

Glædeligt nytår!

Amiga mus

Højeste kvalitet, da den har holdbare microswitche på tasterne og kører fantastisk let. Når du skifter til Genius, behøver du aldrig at skifte mere! Den holder bare...

595,-

SENATOR 3,5 drev • Afbryder • Videreført bus • Støjsvag • Støvklap • 70 cm. kabel

Trans-Modem

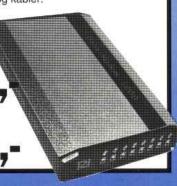
100% Hayes kompatibel og fuld software styret. Leveres med tre terminalprogrammer (JR-Comm, Amicterm, Comm) og kabler.

Ring efter info ark eller katalog.

1200 baud 1336,

2400 baud

2295,-

Endelig kan private video entusiaster også få råd til Genlock systemer, miniGen giver god billedkvalitet og er fuld kompatibel med alt software. På størrelse med en TV-modulator

CHOCKPRIS

2495,-

MASTER 5A, 5,25" drev

Med extern strømforsyning, belaster dermed ikke Amiga en. 40/80 spors omskifter. ON/OFF switch, videreført bus. Støjsvag.

strømforsyning
Kun 1495,

1695,-

MiniMax 1,8 Mb

Til Amiga 500. Kan udvides med ekstra kredse til 1 Mbyte eller 1,8 Mbyte. lalt 2,3 Mbyte! Med ur og afbryder. Ekstra 512 Kb 895,-MiniMax 1 Mb 2995,-MiniMax 1,8 Mb 4495,-

Pris incl. 512 kbyte

2195,-

DISKETTER 3,5" KAO, No Name, 5 års garanti M/labels..... 9,95 5.25" No Name. 48 TPI. Kører også Amiga...... 3,10 (Diskette-priser ved 100 stk) RAM UDVIDELSER 512 kbyte org. Commodore m/ ur PRISFALD 1595,-RAM kredse til A590 Harddisk eller Mini Max. Pr. 512 kbvte (4 kredse)......PRISFALD 895,-SOFTWARE KINDWORDS V. 2,0KUN 695,-Dansk tekstbehandling med dansk stavekontrol af 140.000 ord. Den længe ventede version. SUPERBACK KIJN 695,-Det bedste og hurtigste harddisk backupprogram. 20 mbyte på kun 20 min!! THE SECURITIES ANALYST 595,-Tien penge på din Amiga! Læs testen i COMputer nr. 10/89 ULTRADOS UTILITIES 448,-Suveræn CLI hiælpeprogram AMIGA PRESTEL 995,-Giver overskuelige skærmbilleder med Teledata AKTUELT HARDWARE A2000 Intern drev. Chinon med monterings- kit. Magen til det originale DFO 1295,-Multiplay kabel248,-Handy Scanner med OCR software 4874,-Genius Scanner til A500/20002995,-Giver op til 40-50% hurtigere processor afvikling Workbench/Extras 1.3250,-Boot selektor. Ny holdbar model. KUN 175,-Kan skifte mellem DFO, DF1, DF2 samt DF3 ved A2000 model PRINTERE Commodore 1550C. Colour til både C64 og Amiga NYHED 2895,-Commodore MPS 1230, til både C64 og Amiga......PRISFALD 1750,-Star LC10 Incl. kabel 1995,-Star LC 10 Colour. Incl. farvedriver og kabel 2795,-MONITORER Philips CM8852. Højopløsning2795,-Philips monitor og TV, 15" med fjernbetjening, 60 kanaler, fuld monitorkvalitet incl. kabel 3895,-Commodore 1084 monitor incl. kabel 2995,-NYT

AMIGA TILLÆGSKATALOG.

Rekvirer gratis!

Postordre: 86 11 90 22

software

86 11 90 33

Fax: 86 11 90 55

Solbjergvej 14 DK-8260 Viby J. Tlf. 86 11 90 22 HURTIG LEVERING - DAG TIL DAG - TELEFONTID: 9–18 Priser er incl. 22% moms

Hard-Disk-On-A-Card God ... Bedre ... BEDST!!!

Bestselleren Hard-disk-On-A-Card er nu blevet endnu bedre med muligheden for ekstra 2 MB zero-waitstate FAST RAM direkte på kortet.

Ønsker du flere informationer om GVP's produktserie, eller oplysning om nærmeste forhandler, kontakt DATACOM (aut. GVP distributer) på tif. 75 65 37 88. OBS: FORHANDLERE SØGES!

POULSEN COMPUTERCENTER

CITY 2 2630 TÄSTRUP 42 99 09 11 FRX 43 11 09 11

FINLANDSGADE 25

Herndasses 16 7000 Frederica TR: 75 93 32 00 Pair: 75 93 32 21

Ansvarshavende udgiver: Klaus Nordfeld

Chefredaktør:

Ivan Sølvason Medarbejder redaktion:

Søren Grønbech Henrik Lund Jesper Bove-Nielsen Hans Henrik Bang Amdi Nielsen Sam Hepworth Jacob Heiberg Claus Leth Jeppesen Flemming Steffensen Kim Holm Peter Olsen Henrik Morsing Martin Olsen Christian Martensen

John Petersen
Udlandsredaktion:
Søren Kenner, USA
Randy Linden, Canada
Graeme Kidd, England

Keith Campell, England Pontus Lindberg, Sverige Jonny Bergdahl, Sverige

Forlaget Audio A/S Abonnementsafdelingen

St. Kongensgaade 72 1264 København K. Att. Yvonne Larsen Tlf. 33 91 28 33 Gironr. 9 71 16 00

Abonnementspris: 6 numre for 190.00. 11 numre for 348.50.

Redaktion: Forlaget Audio A/S "COMputer" St. Kongensgade 72

1264 København K Tlf. 33 91 28 33 Telefax 33 91 01 21

Annoncer: Lars Merland Dansk Selektiv Presse St. Kongensgade 72 1264 København K Tlf, 33 11 32 83

Produktion: Haslev Fotosats Niels Ingemann Grafisk Design Bargholz Offset Repro Partner Repro Aalborg Stiftsbogtrykkeri

Fiig Grafisk Design Fotos: Tobish fotografi Søren Kenner

Distribution: DCA, Avispostkontoret ISSN 0900-8284

COMputer BBS: Telefon 33 13 20 03 Åbent 24 timer i døgnet, dog kun 1200/1200 baud 2400/2400 baud

Bemærk!
Samtlige programmer udlistet i bladet er afprøvede for offentliggørelse. Forlaget betaler op til 1000 kroner skattefrit for godkendte læserprogrammer. Forlaget har ret til at aftrykke programmer i bladet, og offentliggøre dem på andre lægermedia.

"COMputer", er kontrollerede og efter konstruktørens og redaktionens mening funktionsdygtige, når anvisningerne i bladet folges nøje.

bladet følges nøje. Forlaget kan ikke påtage sig ansvar for følger af trykfejl eller fejl i tegninger.

Tjen Penge:

Sådan tjener du PENGE på din Commodore - del 4 Har du kreative evner, er der mange penge at tjene, hvis du har lyst - check hvordan på side

Vi rapporterer fra:

Politi-razzia i Holland Europas største Crackersamling i længere tid, fik en afslutning ingen havde drømt om. Læs vores øjenvidne-beretning om hvordan fransk politi beslaglagde disketter og udstyr på side

AMIGA 89' Amerikanske Ami-Expo afholdt fornylig Europas største Amiga messe i Køln i Vesttyskland. Der var omkring 50.000 besøgende - læs hvad de så

COMDEX, USA
For at du ikke skal tro at vi ikke holder øjnene åbne for dem "overthere"
har vi en beretning fra det nyligt afholde COMDEX, show - hvor bl.a.
Amiga 2500 blev præsenteret - se side

Vi tester:

AMIGA 2000 GTI
Det er lykkedes redaktionen af få gaflet sig en Amiga 2000 GTI til sig for at se hvad 2 harddiske, et 68030 kort, og matematisk co-processor kan

at se hvad 2 harddiske, et 68030 kort, og matematisk co-processor kan gøre-læs testen på side _______ Finanspakken BusyPack

MEGA GAMES SEKTION

Vores anmelderteam har taget 90'ernes nyeste spil under lup, se hvad
du kan få til din Commodore på side _____

Byg-Selv:

Byg-Selv din egen Billeddigitizer, del 3 Endelig kan vi afslutte vores gigant-konstruktion med komponent-liste og diagrammer. God fornøjelse på side

Tips og Tricks:

64'er Magi Denne gang med en 4 siders totalt-proppet omgang programmer lige til at taste ind i hjernen på din 64'er. Her er alt lige fra et lille spil til seriøse rutiner-se nærmere side

Nus skal du bare C Søren Grønbech starter i denne måned et nyt C kursus, som vi efter mange opfordringer stolt kan byde velkommen til. - se side

Diverse:

 Gallery - læsernes egne kreationer side
 60

 Hardgame Insider - nyt fra ind- og udland
 11

 Danske Commodore klubber
 57

 Disk service
 62

 Guldforhandler-oversigt
 62

Politi-razzia i Holland:

Europæiske crackers chokeret Side 22-23

40

22

6

52

18

25

34

44

54

AMIGA 89':

Europas største Amigamesse Se side 6-7

Finanssystemet:

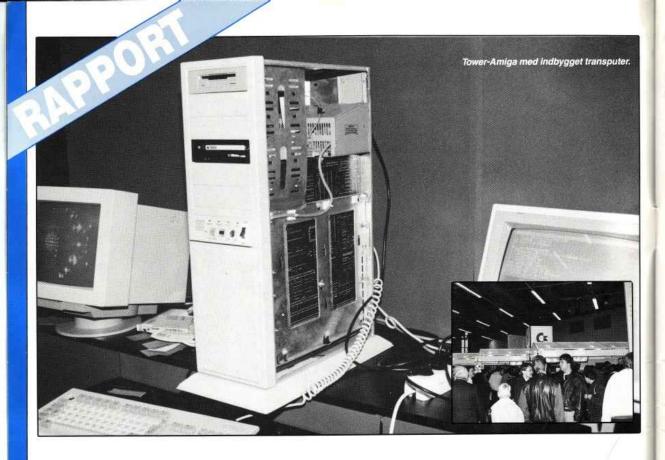

BusyPack er navnet på proff-pakken - side 48-50

Billed-digitizeren afsluttes på side 34-35-36-37

e sidste par år har der været afholdt Ami-Expo udstillinger forskellige steder i USA. Konceptet blev lige fra starten vel modtaget, og støttet fra bl.a. New York Amiga User Group, der tegner ca. 20% af firmaet. Resten ejes af Alexander Glos, der sammen med bruger-gruppen startede udstillingerne op.

Senere er Amigaworld hoppet med på vognen og støtter udstillingerne med bl.a. presse-backup og annoncering.

På basis af udstillingens store Amerikanske succes, har man følt at året hvor den første europæiske Developer Konference blev afholdt, også skulle være året hvor det var tid til at afprøve et Amiga-Expo-lignende koncept i Tyskland, hvilket altså blev til messeområdet i Køln.

Også i den Europæiske udgave af Ami-Expo har man en massiv faktor bag sig. Herovre blev det i form af det store tyske forlag Markt & Technik, der jo som bekendt udgiver en række blade på hjemmecomputerområdet, samt Commodore Computing International fra England, hollandske Amiga magasiner samt Commodore Tyskland m.fl.

En udstilling for brugerne

En Amiga udstilling er beregnet hovedsageligt for freaks og brugere, mere end for handel firmaer imellem. Det var helt klare signaler man så allerede ved det at Amiga 89 blev afholdt fredag d. 10, lørdag d. 11 og søndag d. 12 november, som skabte rammen omkring den hidtil største Amigaforsamling i Europa.

Godt 50.000 interesserede Amigafreaks fyldte hal 6 der repræsenterer over 5.000 m2 udstillingsareal. Fyldteer ingen overdrivelse. Hvis billederne ikke giver et lille indtryk af menneskevrimlen tror jeg lige at jeg vil bruge få men velvalgte ord på lige at beskrive dette inferno af sydende Amiga-freaks.

Det var så grælt, at der var en kø lige fra billetkontorerne og hen til indgangspartiet. Køen var det mindste - for hvis du først kom ind kunne du ikke selv bestemme hvad du ville se. Det blev klaret helt automatisk. Når først billetten var afleveret kunne man bare hoppe på menneskevrimlen, hvorefter man pænt blev båret rundt på hele udstillingen. Sagt med andre ord var det simpelthen umuligt at følge anden vej end den de massive masser fulgte.

Alle standene var propfyldt med mennesker, så hvis man ville se noget af udstillingen skulle man enten stå meget tidligt op (noget lignende januar-udsalget herhjemme), eller blive der til meget sent, hvor det tyndede lidt ud i folkemængden.

Gjorde man til gengæld det, kunne man få en masse sjove og spændende nye og gamle ting at se til sin Amiga.

Loppemarked af dimensioner

En af de ting der er ens for udstillinger i Tyskland og USA, er at man godt må sælge varer direkte fra standen, og det skal jeg ellers love for at der blev.

Hvis man så bort fra de få professionelle stande der var på udstillingen, kunne man meget nemt fristes til at sammenligne med et loppemarked eller en velgørenheds basar med alt det der blev smidt over diskene.

For det første var 80% af alle standende dekoreret med printerudskrifter skrevet på matrixprintere i bredformat. Brochuremateriale er en by i Rusland for tyskerne. Køkkenfirmaerne var repræsenteret i vidt omfang, og det var så tydeligt at "Hans" og "Uno" kun koncentrerede sig om at lave deres Eprombrænder eller Kickstart-umschalter bedre og mere anvendelig, i stedet for at repræsentere firmaet udadtil.

Som bruger kan man jo være ligeglad med denne side af sagen. Bare elektronikken virker, og det har Tyskerne dog ry for at kunne få til at hænge sammen.

Sjovt var det ihverttilfælde at se hver anden messebesøgende at komme slæbende med et eller andet under armen - og de må have kassen de kære Amiga-freaks, for de kom slæbende med Amiga- tilbehør lige fra den førnævnte Kickstart-omskifter til Vortex harddiske og turbokort... Jo, den er go' nok.

Stort amerikansk fremmøde

Det var glædeligt at se alle de Amerikanske firmaer der trods COMDEX i Las-Vegas var dukket op i det tyske. Det viser jo trods alt at de amerikanske producenter er begyndt at få øjnene op for det Europæiske marked, der rent faktisk er lige så stort som markedet i deres hjemland, hvis det da ikke er større. Således var firmaer som NewTek, Micro Systems Software, Vidtech, RGB-Video Creations, Great Valley Products, Lattice og en lang række andre Amerikanske firmaer dukket op med deres produkter, som alle de tyske brugere viste stor interesse for.

NewTek havde deres længe ventede VideoToaster med, og det var ikke småting den kunne præstere. Det var da også som forventet et kæmpe tilløbsstyke, der både var underholdende og flot. Til de danske brugere kan vi dog "glæde" jer med at NewTek naturligvis endnu ikke har lavet en PAL version, og at de endnu ikke er gået i gang med den, så om vi nogensinde får produktet at se i PAL vides endnu ikke. Nu er det jo heller ikke mere end 2 år siden vi første gang hørte om det, og det skal jo have lidt tid til at få tingene til at falde på

Danske Creative Sound Systems var også med.

MicroSystems Software var på pletten med deres splinternye versioner af både OnLine der nu hedder OnLine Platinum, Scribble der nu hedder Scribble Platinum, Excellence, The Works Platinum, og både trøjer og kopper med en lang række af deres produktnavne på.

GVP havde harddiske og turbokort med, Vidtech deres Genlock, og sidst men ikke mindst kunne et af de ameri-kanske firmaer vise software der kunne konvertere Amigafiler til en transputer, med hvad dertil hører. Det er simpelthen en unik oplevelse at se Amiga'en generere nogle af de mest komplekse billeder man kan opdrive i Turbo Silver på 60 sekunder.

Ud over de Amerikanske firmaer var der naturligvis en lang række tyske firmaer der også havde spændende ting på repetoiret. Elaborate Bytes for eksempel, kunne vise deres helt nye Alf version 2 komma et eller andet, der nu kan autoboote.

De havde i samme stund samlet en lang række utility værktøjer til harddiske som både brugere af Alf og Commodore controllere kunne få glæde af. Vortex kunne fremvise deres nye harddiske, Modula 2 folkene kunne vise en ny version af Modula 2, og så var der naturligvis en lang række forkelligt hardware til udviklere.

Commodore havde også haft tid til at more sig, og gøre lidt reklame for deres nye Amigafremstød ved at få nogle kunstnere til at special-male et par Ami-

Der var især stor tilstrømning til GVP's stand.

ga 500 i forskellige sjove mønstre. De bliver jo nok solgt på auktion en dag til skyhøje priser.

Selve messens ypperligeste budskab ud over den altoversvømmende gennemgribende glæde over Amiga'en og dens kunnen var uden tvivl Video.

Deltagende på Billed og Lyd her i Danmark kunne nikke genkendende til de tendenser der så klart blev udtrykt på Amiga 89. Nemlig at Amigaens største niche er et sted indenfor video og videoproduktion. Overalt stod producenter med videokameraer med forskellige utillities til Amiga'en. Tekstning, Genlocking, styring af U-matic båndoptagere osv.

Det er vist ikke meget skudt forbi hvis 30% af alle stande havde noget med video at gøre, eller havde tilbehør til videoproduktion. Så det kan vi nok forvente at se noget mere til nar de danske importører får handlet færdig med tyskerne om at få nogle af alle de spændende produkter herop.

Næste år

Messen var som tidligere nævnt helt ufatteligt godt besøgt, så der er vist ingen tvivl om at den bliver gentaget næste år. Man har allerede planlagt hvornår den skal afholdes - nemlig 8-11 november i 90. Hvis du ikke var med på Amiga 89, så er det bare om at få sydfrugterne pakket næste år omkring 8. november, så du også kan blive båret rundt på messearealet på Europas største Amiga-messe.

Ivan Sølvason

EUROPAS STØRSTE AMIGA-SHOW

I dagene 10.-12.

november afholdtes det største Europæiske
AmigaExpo i Tyskland.
Nærmere betegnet Hal 6 på messeområdet i Køln.
"COMputer" var på pletten for at se hvad man kunne byde på af nye ting.

FOR OS ER DET EN SPORT AT VÆRE BILLIGST

DISKMANAPS

5,25"	Mærkevare	u/moms	m/moms
Athana	48 TPI DSDD	5,95	7,26
Athana	96 TPI DSHD		14,58
KAO	48 TPI DSDD	6,95	8,48
KAO	96 TPI DSHD	13,00	15,86
Maxell	48 TPI MD2D	9,40	11,47
Maxell	96 TPI MD2HD	15,70	19,15
3M	48 TPI DSDD	9,95	12,14
3М	96 TPI DSHD	15,95	19,46
Fuji	48 TPI SSDD	3,75	4,58
Platinum	96 TPI DSDD	3,95	4,82

3.50"	Mærkevare	u/moms	m/moms
KAO	1 megabyte	9,95	12,14
KAO	2 megabyte	28,50	34,77
Maxell	1 megabyte	14,65	17,87
Terra II	MF2DD		9,70
3M	1 megabyte	14,95	18,24

5,25" DSDD DSDD	No Name	u/moms	m/moms
DSDD	48 TPI	2,34	2,85
DSDD	48 TPI farvede		4,03

3.50"	No Name	u/moms	m/moms
2 DD -	135 TPI (Japansk)	5,90	7,20
2 DD -	135 TPI (Japansk)	6,90	8,42 24,34
HD		19,95	24,34

		u/moms	m/moms	
5,25" 5,25" 3,50" 3,50"	100 stk	69,00	84,18	
5,25"	120 stk	89,00	108,58	
3,50"	80 stk		84,18	
3,50"	100 stk	69,00	84,18	

Diverse	u/moms	m/moms
Disketterens 3,50/5,25	39,00	47,58

Special Tilbud!

u/	moms	moms
Parrot 48 TPI 5,25" DSDD	5,66	690
Parrot 96 TPI 5,25" DSHD	8,12	9,90
Parrot 3,50" MF 2 DD	10,57	12,90
No Name 5,25" DSHD Compelition Pro 5000	6,95	8,48
Joystick med microswitch	81,97	100,00

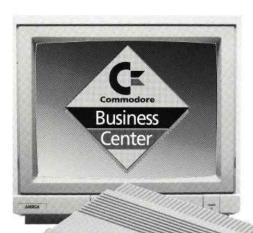
Alle diskettepriser er angivet ved køb af 100 stk. Der tages forbehold for prisændringer

DISKMAN ApS - Tif. 31 31 00 17

Oehenschlægersgade 1 • 1663 Kbh. • Fax 31 23 02 28

NYTÄRS

- AMIGA 500
- 1084 farve monitor
- 1230 matrixprinter
- SuperBase
- 3 populære spil

Joystick

Inkl. 9795,

Istedgade 79 · 1650 København V Tlf. 31 31 02 73 · Fax 31 24 19 50

DISK DREV

3,50" Intern drev til A2000	1195,-
3,50" 1,44 Mb PC drev	1595,-
3,50" Ekstern Cumana	1295,-
5,25" Ekstern Cumana	1695,-
5,25" Intern 360 Kb PC drev.	1150,-

JOYSTICKS

Quick Shot PC	249,-
Arcade	
The Boss	199,-
Red Ball	
Designer Joystick	175,-

DISKETTER

3,50" Noname	149,-
5,25" Noname	99,-
3,25" Esselte eller 3M	
5,25" Esselte eller 3M	129,-
3,50" BASF	269,-
5,25" BASF	149,-

INDSTIKSKORT

MegaCart-Epromkort	795,
DMA-PORT Expander	585,
Final Castridge III (C-64)	450,

PHILIPS TV TUNER

Gør din monitor til et 12 kanalers TV.

KUN 1195,-

MUSEMÅTTE

Beskytter din mus mod unødig slitage. Rød eller blå 98,-

MOUSE MASTER

Mus/Joystick omskifter. Slut med at skifte stik.

Danmark's Største Data Super-Marked!

-BATMAN PAKKE-

Komplet Commodore 64 med joystick, Datakasette og 10 forskellige spil. KUN

Kr. 1.995: incl. moms

-Amiga 500 Staters Kit-

med Komplet Amiga, Kindwords på dansk, og 9 forskellige spil KUN

Kr. 5.795: incl. moms

-Commodore MPS 1230-

9 nåls printer, 200 tegn i sekundet, 3 fonte (NLQ) og interface til Commodore seriel (64) samt Centronic Parallel. KUN

Kr. 1.595: incl. moms

-Commodore MPS 1550C-

Farveprinter, 9 nåle, 120 tegn i sekundet, 3 fonte (NLQ) samt interface til Commodore seriel og Centronics parallel. KUN

Kr. 2.695: incl. moms

-Originalt Commodore tilbehør:

Andet tilbehør:

 Kindword med dansk stavekontrol, KUN
 698r

 Alcotini soundsampler m. mikrofon
 698r

 Alcotini Soundsampler u. mikrofon
 598r

 Photon Paint III
 898r

CPU 2000 A/S

Gammel Kongevej 134 1850 Frederiksberg C Tif. 31 24 21 21

CPU 2610 A/S

Rødovre Centrum 2610 Rødovre Tif, 31 41 60 42

CPU 2100 A/S

Østerbrogade 110 2100 København Ø Tif. 35 43 04 00

CPU 8000 A/S

Åboulevarden 45 8000 Århus C Tif. 86 18 39 33

CPU 9000 A/S

Nørregade 27 9000 Aalborg C Tif. 98 13 22 77

CPU 2300 A/S

Amagerbrogade 124-126 2300 København S Tif. 31 65 25 00 Vi tager forbehold for ændringer i priser og specifikationer Vi leverer med det samme, forudsat varerne er på lager. Alle priser er incl. moms.

CPU 5000 A/S

5000 Odense C Tif. 65 91 20 33

TANUUAME INSIDER

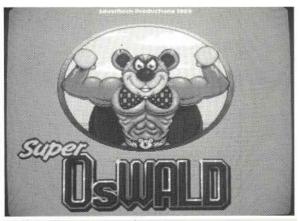
TOPHEMMELIGT! AMIGA 500 BÆRBAR!!!

Lige ved redaktionens afslutning har vores altid friske News-sniffers opsnappet en virkelig hot nyhed: Amiga 500 kommer i en bærbar version til næste år. Nyheden er så varm at ingen hos Commodore vil erkende dens eksistens, men vores kilder erklærer at den findes i følgende form: Transportabel Amiga 500 med højopløseligt farve LCD display, indbygget 3,5" diskdrev og en

20 MB harddisk med autoboot opstart og muligvis Kickstart V.1.4.

Den nye Kickstart 1.4 vil efter kilden indeholde en ny grafik- mode, der vil afløse den flimrende Interlace mode. Men vi tør ikke garantere for hverken yderligere specifikationer eller nogen gisning om prisen, men den bliver sikkert lidt dyr at slæbe rundt på. Mere nyt når vi har det!!

SUPER OSWALD PÅ COMMODORE 64 OG TV2

Så kommer Super OsWALD endelig til Commodore 64. Danmarks-præmieren bliver i starten af Januar 1990. Prisen bliver kr. 198,00 i vejledende udsalg, altså samme pris som Amiga versionen der allerede findes på markedet. Den 26. Januar 1990 vil Super OsWALD vende tilbage på TV2 skærmen i Eleva2ren og køre der hele foråret.

Så når en 64 ejer ellers plejer at få beskeden "Det var vel nok ærgerligt - vi prøver igen", når han spørger efter spillet, kan han nu juble - "Hurra! - det er kommet!"

GAMES PREVIEW OG AMIGA INTERFACE LUKKER!

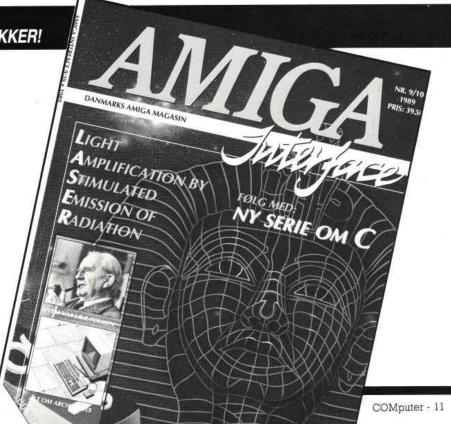
Forlaget Audio A/S og forlaget Microtech har indgået en samarbejds-aftale om forlaget Audio's overtagelse af både Games Preview og Amiga Interface - begge konkurrenter til henholdsvis vores eget Computer Action og "COMputer" som du læser nu!

Fremover vil du derfor kun kunne finde forlaget Audio's magasiner i kiosken og via abonnement.

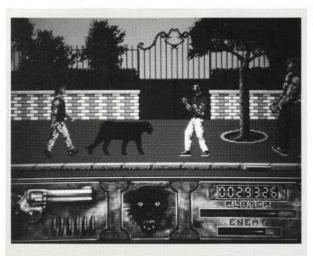
Er du abonnent på enten Amiga Interface eller Games Preview, vil du få tilbudt et af forlagets magasiner til gengæld for dit abonnement hos førnævnte.

Med denne aftale er henholdsvis "COMputer" og Computer Action for første gang alene på markedet med de fordele det kan give.

Men se selv i fremtiden - du vil ikke blive skuffet - vore planer er store.

MANUUAME INSIDER

VILDDYR SER RØDT

I spillet Wild Street til Amiga er chefen for efterretningstjenesten blevet kidnappet af mafiaen, og din opgave er naturligvis at redde ham og samtidig blæse hovedet af hver

eneste mafiaso på din vej. Undervejs får du hjælp af en sort panter, hver gang du er i alvorlige problemer, og det skulle efter sigende være ret tit. Grafikken ser jo meget lovende ud, så lad os håbe animationerne er lige så gode.

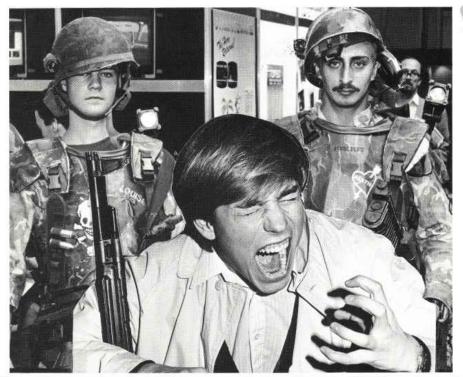
GOLF NYTÅR!

Det ser ud til, at Gremlin har tænkt sig at gøre noget for Amiga og C64 golf-entusiaster. Ultimate Golf hedder programmet, og det skulle i følge forlydende være et af de mest realistiske golfsimulatorer, der hidtil har set lyset. Umiddelbart er det svært at være andet end enige med Gremlins, for i følge deres pressemeddelelse, råder Ultimate

Golf over features som 12 måneders vejr, 3-D terræn, computeriseret caddy, forskellige sving teknikker, 4 spiller samt team funktion.

Den golftekniske side af spillet er der også taget godt hånd om, idet golfveteranen Greg Norman har bidraget med vejledning. Ultimate Golf har taget 8 mandeår at udvikle, hvilket Gremlin selvfølgelig altid kan slynge ud, så det skal du nok tage med et gran salt.

FÆTTER ALF I MODVIND

Tja så er vi kommet til denne måneds Codemasters nyhed. Hvis du ikke læste sidste måneds nyhed, så skal du vide, at lille fætter Alf er blevet Managing Director (MD=Direktør) for Codemasters produktafdeling, og at der blev arbejdet hårdt på et spil der hed "Kiks". Codemasters oplyser, at nu er spillet blevet 1/3 færdigt, og at lille fætter Alf for indlevelsens skyld til dagligt har beordret personalet klædt ud, for på den måde at hæve indlevelsen i arbejdet. Det skulle herefter have hjulpet betyde-

Desuden gik fætter Alfs M-43 i stykker forleden, så den ikke kunne sige bang (han kunne dog stadig tage ladegreb). Det resulterede i et større postyr, indtil det viste sig at den kunne repareres ved at udskifte det gennemtykkede geværløb. Først da blev Alfen (se billede) rigtig glad igen.

ROBOT-KAMARA

Fra Japan kan du meget snart rekvirere et ret spændende kamera kaldet Kanpai. Normalt når man fotograferer, er det meget ofte et problem, at folk reagerer meget stærkt, og bliver stive og unaturlige, når de tror de skal fotograferes.

En smart løsning er at sætte sit Kanpai kamera op i et hjørne af rummet, og indstille det til at tage billeder, når det registrerer lyde af en hvis højde,

som f.eks. høj latter eller andre udbrud. Kampai er endda så snilt indrettet, at kameraet dreier sig selv hen imod den registrerede lyd. Med Kampai placeret i nærheden kan du skyde alle de sjove situationer hiemme, blot ved at være lidt høitråbende.

Du kan også få Kampai til at tage billeder hver 6 min, for på den måde at få nogle gode stemningsbilleder i løbet af en aften, uden at skulle bruge alt for meget tid på at fotografere.

STRATEGISK STORM OVER EUROPA

Strategispillet World War II er SSI's seneste C64 spilrealease, og spillet skulle efter sigende dække enhver konflikt fra 1939 til 1945 over hele

BBS)

Europa. Hver "game turn" varer 3 måneder, og World War II råder over tanks, faldskærmstropper, infantari, luftvåben og mekaniserede styrker.

GENNEMBRUD SIU KATA

Kun kort tid før deadline kom et begeistret medlem fra testholdet forbi, og fortalte at det i spillet SimCity er muligt, at "malke" økonomien ved at sætte skatten op på max. i november, og derefter sætte den ned igen når du får den årlige skatteopgørelse. På den måde når programmet ikke at registrere de uheldige konsekvenser af den høje skattekvote, med de deraf negative følgevirkninger på industrien. Der er tale om en fejl i programmet, der gør det muligt at bygge byer op på rekordtid, hævdes det.

NYE SPIL FRA MICROILLUSION

Inden længe kan Amigaejere verden over se frem til 2 nye Microillusions spilnyheder.

Det første har en ret lang titel, og hedder The Jetsons: George Jetson and the Ledgend of Robotopia. Spillet er et interaktive adventure spil, der ligger meget tæt op af tegneserien af samme navn. Microillusions har forsødet spillet ved at lægge samplede lydeffekter, og en handling som ganske tydeligt illustrerer George Jetsons konstante komiske forsøg på at redde sit

Dr. Plummmet Rises er navnet på den anden spiltitel fra Microillusions, og her kan det afsløres, at tyngdekraften spiller en væsentlig rolle. Spillet er et arcade spil, hvor det er din opgave at finde og redde dine venner som er strandet i en ret surrealistisk verden. Dr. Plummet Rises er opdelt i 4 dele, og på den sidste bane bliver au belønnet med et møde af selveste Dr. Plummet,

KUNA'S K-COMM V.2.0

Softwarefirmaet Kuna er netop blevet færdige med version 2 af deres K-Comm terminalprogram, hvor der er blevet plads til en hel del fornyelser. Programmet understøtter baud hastigheder fra 75 til gewaata (Prestel) emulation mode. Det har været Kuna's erklærede mål at producere gram, som er brugervenligt og kun understøtter hvad forbrugerene virkligt ønsker. Man kan så godt undre sig over hvorfra Kuna ved hvad brugerene virkeligt ønsker, men endnu værre er det næsten, at K-Comm ikke har nogen features som PD JRcomm downloades PD programmet har har fra COMputer Hvorfor så betale penge for (kan K-Comm?

INSIDER

FREMTIDENS AMIGA?

Ja så du forsiden i sidste måned og tænkte - HVAD? Kommer afsløringen her. Amiga'en vi viste findes rigtigt nok, men dog kun i Vesttyskland i et oplag på 10.000 stk. Det er helt den samme Amiga som vi kender den idag, men nogle kreative grafitti kunstnere har designet lidt om på kassen. Så er du interesseret i den - så må du en tur til Tyskland.

BESKYT DIG MOD STRØMSVIGT

Førhen var det kun store com- stømstød, liniestøj, spænspændingsfald. Men nu lan- puter imod. cerer firmaet Emerson Elecforsyning populært kaldet en og lukke systemet ned. UPS.

Firmaet oplyser, at de har resig hos: duceret dimensionerne med Emerson Electric UK ca. 50%, sáledes at Accupow- Elgin Drive er nemt falder ind i kontor eller Swindon SN2 6DX

hjemmemiljøet. Wiltshire, England Dertil kommer, at det ikke 009 44 793 524121 Telex: kun er strømsvigt, men også 009 449101

putersystemer, der beskytte- dingsfald og strømspidser Acde sig imod strømsvigt og cupower beskytter din com-

Ved totalt strømsvigt sikrer tric's deres nyeste produkt Ac- Accupower dig minimum 5 micupower, som er en miniaturi- nutters strøm, hvilket lige akseret lavprisudgave af det før kurart burde være nok til at afså dyre udstyr til sikring af el- slutte igangværende arbejde Interesserede kan henvende

kommende. Det behøver naturligvis ikke udelukkende at være navne

KYS DIN

KÆRESTE OP

En ganske genial opfindelse

fra Toshiba, er deres seneste

telefonnyhed, hvor du kan

lægge navne på dine mest be-

nyttede telefonnumre ned i te-

lefonens hukommelse. Du

indtaler simplet hen navnet og

forbinder et telefonnummer

med det, og vupti næste gang

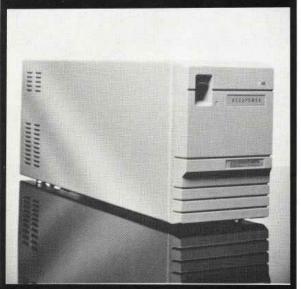
du tager røret og siger navnet

ringer telefonen selv op til ved-

du anvender, idet det med Toshibatelefonen faktisk er muligt at kysse kæresten eller smaske den lokale pizzamand op. Facinerende innovation.

Toshibatelefonen kan gemme helt op til 19 navne og numre, og telefonen forstår også navnene selv om de bliver udtalt lidt anderledes.

Prisen på herligheden er til gengæld slem at sluge, idet du skal punge ud med omkring 1500 kr. i USA, og så tør man jo kun gisne om hvor dyr den bliver herhjemme, hvis KTAS ellers vil godkende den.

FLERE DRAGER

Det virker som om drager er oppe i tiden, for inden længe kan Infogrames heller ikke holde fantasien væk fra disse facinerende mytologiske skabninger. Spillet hedder Drakkhen og beskriver en verden som hænger sammen ved hjælp af en altomfattende "dragekraft". Ved døden af den sidste drage, er det også slut for den gamle verden og begyndelsen på en ny. Da en Paladin (hellig kriger) dræber den sidste drage, indeholder dragens sidste udåndelse ordene "Anhak Drakkhen aghnahir hurdt", og i samme andedræt forsvinder al magi, og starten på en ny verden er begyndt.

Tilsyneladende er det alligevel ikke al magi som er forsvundet (A er nonA i Drakkhen), idet du i Drakkhen skal begive dig ned i en særlig dungeon for at finde 8 juveler og bringe dem sammen, for på den måde at skabe en drage reinkarnation. Men du skal ikke regne med at du er velkommen nede i hulen, men heldigvis har du 3 hjælpere ved hånden.

Drakkhen er lavet i 3 dimensionel grafik, og selv om der ikke er noget uhørt nyt i måden hvorpå det er lavet, så er 150 monsters, 200 forskellige spells, 240 dungeons og 100 forskellige objekter alligevel nok til at vække interessen.

RÆS MED INDLEVELSE

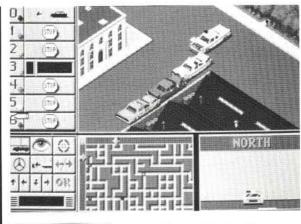
Set i lyset af lanceringen af Stunt Car Racer var det måske ingen dårlig ide, at forøge indlevelsen med Rooemaker, The Formula One Joystick. Som det ses har dingenoten velklæbende gummidimser påsat under neden, samt fireknapper placeret stort set allevejne. Som Euromax nok så

rigtigt pointerer, så er deres Rooemaker helt ideelt for flyver og racerspil, og det kan man jo kun give dem ret i.

Prisen for denne plastic bil med autofire, er omkring 27 engelske pund, og er du interesseret kan du henvende dig hos:

Euromac Electronics Limited Bessingby ind. Estate Bridlington

North Humberside Tel. 009 44 262 602541

CHICAGO 90 CRIME-FIGHT

Fra Infogames får du snart mulighed for at simulere amerikansk politi. Chicago 90 er et arcadespil, hvor du skal forfølge og om muligt fange et team af farlige forbrydere inden de når at flygte ud af byen. Det er desuden også muligt at spille gangster i Chicago 90.

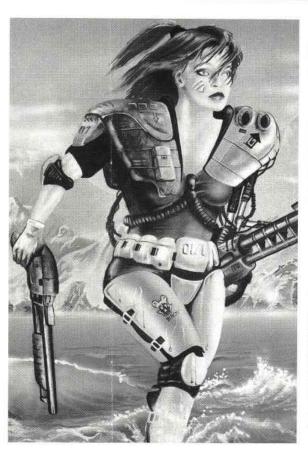
Hvis du spiller politi vil dine patruljevogne støde på mangeartede former for kriminalitet. Desuden skal du tænke strategisk, idet du skal placetre din barrikader, sådan at du nemmest muligt fanger dine kriminelle modstandere.

Hver gang du i Chicago ser en tyv, skal du skynde dig hen til det nærmeste køretøj, for hurtigst muligt at optage en forfølgelse.

Hvis du spiller gangster, skal du arbejde på at slippe igennem politiets vejspærringer, hvilket selvfølgelig også sætter store krav til dine køreegenskaber.

MAKUUAME INSIDER

ENTHUSIASTISK KAMPSOLDAT

Hvem kunne ikke tænke sig at være en moderne hi tech kampsoldat? Tja der er nok mange som hopper af når de får at vide at venstre arm skal være en robotarm, som munder ud i en stor potent gøp (se billede), men Soldier 2000 fra Artronic er også kun interesserede i at erhverve de rigtigt dedikerede, for som de siger "Its a tough assignment".

Soldier (til Amiga) indeholder 5 missioner scenarios, en armeringssekvens, multi level parallax scrolling, og både 3D og 2D grafik.

STUDER VIRUS VIA BOG

Nu varer det ikke længe inde der snart udkommer en engelsk bog der beskriver virusproblematikken både juridisk såvel som teknisk. Bogen forklarer i både tekniske og ikke tekniske termer, hvad en virus er, og hvilke metoder og forholdsregler det er formålstjenesteligt at tage. Det må siges at være et godt initiativ af Price Waterhouse, for der er mange computerinteresserede for hvem begrebet virus er meget dunkelt. Som "COMputers" aprilsnar sidste år viste, var det ikke så svært som ventet, at få folk til at tro på noget så utopisk som en hardwarevirus.

CARRIER COMMAND II?

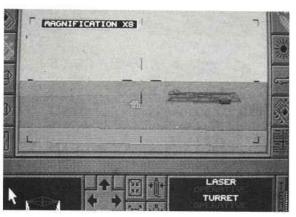
Kun kort tid efter Carrier Command er udkommet til PC, er efterfølgeren selvfølgelig allerede meget snar klar til Amiga'en og C64.

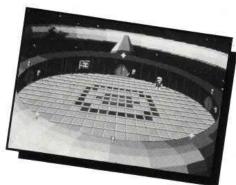
Efterfølgeren hedder Battle Command, og den er lige som forgængeren udført i superb vektorgrafik i en facinerende hastighed. Det ser ud til at det bliver Ocean der markedsfører Battle Command, selv om Carrier Command sidst

blev distribueret af Micro-Prose.

For som folkene bag Realtime siger, så er Battle Command deres hidtil bedste spil, og så er det vel rimeligt at det får en distributør som kan yde det fuld retfærdighed. Det tyder på at det ikke gik så godt med Carrier Command som de have håbet.

Battle Command forventes på markedet en gang i Marts 1990 til Amiga'en, og kort tid efter skulle C64 versionen gerne være på banen.

STJERNER I MASSEVIS

Det kendte PC spil Starflight udkommer nu omkring December til både C64 og Amiga. I Starflight skal du kolonisere verdener til den helt store guldmedalje, idet programmet omfatter hele 270 stjernesystemer, og ca. 800 planeter.

Fra start vælger du op til 6 besætningsmedlemmer ud fra 5 forskellige racer, hvis evner, muligheder og personligheder du selv træner op.

Starflight er først og fremmest et udforskningsspil, men dit skib er selvfølgelig også udrustet med missiler, skjold og lasere, for man ved jo aldrig. BETAFON siger godt nytår og indleder 1990 med et SUPER-NYTÅRS-TILBUD:

BESTILL EN SIGER STANDE STAND

Du får:

- 1 stk. Amiga 2000
- 1 MB RAM
- 1 3,5" diskdrev, 880 KB
- Motorolas kraftfulde 68000 CPU
- 14" farvemonitor 1084

Mulighed for at udbygge med:

- IBM XT/AT kit
- Hard disk op til 100MB
- Accelerator kort og meget mere

Mød fremtidens behov i god tid og køb en Amiga 2000 allerede i dag.

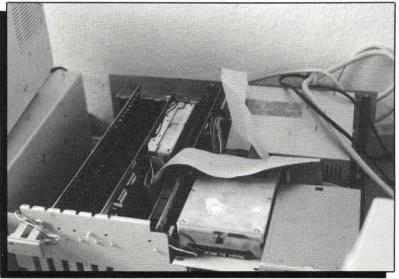
INKL. MOMS 10.300,-

Kom ned med dit gyldige studiekort og hør nærmere om de mange muligheder. Hos:

BEIAFON

Istedgade 79 · 1650 København V Tlf. 31 31 02 73 · Fax 31 24 19 50

AMIGA 2000 GTI

Sådan ser en Amiga 2000 GTI ud udvendig.

et hele startede med at jeg fik en kasse ind af døren med en ret uskyldigt udseende A 2000 i. Det eneste tegn på at den var lidt ud over det sædvanlige, var den 150 Mb tapestreamer, der sad under diskettedrevet...

Jeg flyttede min egen computer, og fik på 5 minutter bakset tingesten på plads med kabler og det hele. Jeg tændte spændt for strømmen, og nu begyndte overraskelserne.

Først kunne jeg høre harddisken begynde at snurre og et øjeblik efter autobootede maskinen. Nu dukkede der diverse linier op i CLI vinduet der hed noget med 68030, så nu steg interessen. Den blev ikke mindre, da jeg kunne høre lyden af harddisk nummer 2, der gik igang, samtidig med at workbench'en var inde på rekordtid og meldte 8,5 Mb hukommelse til rådighed. En hurtig info kommando afslørede en harddisk på 80 Mb og en anden på 100 - Og jeg som var så stolt af mine egne skaldede 65.

Det mest interessante var dog hastigheden, for det gik mildest talt RET hurtigt med at jonglere rundt med vinduerne. Nu var der ingen vej udenom min nysgerrighed, så jeg rev låget af dyret for at få mistanken bekræftet.

Jeps, sandelig om der ikke sad et "Impact 2000-030" kort der, med harddisk og RAM ad libitum.

kontakt: Datacom Kirkevænget 23 8700 Horsens Tlf. 75653788

Checkout:

For yderligere information

Hastighederne: (i min:sek)

Fartskema

Program 68000 68020 68030

Videoscape 3D 19:02 9:45 4:02 Reflections 57:36 26:36 12:00 Datamat Pro 1:10 0:41 0:20 Mandelbrot 7:20 1:48 0:45

Storebror 68030

Som navnet antyder, er dette kort bygget op omkring Motorolas 68030 processor, der er en ægte 32 bit processor, der ruller afsted med 25 MHz. Desuden er det bestykket med en 68882 matematisk coprocessor, der er en videreudvikling af 68881, som kun var halvt så hurtig. 68882 er nemlig ligeledes kommet op på 25 MHz, så tilsammen danner de et kraftigt par.

Det lyder jo alt sammen meget fornemt, men hvad betyder så alt dette?

Busser, Bytes og Megahertz

For at kunne svare på det, vil jeg lige forklare lidt om, hvordan en computer fungerer indeni: Den centrale del i enhver computer er CPU'en (Central Processing Unit), og det er den der udfører alle instruktionerne, der gives til den i maskinkode. Processoren kører hele tiden isåkaldte cycles, (som en slags primitiv FOR-NEXT løkke uden ende), og en cycle er det mindste skridt i en beregning for en processor.

De forskellige instruktioner tager et vist antal cycles at gennemføre alt efter hvor komplicerede de er, og det betyder at jo hurtigere CPU'en "cykler", desto hurtigere kører programmet.

Cyclehastigheden bestemmes af den såkaldte clockfrekvens, der genereres af et svingende krystal, og for en standard Amiga ligger den på 7.44 MegaHertz (Mega=million, og Hertz=svingninger pr. sekund).

Der er (desværre) grænser for, hvor hurtigt man kan sætte krystallet til at svinge, før hele processen løber af sporet, men på dette kort kan processoren altså køre over 3 gange så mange cycles i sekundet som i en normal Amiga, da den kører 25 MHz.

Datamotorvej

Der er dog også en anden vigtig ting, der spiller en rolle for hvor hurtig computeren er som helhed, og det er hvor hurtigt den kan kommunikere med de andre dele af systemet.

CPU'en skal jo have data fra f.eks. hukommelsen eller diskdrevet, og alle disse data overføres via den såkaldte interne databus. Det er en stribe printbaner, der løber som en slags telefonledning gennem hele computeren. Der er hele tiden kun 2 dele af systemet, der kan udveksle information over bussen, såsom f.eks. CPU'en, der modtager data fra RAM'en.

Normalt er der 16 baner ("telefonled-

ninger") i bussen i din Amiga, og det skyldes at 68000 processoren har 16 databen på sig. Derfor kan den sende eller modtage 16 bits af gangen, mens f.eks. C64 kun kan sende 8.

68030 har imidlertid 32 databen, og kan derfor arbejde med en 32 bit bus, og det siger næsten sig selv, at den så kan overføre dobbelt så mange data af gangen, som en normal 68000, fuldstændig som en 8 spors motorvej i forhold til en firesporet.

Det svageste led i kilden

Denne 32 bits bus eksisterer dog kun oppe på Impact kortet, hvor 68030 processoren sidder. Hvis den skal ned og rode på floppydrevet eller hente nogle data i den medfødte chip RAM, bliver den nødt til at skifte ned til 16 bits overførsel, men da det stort set er en komplet computer der ligger på 68030 kortet, er det ikke så tit det er nødvendigt. Både harddisken og RAM'en på kortet arbejder nemlig med 32 bit, hvilket giver nogle utroligt høje arbejdshastigheder.

Indlæsning af Deluxe Paint III, tager f.eks. ikke mere end omkring et sekund, men det er nu heller ikke så mærkeligt, for overførselshastigheden ligger på 786 Kb/s.

Den lille professor

Ud over disse 2 slagkraftige punkter, er der endnu en ting, der er med til at gøre kortet ekstremt hurtigt. Det er som ovenfor nævnt, den matematiske coprocessor, der fungerer som en slags lommeregner for CPU'en. Hvis maskinen skal klare nogle avancerede matematiske beregninger kan den nemlig bare uddelegere opgaven til coprocessoren, der er specielt bygget til den slags. Så behøver CPU'en ikke at hakke sig igennem en hel masse cycles, hvor den i stedet kunne have flyttet dit rumski... jeg mener kunne have opdateret kolonne 5 i spreadsheetet.

Det siger sig selv, at for at få fuld udnyttelse af sådan en fyr, skal du køre nogle programmer, der er meget beregningsintensive, såsom raytracing, fraktalberegning eller lignende, for sådan noget som tekstbehandling vil ikke vinde noget særligt ved en sådan regnemasking

Hvor hurtigt går det?

Nu har du nok efterhånden stillet dig selv spørgsmålet: Hvor hurtigt går det egentligt. Alt det der med 32 bit og Megahertz er jo meget godt, men hvad kan det egentlig bruges til. Som garvet flysimulatornarkoman tænkte jeg, at det var helt ideelt til Flight Simulator II, men der blev jeg nu skuffet, for programmet kunne ikke finde ud af at bruge den ekstra maskinkraft effektivt.

Det kunne Videoscape 3D til gengæld, for her prøvede jeg at lave den samme animationssekvens 3 gange. Først med min egen Amiga uden noget ekstraudstyr, og det tog den 19:02 minutter at snøvle sig færdig. Derefter prøvede jeg med et 68020 kort i, og nu kom tiden ned på 9:45, så det var da dobbelt så hurtigt. Så satte jeg Impact 68030 i, og startede programmet. Jeg gik lige ud i køkkenet, og da jeg kom tilbage, var det allerede færdigt, så jeg måtte lave målingen forfra. Det blev til 4:02, hvilket altså var næsten 5 gange 68020.

Racer-Raytracing

Resultat fik jeg med raytracingprogrammet "Reflections", så det var først da jeg beregnede et billede med den lidt simple raytracer C-Light at jeg måtte spærre øjnene op. Her kørte 68030 kortet ikke mindre end 9 gange hurtigere end min egen, hvilket du kan se på billedet.

Endnu hurtigere gik det med fraktalberegning, hvor jeg på min egen kunne beregne et bestemt udsnit af Mandelbrot mængden på 7:20 min. A 2620 brugte 1:48, mens "Impact 2000-030" racede igennem på ca. 45 sekunder, hvilket næsten gjorde det 10 gange hurtigere end 68000 processoren.

Backup som en leg

Når der nu var 180 Mb harddisk ialt, kan du nok forestille dig hvad der ville ske, hvis du skulle sidde og tage backup af alle dine data med Quarterback eller lignende. Så ville du få flere meter skæg og tennisalbue inden du blev færdig

Det var derfor ikke helt tilfældigt, at der også sad en tapestreamer fra Great Valley Products i maskinen, og selv om jeg aldrig har brugt sådan en før, må jeg indrømme at det var til at finde ud af. Man sætter simpelthen et bånd i drevet, og klikker på tapestreamer ikonet. Så får du alverdens muligheder for total backup eller backup af bestemte filer. Når du har bestemt dig til, hvad der skal med på båndet klikker du bare på "go", hvorefter resten går helt automatisk.

Konklusion

For at du kan få glæde af "Impact 2000-030" kræver det uden tvivl, at du beskæftiger dig seriøst med din Amiga, og ikke bare ønsker at gennemføre "Shadow of The Beast" på rekordtid. For det første, ville det nemlig ikke virke, hvis du forsøgte, og for det andet er det nok ikke rigtig 16.600 ex. moms værd.

Hvis du derimod beskæftiger dig med animation, video, CAD eller lignende, hvor der gerne indgår nogle saftige beregninger, er der virkelig hjælp at hente med en 68030 processor.

De eneste to ulemper ved den er, at du er garanteret problemer med avancerede spil, der har fingrene for langt nede i hardwaren, samt at det er meget frustrerende hvis du pludselig skal af med kortet igen (jeg taler af erfaring). Pludselig går alting ustyrligt langsomt, og der er slet ikke noget ved at lave smarte animationer samtidig med at du skriver i WordPerfect og beregner primtallene op til en trillion fem gange baglæns.

Som konkurrent til Commodore's eget A 2620 er "Impact 2000- 030" en sikker favorit, for selv om det koster 3000 kr. mere (hvis du køber det uden RAM), så får du 2-3 gange højere hastighed og en 40 Mb harddisk incl. controller med i købet.

Tapestreameren kan også klart anbefales, hvis du har vigtige data liggende, og ikke vil bruge mere tid end højst nødvendigt på at lave sikkerhedskopier, så alt i alt kan jeg sige, at det utvivlsomt er GVP, der løber af med præmien i denne måned, for det bedste professionelle ekstraudstyr til 2000'eren netop nu.

Hans Henrik Bang

GTI'en til højre arbejder 5-10 gange hurtigere i næsten alle operationer.

HAR TIPPET EN 13'ER – KAN DU?

Dansk program med dansk manual, meget let at anvende. 100% grafisk brugerinterface (menustyring)

Systemdatabase til lagring af nye systemer (80 medfølger).

Kombinering (fletning) af systemer uanset systemtyper. Garantidatabase samt lynhurtig beregning af nye garantier.

Procenttipning med mange frasorteringskriterier.

Mulighed for at tilføje matematiske præmiers placering.

Database med danske og engelske tipskampe.

Beregning af u-række på baggrund af tidligere kampe.

Tipsregnskab med automatisk opdatering.

Kører på alle Amigaer. Kan installeres på harddisk.

Pris kr. 995.- incl. moms.

BECH & ERLIK I/S DATATEKNIK

Tlf. 42 81 88 25

DATASKOLEN tilbyder kursus i maskinkodeprogrammering

AMIGA – ATARI – COMMODORE

Lær at lave dine egne programmer: Spil, Demo og andre applika-tioner. Hvert kursus består af 12 breve og 2 disketter med programeksempler.

Med mindre andet aftales med DATASKOLEN vil du hver måned modtage et nyt kursusbrev. Bliver du i tvivl om noget i kursusforløbet, kan du selvfølgelig helt gratis få vejledning.

Ja, jeg tilmelder mig DATASKOLEN og ønsker at modtage et brev-kursus i maskinkode på:

- ☐ AMIGA
- ATARI ST

- COMMODORE 64 (10 breve)
 C-programmering AMIGA
 DISKETTE m/programeksempler
 (kun ved køb af kursus)

RETURRET
Hivis du returrairer det farste brev inden 10
dage elter modtagelsen udmeldes du auto-matisk og det hele har været gratis for dig. Du
er ikke toprigetet la datage alle breve, og kan
å et millet som helst tidspunkt udmelde dig

- Jeg betaler mit første kursusbrev således:

 ☐ Forudbetaling 148 kr. (+ evt. diskette 97 kr.) vedlagt på check
 ☐ Forudbetaling 148 kr. (+ evt. diskette 97 kr.) indsat på
 giro 7 24 23 44

 ☐ Efterkrav. Ved modtagelse betales 148 kr. (+ evt. diskette 97 kr.)
 samt efterkravsgebyr kr. 28.

NAVN-

ADRESSE:

__ BY:

Sendes til DATASKOLEN, NORDENGEN 18, 2980 KOKKEDAL

TELEFON 42 24 96 57

Joyboard JB2 2 "fire taster Dobbelt Quickfire med trinløs hastighed Gummifødder eller sugekopper . Fuld LED indikering THE REAL PROPERTY. Et joystick for livet. The ARCADE er verdens mest holdbare. Til høire og venstrehåndet 1 års Garanti SEARCADE. HARD & SOF Solbjergvej 14 8260 Viby J. Tlf. 86 11 90 22 Computer-1 Jeg bestiller hermed:

Navn

Adresse

Postnr:_

By:

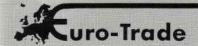
stk. Joyboard

stk. Arcade

☐ Vedlagt I check eller indsat

på giro 5 92 22 75 (Ingen porto)

Sendes pr. efterkrav (42 kr l porto)

ALLE VORE PRISER ER INCL. MOMS POSTORDRESALG TIL HELE NORDEN FORBEHOLD FOR FEJL LANNONCEN

FINE ANDSGADE 25 8200 ÅRHUS N TELEFON 86 16 61 11

DANMARKS MEST SPÆNDENDE AMIGA CENTER

Printeren Der Kan HELE! MPS 1230

ommodores MPS 1230 er en alsidig matrix printer der passer både til AMIGA, PC og Commodore C64, C128, C16 samt FLUS 4. Har du en C64, C128 er denne printer det fremtidssikrede valg, da du senere kan anskaffe dig en Amiga eller en PC uden samtidig at skulle skifte printer. Printeren understøttete skvel enkeltark som endeles bane via den medleverede traktor. Printeren understøtter Amiga grafik, og udskriften er meget hej i NLQ. Printeren levers med dansk velgedning, farvebånd samt traktor-fremføring. Til vore Amiga kunder medleverer vi yderligere en printer driver diskette med den rigtige printer driver.

KUN 1695,-INCL. MOMS

AMIGA 500 familie totalløsninger

Amiga 500 ♦ Star LC10 Printer ♦ 8833 Phillips farvemonitor m. stereo ♦. Joyatick ♦ 5 spil og samtlige nedvendige kabler.

8995 -

Amiga 500 ♦ Star LC 10 Printer ♦ Joystick ♦ 5 Spil og samtöge nødvendige kabler.

6895 .-

Amiga 500 ♦ 3,5" Stajsvagt disk drev m. afbryder og gennemført bus. Inci. 5 spil

5895 .-

Amiga 500 ♦ 8833 Phillips farvemonitor m. printer ♦ Joystick ♦ 5 spill incl. samtlige nødvendige kable

7195,-

Amiga 500 ♦ TV Modulator ♦ Joystick ♦ 5 Spil

5295 -

CBM A590 HARDDISK

Commodores nye hurtige 20 MB harddisk med SCSI Controller ♦ Autoboot under kickstart 1.3 ♦ 2 MB RAM controller ♦ udvides i spring af 512 KB ♦ Egen strumforsyning

5795.-

Gratis RAM! (nurston)

I forbindelse med køb af A590 harddisk monterer vi en halv megabyte for kun

500.-

PHILIPS TV & MONITOR 15" flatscreen & 60 kanaler & fjern betjening &

lækkert design 4 tilslutning for video og computer

3895,-

Århus tæt ved den indre ringvei I med gode parkerings faciliteter (her er ingen parkometre eller forbuds skilte) har Euro-Trade indrettet et Commodore Center. Her er alt hvad dit hjerte kan begære: Amiga 2000, Amiga 500, video digitizere, professionelle genlocks, lydigitizere, postscript laser printere, color inkjet printere, 9 og 24 nåls dot matrix printere, harddiske, acceleratorkort, PC-AT kort, Amiga Tower vi har det hele. Alt er stillet op i udstillingen og sat til så du har mulighed for at prøvekøre dit drømme udstyr før du køber det.

Endvidere har vi landets største udvalg i Amiga litteratur og programmer. Udover et meget stort udvalg i underholdnings software har vi også alle de professionelle programmer til Amigaen lige fra D.T.P. til de helt svære video animations og præsentations systemer.

ALLE VORE PRISER ER INCL. MOMS POSTORDRESALG TIL HELE NORDEN FORBEHOLD FOR FEJL I ANNONCEN

> FINLANDSGADE 25 8200 ÅRHUS N TELEFON 86 16 61 11

GENEREL INFORMATION

ALLE VORE VARER SÆLGES BÅDE FRA VOR BUTIK OG PR. POSTORDRE

BUTIKKEN HAR ABENT: MANDAG TIL FREDAG FRA 9 TIL 17.

FINANCIERING TILBYDES VIA PRIVATFINANS, KØB UDEN UDBETALING

VORT 1990 VAREKATALOG TILSENDES GRATIS.

MUSIK & LYD

STEREO SYNTHEZIZER

(Keyboard) Casio MT 240 med 24 forskellige instrumenter, rytmeboks, midi samt 210 tonebank sounds, der kan mixes. PCM kodning sikrer

SPECIAL TILBUD

MIDI INTERFACE

Tilslutning af MIDI udstyr - Keybourd, Trommemaskiner, synthezizere osv. Midi Out - Midi in - Midi Thru

695.-

CASIO MT 240 + MIDI

Normalt 3040.-

STUDIE MIDI INTERFACE

Det første MIDI interface med SYNC - Nu er der der endelig kommet et rigtig professionelt midli interface der ger det muligt at undgå de timings problemer der kan opstå for den seriese. Amiga musiker. Der medfølger en disk med utility-software. Interfacet fås også i en intern udgave til Amiga 2000.

MIDI KABLER

Golem Sound Sampler

Korrekt tilpassede midikabler til vore og andres MIDI interface . 3m.

LYDDIGITALISERING

Golem Sourna Sampier
Haji kvallitets tysik top klasse stereo sampler! Meget
stojavag. Sampleren har DIN og Phono indgang,
samt LED VU-meter. Kompatibel med alt Sampler
software. Der medleveres til sampleren markodets
suveramt bedsie Sample program (bedre end

Introduktionstilbud 1295,-Creative Soundsystems, soundsampleren der noget | Stereo - Egen strømforsyning sikrer top kvalitets sampling.

795,-795.-

Alcotini stereo lydsampler

LYDPAKKE med en af de to ovennævnt samplere, HIPI mákrofon, stereo mixerpult og Perfect Sound samplingssoftware.

1895.-

Accellerator Kort

MIDGET RACER

Turbokort med 68i/2ii processor samt sokkel for 68981 math coprocessor. Saet effectmender på din Amiga | Lassningen der passer til alle Amiga 4995,-

14 MHz 68881 math co processor

CMI PROCESSOR ACCELLERATOR Fordobler din Amigasprocessorhastighed til 14.32 MFIZ. Sokkel til matematisk coprocessor 68881. Hurtiger end 68010 og sammenlignelig med 68020 til en end 68010 og sammeningssog. brøkdet af prisen. Passer til alle Amiga typer. 2995,-

Bøger på DANSK

Masser af programmer og hints 54vel for begynderen som for den avancerede Amiga br

AMIGA HARDWARE-UDVIDELSER

En virkelig god bog for begynderen. Her er der forklaringer på alle dine sporgsmål om hvad en Amiga er og hvad sklan en fyr kan bruges til. Er god til den nybagte Amiga ejer.

C FOR BEGYNDERE

En god indføring i C's hemmeligheder, her laver du alt det grundlæggende om kompilering, lekkor, datatyper, matematik o.s.v

GRAFIK & MUSIK

Bogen der der afslører alle triks omkring grafik og musik på Arniga. Lav dine egne Intro'er og lyddernøer - En virkelig god bog. Med program disk

AMIGA BASIC

Amiga Basic er en meget stærk basic med masser af muligheder. Denne bog lærer dig at udnytte basic nalt, med programdisk.

298 .-

Zoomer!!!

Fly og bil simulations freaks watch out for this. Zoomeren er et jovstick der er udformet som et flyrat. Det er til at sætte fast på dit bord og er selvfølgelig udstyret med fire knapper i rattets pistolgreb. Det ultimative til at styre sin fly simulator med, flyet dykker når du skubber frem og stiger når du trækker tilbage. Zoomeren er også et scoop til at styre en bil med f.eks. i Test Drive II, falelsen er som at køre en rigtig bil

LysPistol!!!

Action lyspistol incl. spil. Med denne lyspistol kan du stå flere meter fra dit tv, og opleve at sveden drypper ned i panden på dig, når du forsøger at nedskyde dine modstandere. Kan kun anbefales til Action og Arcade Freaks.

De 2 ovenstående nyheder var så nye og hotte at de ikke var kommet til landet, da denne annonce blev fremstillet. Det er de derimod nu så ring og få tilsendt priser og

KICKSTART 1.3 & WORKBENCH 1.3

Skift din gamle kickstart ud med den nye 1.3 version fra Commodore 1.3 sæt: Ny dos manual og 3 disk's med Workbench, Extras og Kickstart

KICKSTART/UR MODUL Ekstern kickstartmodul

for COLEM til Amiga 1000 Undgå kickstart-disketten. Leveres med kickstart V 13. Noturligvis med gennemført bus og afbryder. Uret er kom-patibelt med A500 og A2000 ursoftware. 1495,-

KICKSTART OMSKIFTERE

Undgå kompatibilitets problemer. MKI omskifter med plads til original 1.2 ROM samt den nye 1.3 ROM

MK2 omskifter med plads til 3 kickstarter, original ROM, samt 2 brændt i EPROM.

EPROMBRÆNDER TIL AMIGA 500

Kvalinets eprombrænder med lækker styresoftware. Indlæsning af eprominer, redigering, fremstilling af kickstarter. Alm. hurtig og ultråhurtig brænde algoritime. Udnævt til det bedste køft på det tyske marked.

295

MAGNI GENLOCK

Ægte Broadcasting kvalitet !!! - Med videomiser -variabel fade in/out - plus et væld af andre :

Commodore A2301 genlock til Amiga 2000, markedets bedste til prisen 4263,-Vi kan også levere A2301 i special version til Amiga 500. 4995,-

Copy-Party, Nestelrode,
Holland, november 1989.
En ting som sætter gang
i hele det europæiske
cracker-miljø og demogrupper. Men der var een
ting ved dette Mega
Cracker-møde
deltagerne ikke havde
forventet - ordet
POLIZEI!

Læs den spændende øjenvidne beretning.

et skete i de dage i november 1989, at de første party'er satte hyggen igang. Det var hen på den tid af dagen, hvor månen snart ville hæve sig over de mørke gader i Skives ghetto.

En skikkelse sneg sig gennem de dystre baggårde, med en Amiga 500 under armen. Da han kom til en gadelygte, sveg det stærke lys ham i øjnene, og han listede sig hurtigt op i en taglejlighed, for der at skulle mødes med adskillige andre Amiga freaks.

Der blev snakket lidt om den kommende weekend, og nogle viste deres nye demo'er, som efter planen skulle spredes på Bamiga Sector One's copyparty i Nestelrode, Holland.

Turen starter

Klokken var 19.30 den 17. November, og vi befandt os på Skive banegård, hvor en bus var ved at blive læsset med adskillige Amiga'er og andet udstyr. Planen var, at vi skulle omkring fem andre danske byer, før vi endelig skulle sætte kursen mod Holland.

Heldigt for os, var Skive det første opsamlingssted, så vi ilede ind i bussen og scorede bagsædet, til den ca. 13 timers lange rejse. Nu gik turen gennem Silkeborg, Horsens, Vejle, Fredericia og Kolding, hvor vi samlede freaks op, der også skulle deltage i copyparty'et i Holland: Omkring midnat fredag aften nåede vi den dansk/tyske grænse, og toldpapirene blev checket. Vi var nu alle samlet og var klar til at invadere Holland (50 personer!).

Med i bussen var der folk fra bl.a.: Trilogy, Bamiga Sector One, Flash Production, Bounty, Humanoids, Silents og an-

Medens alt endnu var fantastisk

Vi ankommer i Holland

Omkring ni tiden lørdag morgen befandt vi os i Nestelrode, der var vores destination (df1:?,red).

Men da copyparty'et først skulle starte klokken 10.00, brugte vi tiden til at indtage morgenmad på den lokale bar

Polizei! Franske advokater tager billeder, piratemelitiet beslaglægger det hele.

(fritter, burgers og cokes). Efter en halv times tid, begyndte vi at transportere vores udstyr over i en sportshal, hvor party'et skulle holdes. Hallen var kæmpestor, med plads til 400-500 personer, og bagest i den ene ende havde værtsgruppen Bamiga Sector One deres 'stand'. Den bestod af to farveskærme (1*2 meter!), 5 computeranlæg, videomaskiner, højtalere, modems m.m.., som befandt sig på en ophøjet scene. På den ene af de to skærme blev der vist videofilm, og på den anden dukkede der konstant nyt 'stuff frem.

Vi slog os ned, og stillede det medbragte udstyr op, men fattede hurtigt at der manglede noget... STRØM... Det blev heldigvis hurtigt ordnet, og vi kunne nu komme igang med at programmere, vise demo'er og lignende.

I løbet af få timer, blev hallen fyldt med computere og freaks fra mange forskellige lande og grupper, f.eks: Vision Factory, Alphaflight, Supreme, Poison, Paramount, Royal Amiga Force, Amiga Industries, Red Sector Inc., Vision og mange mange andre.

Stor kopi aktivitet

Der blev "swappet" (sikkerhedsbackup's vel?..,red) mange programmer, og mellem de mest brugte programmer var XCopy II (hehe), der kunne ses på cirka 60 procent af alle monitors, men selvfølgelig var Seka da også mellem de meste brugte programmer.

Mega-Crackermøde i Holland endte i total kaos

rateme kæmper for at redde stumperne, inden po-

Tiden gik, og sulten blev overvundet ved en opstillet bar, der solgte chips, coke, mars m.m. Der skulle betales med 'Bamiga Penge', der var snå kuponer a 7 kroner stk. For en kupon kunne man få et glas coke, en mars eller andet. Et lille problem under hele copyparty'et var dog, at sikringerne i sporthallen hele tiden sprang, da alle computeranlæggene kun var koblet på fire normale stikkontakter. Lederne fra Bamiga Sector One fandt en lille nødløsning, ved at slukke næsten alt loftsbelysningen i hallen, hvilket gav alle meget bedre forhold til at programmere og kopiere.

POLIZEI! = PANIK!!

Hen af eftermiddagen, nærmere betegnet omkring femtiden, skar en stemme sig gennem hallen: "POLIZE!".

Alle blev grebet af VILD PANIK, hvorefter de nærmest hældte deres udstyr ned i kasser. De vidste hverken halvt eller helt om de havde fået alt deres udstyr med, før de stormede mod udgangen, der desværre var blokeret af det hollandske politi som fik selv Don Johnson til at ligne en kagearm.

Disketter fløj rundt i lokalet og franske advokater løb rundt og tog billeder. Efter nogle minutter var det som om der blev stilhed over flokken, da de havde opgivet håbet om at stikke af, men en anden udgang blev hurtigt opdaget og et nyt håb om frihed blev født, for igen at skulle knuses af det hollandske politi, der allerede havde afspærret bygningen. I alt dette rod var der en der havde knækket sin computer og andre havde fået hugget deres diskettestationer.

Vi havde selvfølgelig også pakket alt vores udstyr sammen, og stod nu i et hjørne af hallen og vidste ikke rigtigt hvad vi skulle gøre. Vores instinkter havde sagt os, at vi skulle holde sammen. Vi observerede dog, at de franske advokater var i fuld gang med at gennemrode disketteboxe, og igen blev der paniki hallen.

Kopi'erne beslaglagt

Folk ville bare af med deres illegale programmer, og hvis man ikke smed sine disketter på gulvet, trampede på dem, knækkede dem eller andet, gemte man dem bag gardinerne i hallen.

Næsten alle andre end os danskere, forlod hallen, hvilket foregik på denne måde: Først skulle alle tasker og disketteboxe gennemrodes, hvorefter man blev kropsvisiteret, og hvis alt var i orden, kunne man forlade stedet. Men var man indehaver af illegalt software, blev det beslaglagt af det hollandske politi, og ens navn blev noteret ned på den sorte liste over computerforbrydere.

Hvad skulle vi gøre?

Da det gik op for os, at vi kunne miste næsten alle vores disketter, satte vi hjernerne i sving, og fandt mange måder hvorpå vi kunne smugle vores disketter ud på: En Amiga 2000 uden nogen særlig udvidelse kan rumme ca. 30 disketter, og ligeledes kan en monitor rumme mange disketter. Mange opgav dog på forhånd kampen, og efterlod deres disketteboxe i hallen, hvorefter de gik igennem kontrollen uden besvær.

Alligevel blev en del af os siddende tilbage, uden at vide hvad vi skulle gøre.

Vi slap med skrækken

Vores tålmodighed blev dog til sidst belønnet, da politiet og advokaterne forlod stedet. De havde åbenbart fået hvad de var ude efter.

Vi gik alle sammen over i baren, der tilhørte sportshallen, hvor vi skulle informeres om hvad der var sket og skulle ske. Vi havde hørt rygter om at copyparty'et skulle fortsætte et sted i nærheden, men det blev desværre ikke til noget. Alt vores udstyr blev derfor låst inde i nogle rum og vi sad nu 7 timer, før vi havde planlagt at skulle rejse hjem, og vidste ikke hvad vi skulle gøre.

Bussen ville heller ikke være her før om 7 timer. I de ovennævnte rum, hvor vi skulle stille vores udstyr, var der nogle der havde grebet chancen, og var i fuld gang med at kopiere det de ikke havde nået at kopiere, mens party'et var i gang. Det blev dog hurtigt stoppet af indehaveren og vi blev forbudt adgang til rummene, hvorefter vi fortsatte med at kede os, sove eller diskutere hvad det var der var sket, og hvorfor politiet kom. Der gik mange forskellige rygter: Opbevaring af racistiske videofilm; salg af originalspil ,der ikke var ægte; eller bare normal kopiering af piratsoftware. Men de sidste nye rygter siger at det hollandske politi i samarbejde med franske advokater, ledte efter et nyt spil, der hedder 'Knight Force'. Spillet var blevet spredt på party'et af en forhenværende programmør fra softwarehuset Titus, og politiet ville forsøge at stoppe dette.

Efter en lille snak med indehaveren af baren, fik vi dog lov til at sætte en computer op, og det meste af vores ventetid blev fordrevet med at se på demo'er, music-selectors og andet nyt stuff.

Så var det hjemaf

Der var dog stor glæde, da bussen kom 2 timer før, og turen gik hjemad mod Danmark. Efter et kort ophold ved grænsen, fortsatte vigennem Danmark og læssede freaks af i forskellige byer, og endelig var vi hjemme i Skive igen klokken 13.57 søndag eftermiddag.

Efter planen, skulle en del andre europæiske grupper først ankomme til copyparty et om søndagen. Selvfølgelig ville det være for risikabelt at fortsætte, som om intet var hændt. Lederen fra Bamiga Sector One, fortalte os, at søndagens party ville forløbe uden computere, som et ganske normalt meeting. På den anden side set - Freaks er da også mennesker.....er de ikke? Fortalt fotograferet og skrevet af:

Dennis Roland Mortensen og Tony og Kent Fonager

DISKETTER FRA KR. 2,30

SONY · MAXELL · MEMOREX · 3M · NEUTRALE OSV.

3.50 KVALITETS DISKETTER

			U/MUMS N	MUMS
3.50	MÆRKEVARE FRA SONYfra	v/100	7.95	9.70
3.50	MÆRKEDISKETTER MF2DD BLUEPACK	v/100	7,95	9.70
3.50	MÆRKEDISKETTER MF2DD REDPACK	v/100	895	10.92
3.50	MÆRKEDISKETTER MF2DD PINKPACK	v/100	9.95	12.14

LAVPRISTILBUD

3.50 2DD disketter fra Japan eller tilsvarende	. v/100	5.89	7.19
3.50 2DD disketter fra Japan eller tilsvarende	. v/100	6.95	8.48

HIGH DENSITY TILBUD

3.50 DISKETTER for 1.44 MB drev, mange kvaliteter,		
priser fra	14,95	18,24
5.25 DISKETTER for 1.2 MB drev, mange kvaliteter,		
priser fra	5.95	7.26

MÆRKEVAREDISKETTER almindelige DSDD 360 kb

SONY DSDD 360 kb	6,95	8,48
MEMOREX DSDD 360 kb	6,95	8,48
MAXELL DSDD 360 kb	8.95	10,92
3M DSDD 360 kb	8,95	10,92
	0.00	U.S.T. 800-100

5.25"	DIVERSE FRA	2,29	2,79

Næsten alle typer kan leveres i farver - RING!

3.50

3.50 MÆRKEDISKETTER, køb 100 og betal for 80,

3.50

6,99 8,53

MÆRKEVAREDISKETTER HIGH DENSITY 1.2 MB

SONY DSHD 1.2 MB	10,95	13,36
MEMOREX DSHD 1.2 MB	9,95	12,14
MAXELL DSHD 1.6 MB	14,95	18,24
3M DSHD HIGH DENSITY	13,95	17,02

Alle disketter leveres med fuld ombytningsret og garanti, undtagen partivarer. Alle priser er ved 100 stk. gerne salg under – RING!

Diskiviaster aps

RING FRA 8.00 til 18.00 på 47 98 70 60

TELEFAX 47 98 74 92

AMIGAMES

NORTH & SOUTH

Desuden vielket i eerde at:
Desuden var der eksempler pa
kun en enkelt soldat tilbage juk

& Syor med den chart

en enken soldar interende tidspunkt (HF have Men med den chamerende tidspunkt (HF have & Syd an lavet), tilgiver man et tegressnestii Nord gen skår, for underholder nemt spillar tid gen skår.

Kender du den tegneserie, der hedder Blåfrakkerne? Det er der hvor diverse umulige soldater fra både nord- og sydstatshæren render rundt og generer hinanden i den amerikanske borgerkrig.

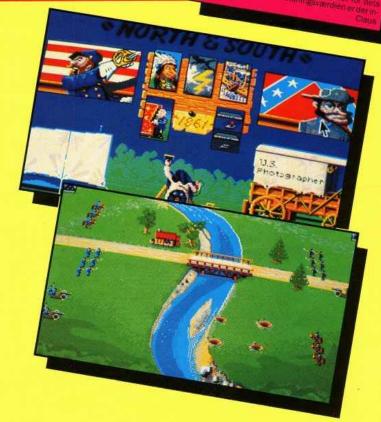
Den kommer oprindelig fra Frankrig, og det gør nu også strategi/actionspillet North & South. Her spiller du enten mod computeren eller en kammerat, og ser først et oversigtskort over Nordamerika. Hver side har 2 hære, der består af kavalleri, infanteri og en kanon. Dem flytter du sår undt med, og besætter land og byer, indtil hærene støder sammen. Så skifter scenen til en slagmark, hvor hver spiller kan styre sine mænd rundt.

Ved at trykke shift, bestemmer du hvilken gruppe du vil styre, og det er meget vigtigt hvad du gør, da de er vidt forskellige. Kavalleriet slås f.eks. med sabler og skal derfor helt ind i fjendens rækker, for at kunne snitte ham i småstykker, mens infanteriet kan skyde ca. en kvart skærm. Kanonerne derimod, kan skyde hele skærmen igennem, og er suveræne til at rydde op i fjendens infanteri på et øjeblik. Da der ofte er træer, kløfter mm. gælder det om at tænke lynhurtigt og finde ud af, hvad der er bedst at angribe med.

Det kan også lade sig gøre at erobre byer, og det giver dig mulighed for at indsamle skatter. Disse skal dog fragtes med tog, og disse kan overfaldes at fjenden, hvorefter scenen igen skifter til det mere actionprægede, hvor angriberen skal kæmpe sig frem på togets tag for at stoppe lokomotivet, mens den der ejer toget kan sende soldater imod ham.

Endnu smartere er det dog at gafle fjendens byer, men så skal du først kæmpe mod en eventuel hær, der står på samme felt som byen, og derefter klare en actionscene i stil med togscenen. Begge disse går på tid, og det er typisk for spillets tegneseriestil, at tiden er grafisk illustreret i bunden af skærmen, hvor et vækkeur og en støvle bevæger sig mod højre for at vise hvor langt du er kommet.

Hvis du så garnerer ovenstående med diverse forstærkninger og angreb af mexicanere og indianere, så har du faktisk North & South fra Infogrames.

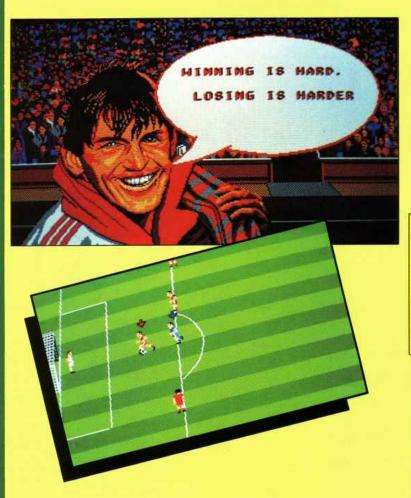
Det er simpelthen en klar vinder dette her. Der er virkelig mange sjove detaljer, og når man spiller 2 spillere er kampscenerne vildt hektiske. Der er tænkt meget over gamedesignet, og det betyder at du kan blive ved med at spille og spille uden at kede dig. Derfor kan det overraske mig så meget mere at styresystemet er så dybt godnat.

En anden virkelig smart ting ved North & South, som jeg aldrig har set før i noget spil er, at programet ved præcis hvornår det skal gå ned. Jeg havde vundet de sidste 10 spil over Claus, og han var ved at være ret hævntørstig. Han kan nemlig ikke indse at jeg bare er bedre end ham. Ved en kombination af held og held, lykkedes det ham at have 10 kæmpehære, mens jeg kun havde en tilbage, der ovenikøbet kun bestod af en mand. Lige før det afgørende slag, gik programmet så i "sige dut-lyd og sidde fast" mode, så jeg kunne jo forklare den frådende Claus, at det i virkeligheden var mig, der var lige ved at vinde, da jeg havde planlagt en overraskende kinbtangsmanøvre med min mand. Helt klart et kræs spil fra franskmændene.

AMIGAMES

KENNY DALGLISH SOCCER MATCH

Kenny Dalglish er træner for Liverpool, og nu har han lagt navn til et fodboldspil, der har det sædvanlige, men heller ikke mere. Det vil sige spil mod computeren, league med op til 4 personer, 11 spillere og mulighed for forskellige typer spilninger. En lille pil viser hvilken mand du styrer, og for at du kan klare dig bedre kommer selveste Kenny og giver dig nogle råd, som du i følge manualen ikke må gå

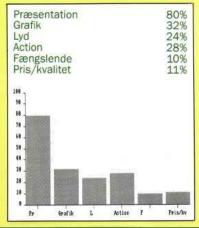
Dette er helt klart det tyndeste fodboldspil, der findes til Amigaen. Bolden hopper som om der var en frø indeni, banen er irriterende stribet, Kennys "gode" råd består i, at han siger at du ikke bør tabe (det er noget han har tænkt meget længe over), spiller ne løber fuldstændig naturligt, hvis de altså skal forestille Sudanske pungrotter på chartertur og styre-systemet er så blottet for logik, at det er næsten umuligt at lære hvilke skud der er hvilke, endsige

Den eneste grund til at dette spil overhovedet er blevet udgivet er, fordi Impressions håber at kunne sælge et par kopier på navnet, for spillet er høj hjernemangel i overgear. Hans Henrik

Dalgish loade ind, alt imens jeg læste om den se jeg kunne vinde til Anfield (det er der Liverpo-stadium ligger). Det viste sig, at jeg havde del-

Spillet er nærmest uinteressant. Der er ingen rig

Spiller er nærmest dinteressant. Der er ingering tig foling med bolden, og det værste ved spillet er når Kenny kommer ind i billedet, og med et frisk flo-debollesmil siger "Attack, Attack, Attack". Det eneste positive er at man kan spille tumering med sine kammerater, men jeg indrømmer gerne at jeg til enhver tid vil foretrække at spille Emlyn Hug-

BATTLE SQUADRON

Martin Pedersen er en arbejdsom dansk programmør, som de fleste actionglade Amigaejere bør kende fra spillet Hybris. Battle Squadron ligger i ånd og handling meget tæt op ad Hybris, men der er nu alligevel nogle afgørende forbedringer. En af de væsentligste forbedringer er, at det i Battle Squadron er muligt at spille 2 spillere SAMTIDIGT. I 2 spiller mode kan du ikke skyde din medspiller, men konkurrencemomentet kommer alligevel til udtryk ved opsamlingen af goodies. For bare at nå et lille stykke ind i Battle Squadron, der det nemlig vigtigt, at du forbedrer dine våbens ydeevne undervejs. Desuden er det vigtigt, at få opsamlet Nova Smartbombs, idet du skal forbi flere ret uigennemtrængelige steder i Battle Squadron.

Lige så snart jeg gik igang med Battle Squadron var der en stor kirkeklokke oven i mit hovede der begyndte at ringle "Hybris- Hybris". De 2 spil ligner hinanden utroligt meget, men der er alligevel kommet en del mere guf ned på magnetspaden denne gang. Det erf.eks. ret fedt, at man kan vælge at flyve ned under jorden, hvor grafikken er meget anderledes, og spillet som regel er en del mere hektisk. Det at der er kommet en 2 spiller mode på, er også en klar forbedring.

også en klar forbedring.
For nu at gå rask videre til afdelingen for sure opstød, så vil jeg lige brokke mig over den måde smartbomb- styringen fungerer på. Ideen (som i Hybris) med at rotere joystikket er god nok, men den funker ikke så godt her. Man skal faktisk sidde og røre adskillige omgange, før der begynder at ske noget, og så er du som regel død for længe

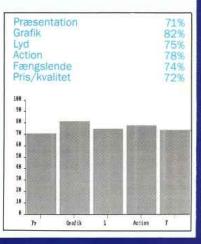
Bortset fra denne detaije, er Battle Squadron et tykt hærgespil, der med komplet hjernelam action er fint til at afreagere på, efter en lang kø på bistandskontoret.

Hans Henrik

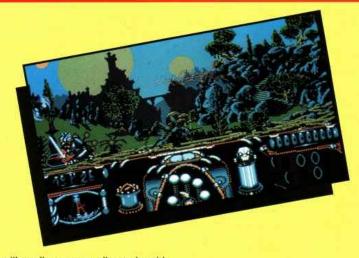
Grafikken i Battle Squadron er af virkelig professionel kvalitet. Der er dog enkelte mangjer i grafikbehandligen så som nogie ikke særlig overbevsende eksplosioner. Men man kommer ikke uden om, at Battle Squadron er et flot spil, hvilket må tilskrives Torben Larsen.

om, at Battle Squadron er et flot spil, hvilket ma tilskrives Torben Larsen. Det der især gar Battle Squadron til et underholdende spil, er at du kan spille 2 spillere samtidig. men det skal også siges at spillet er meget iderigt med hensyn til udarbejdningne af dine modstan-

Battle Squadron er totalt set både godt tegnet og programmeret, selv om programmet lige akkurart ikke kommer op i Xenon II standard. Men så er det til gengæld dansk og dejligt, hvis du kan bruge det til noget?

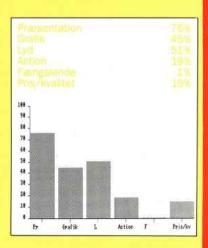
KNIGHT FORCE

Du spiller rollen som en eller anden ridder der skal fræse rundt i forskellige tidszoner og kæmpe mod nogle onde væsener der ved hjælp af en tidsmaskine og en hel masse andre kedelige detaljer i denne forhistorie, som ingen alligevel gider at læse.

Vi springer derfor videre til selve spillet, der er et helt banalt kampspil, der bare foregår med 6 forskellige typer baggrunde og 6 forskellige fjender, og da det desuden er noget hø, er der ingen grund til at beskrive det nærmere. Da jegi sintid så pressemeddelsen der annoncerede spillet Kniight Forces snarlige komme til Amiga, blev jeg ganske og aldeles forbændet af de medfolgende billeder. Det gør jeg stadig når jeg ser bag på pakken, men samtidig ved jeg nu med mig selv, at når jeg loader den flotte grafik ind i min computer, bliver den til kunstige og stivnede bevægelser, der ligner en Tjekkisk tegnefilm. Så jeg må indrømme, at den flotte grafik i Knight Force er bedst tjernt ved at blive stående uden på pakken rundt omkring på butikshylderne, i stadet for at forurene hjemmemiljeet og skabe grumme misforståelser omkring Amigaens grafikegenskaber. Nej, hvor ser det dog flot ud, og hvor er det dog talentiøst lavet. Man kan tydeligt se, at der har siddet en hårdtarbejdende grafiker og tegnet, og tegnet, hvorefter gamedesigneren og programmøren i fællesskab har lavet en god aprilsnar med ham, ved at stoppe det ind i en handling og en animation, der får en mursten til at virke interessant at konversere

Jeg vil derfor gerne på redaktionens vegne kvittere med en slampris til Titus der har begået denne stinker, med ønsket om, aldrig at møde dem igen. Hans Henrik

STUNTCAR

Her er Amigaens hidtil mest mærkelige racerspil, for det foregår på noget der ligner rutchebanen på bakken.

Du kører turnering mod forskellige computerstyrede kørere eller via Datalink mod en ven på en anden Amiga. Banen ses i 3D og fidusen er at komme hurtigt rundt uden at smadre bilen helt. Dels er der nemlig nogle grimme hop, som du

ikke skal køre for hurtigt over, og dels kan du ryge ud over siden så du skal hejses op pr. kran. På de sværere baner, skal du klare nogle kæmpe hop, men heldigvis har du en turbo til bilen, som du kan bruge når der skal rigtig meget fart

Det første der slog mig ved Stuntcar, var den meget hurtige grafik, der ikke er så sløv som i mange andre vektorgrafikspil. Her har du hele tiden en god for-nemmelse af hvordan bilen bevæger sig, og faktisk er det så livagtigt, at man ikke kan lade være med at sidde og læne sig til siden i svingene. Hoppene er en rigtig god ide, fordi de indfører en

del taktik i spillet. Det gælder nemlig om at lande på et sted hvor vejen skråner nedad, hvis du tager et gigahop, så ofte har du valget mellem at køre sikkert og holde dig på vejbanen hele tiden, eller også at trykke den fuldstændig af, og hoppe over 3 pukler og håbe på en blød landing. Lyden kunne jeg også godt lide, fordi den virkelig

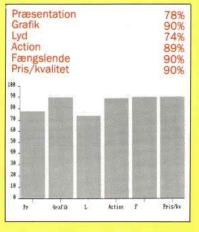
skabte illusionen om en bil der banker ned i asfalten fra 50 meters højde, når du kager i det.

Hans Henrik

itighed og effekter er Stuntcar Råcer usædvan-godt programmeret. Banerne er ofte så rå og be-ilske at køre på, at der er tidspunkter hvor man år det helt därligt af at se sin bil blive smadret til

At man så ved hjælp af et computerlink er i stand at spille 2 imod hinander, er det der gor spillet til et ultimative racerspil. For når det kommer til stykt, så er det intet bedre end at kunne hærge løs på

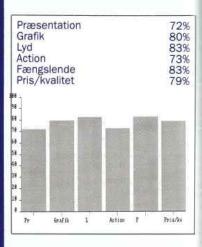
Det er en grov underdrivelse at sige, at Stuntcar acer blev testet, det tror jeg Hans Henriks undren-e naboer er villige til at skrive under på.

STORMLORD

I en virklighed der uden tvivl er meget hinsides vores, er landet Slyn Cerrig's fe'er blevet fanget. Uden fe'er varer det ikke længe inden Den onde Dronning opnår totalt herredømme i landet, og som Slyn Cerrig's sidste håb og redningsmand træder du, Stormlord ind i spillet af samme navn.

I praksis gælder det om at befri et beskedent antal fe'er på hvert level. For at gøre det skal du ofte gøre brug af for-

64 VERSION

Det mest bemærkelsesværdige ved Stormlord til C64 er at det stort set er præcis lige så godt lavet som Amigaversionen. Sidstnævnte har godt nok en bedre opløsning, men det er der kompenseret for ved at lave grafikken større i C64 versionen, så det bliver nemmere at se, hvad objekterne egentligt fo restiller.

Det eneste punkt man kan ægre sig over, er den lydmæssige side af spillet. Det er ikke sampled stereolyd, som kommer ud, men skit pyt for kvaliteten er alligevel helt i ok.

Gameplayet er også akkurart lige så tiltalende, som det er tilfældet i Amigaversionen, hvad mere kan man forlange.

Stormlord er et rigtigt hyggeligt arcade eventyrspil hvor det sjove især ligger i at gætte hvornår og hvor dan du skal bruge de items, som du finder på din vej Grafikken i Stormlord er heldigvis så stor, at proble merne med at identificere det du finder, ikke e

En anden rar ting ved Stormlord, er at du hele ti den gør positiv fremgang i spillet, idet det er nær

mest umuligt at sidde fast når først du har knække spillets små puzzels. Tilsidst må leg åbent erkende min forbløffelse over at se hvor godt Stormlord er konverteret ti

skellige items du finder. Mange af disse items giver dig nye evner og muligheder, og er stort set essensen i spillets ide, at finde ud af hvordan og hvorhenne du skal bruge hvilke items.

Du vil mange steder i spillet have opdage at der er steder du simpelt hen ikke kan nå uden ørnen Ovin. Dennes hjælp får du ved at træde på nogle ganske bestemte sten, hvorefter din vingede ven kommer flyvende, griber dig i nakken og flyver dig henover stok og sten.

Når du har befriet et levels fe'er kommer du ind i en slags bonusrunde, hvor du erklærer din hengivenhed overfor fe'erne ved at kaste kys efter dem. Hvis de rammer bliver fe'erne øjeblikkeligt forelskede, og fælder en tåre. Tårene skal du gribe, og hvis det lykkedes dig at gribe mere end 10 belønnes du med et ekstra

AMIGA

Stormlord er det eneste ngtig gedigne actionspil vi har med i denne måned, men det er til gengæld ognar med denne maned, men det er ui gengæld og så ganske udmærket. Opgaverne er tilpas simple såsom at lokke bierne væk med honningkrukken og lignende. Da grafikken og lyden samtidig er flotte, er der her et spil som ikke ligefrem er dybt fængslende, men som alligevel kan være underholdende til du bliver træt at det lidt ensformige gameplay.

Underspillene mellem de enkelte baner giver dog en god variation i temaet, og det eneste der egentlig irriterede mig en smule var, at man ikke på forhånd kan se forske på baggrund og forgrund, så man ved hvad man kan hoppe op på. Nogle gange hopper du nemlig op på en ting, som viser sig at væ-re baggrund, så du falder lige ned igen og nogle gange bliver du overrasket over, lige pludselig at blive 'fanget" i luften. Hans Henrik

Storm Lord er ikke noget grafisk mirakel, men spillet udstråler alligevel en stemning af eventyr og fantasi, som mange og grafisk bedre spil bør betragte med misundelse. Dit eventyr i Storm Lord er nenlig fyldt med små overraskelser og gennemtænkte puzzels, der i sin stil minder meget om det nuttede spil Terramex (du kan dog kun børe et item ad gangen i Stormlord). Gåderne i Storm Lord er ikke sværere end at du efter et par spil på hvert level kan gennemføre, når blot du kender banen og problemernes rækkefølge.

MIGAMES

SIM CITY

Infogrames går virkelig til den i denne måned, og nu er vi kommet til det helt sikkert mest originale spil i denne runde. Det drejer sig om Sim City, hvor du såmænd kan lege borgmester i en by, og bestemme egenrådigt over byplanlæg-

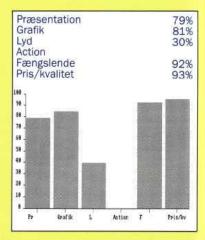
Du kan f.eks. starte fra grunden og lade programmet generere et tilfældigt landskab i år 1910. Så er det en god ide at tage en pause, og lave en skitse over den by, du gerne vil bygge. Der bør f.eks. være et industrikvarter for sig, og beboelsesområder med grønne områder. Endelig skal der være handelsområder, og de kan jo passende ligge mellem de 2 ovennævnte områder, så folk kan købe ind på vej hjem fra arbejde. Spillet er nemlig befolket med de såkaldte Sim's, der er simulerede byboere. De vil flytte til byen, hvis den går godt og den er hyggelig at bo i, mens befolkningstallet vil falde, hvis der er for meget forurening eller arbejdsløshed.

Efterhånden som tingene udvikler sig, får du også brug for havne, flyvepladser,

veje og togbaner.

For at du har en ide om, hvad du skal gøre, kan du få oplyst et utal af statistikker lige fra det kommunale budget til jordpriserne og din personlige popularitet.

Hvis vi skulle forklare alle faciliteterne i Sim City, kunne vi udgive et helt blad om det, så vi må bare slutte af med, at du også kan indføre katastrofer såsom oversvømmelser, strømafbrydelser, angribende monstre samt spille forskellige præfabrikerede scenarier såsom jordskælvet i San Francisco i begyndelsen af århundredet.

GRAPH SERFEN HAP SCREEN

64 VERSION

Det er givet, at SimCity også tager C64'eren med storm. Det kan heller ikke komme bag på nogen, for med en så unik grundide, bliver det ikke grafik, lyd eller hurtighed som er afgørende for bedømmelsen af spillet, men slet og ret gameplayet.

Selv om SimCity ikke har alle Amigaversionens funktioner med, så er det alligevel kun nogle få og betydningsløse udeladelser, og det er sågar også blevet til en enkel tilføjelse. Indlægning af vand, er det nemlig ikke milligt at gøre på Amigaversionen.

det nemlig ikke muligt at gøre på Amigaversionen.

Det kan vel ikke komme som nogen overraskelse, at jeg foretrækker Amigaversionen af Sim City, for der er trods alt en del flere detaljer, som f.eks. bud-getlægningen, hvor man kan ændre skatteprocen-ten og uddelegere penge til de forskellige instan-ser. Det er dog alligevel utroligt, så meget der er blevet stoppet ind i de 64 K, så spillets grundide er helt sikkert bevaret. Det betyder at du helt sikkert kan blive fænget af Sim City, der er et rigtig godt tænke-spil til 64'eren. Hans Henrik

AMIGA

Det tog ret lang tid at komme igang med Sim City, for manualen er lang som et ondt år, og der er en hel del ting som ikke lige er til at gennemskue, hvis du ikke læser i den.

Det giver til gengæld pote når du først finder ud af spil. Du skal hele tiden tænke dig godt om, og forsøge at forudse hvad der vil ske om 10 år. Jeg startede f.eks. med at hvøge et hulkraf var. det, for det er simpelthen et utroligt fængslende .eks. med at bygge et kulkraftværk udenfor byen, men jeghavde ikke rigtig regnet med, at byen sene-re voksede ud omkring det. Så kan du jo spørge dig selv, om du selv ville bo i københavn, hvis Svanem-ølleværket lå midt på Rådhuspladsen.

Spillet kan godt være lidt svært at overskue i starten, og du skal være meget påpasselig med hvad du gør, for hvis du f.eks. lukker for mange fabrikker af hensyn til forureningen, kan du pludselig stå i en selvforstærkende situation hvor alle flytter og derfor ikke længere betaler skat, så byen begynder at

gå i forfald og endnu flere flytter. Til gengæld er du garanteret mange timers under-holdning med at sidde og lege enehersker over en millionby

Hans Henrik

SimCity er uden tvivl månedes mest iderige spil. At være hovedansvarlig for en hel bys infrastruktur er i være novedansvarlig for en hel bys intrastruktur er i SimCity blevet til en avanceret og kompleks opga-ve, der er en ren socialdemokrats ønskedrøn. Tænk engang hvordan det må føles, at anlægge det ene kommunale anlæg efter det andet. Men Auken og vennerne vil nu alligevel nok kalde SimCity for urealistisk, for den højeste skattekvotient i spillet er 20 pct., og alligevel kan du godt regne med at få befolkningens harme rettet imod dig.

SimCity giver spilleren god indsigt i hvordan en by er "skruet sammen", samt hvilke "flaskehalse" der nemt opstår i en by i udvikling. Hvem ved om ikke magen en samfundslærer fremover går hen og bli-

SimCity er både en grafisk og specielt program meringsmæssig perie, som fortjener at blive klassi-ficeret som i katagorien Hot Space spil, for dem som sætter pris på rigtig gennemtænkte spil.

I Strider er det din opgave at infiltrere den russiske hær, for at komme hjem med vigtige militære hemmeligheder. I starten er det dog KGB, du skal kæmpe imod, hvorefter du må kæmpe dig igennem det snedækkede Sibirien, i en kamp imod både fjenden og elementer-

Hvis du klarer den kolde test, kommer du sydpå hvor du skal kæmpe imod junglestammer med spyd og forgiftede pi-

Da du er lidt af en super atlet, råder du i Strider over en hel del akrobatiske øvelser, hvilket også er nødvendigt da hele den vestlige civilisation er afhængig af dine resultater.

Selv om Strider foregår i en lidt blinkende atmosfære, bærer spillet alligevel præg af en god grafikbe-handling, hvilket din figurs bevægelser er et tydeligt eksempel på.

Handlingen i Strider er ret primitiv, men det skader nu alligevel ikke spillet specielt meget, idet forandringen skabes igennem det varierende bag-

Strider er ikke action med stort A, men det er trods alt fængslende nok til at holde mig fanget foran min C64 I lang tid. Hans Henrik

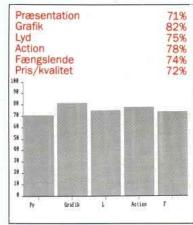
trider er sådan set et rimeligt godt spil, hvor din f-ur er særdeles godt animeret. Mr. Strider kan nem-g-tage-nogle-rimeligt varierende-klatreture, som g godt fungerende sæt af figursprites

Modstanden i spillet er også meget varierende, Claus

idet du både får en kold skulder af russerne og en

varm af junglestammerne. Stnder må siges at ligge acceptabelt tæt op ad ar-cadeversionen, så er det action du søger går du ikke helt galt i byen med Strider.

TURBO OUTRUN

Turbo Outrun begynder lige på og hårdt efter en kort præsentation med at placere dig i en sportsvogn med kæresten flagrende ved siden af. Du skal nu nå igennem flest mulige points, inden din

tid løber ud. Den flotte røde sportsvogn du kører i, er ikke specielt avanceret, idet den ikke råder over mere end 2 gear. Men det er til gengæld også nok til at give de andre biler i Turbo Outrun baghjul så det batter. Ved at trykke fire slår du turboen til, men du pas på, at du ikke overopheder vogn-

Det er meningen at du hurtigst muligt skal køre fra New York til Los Angeles, af en rute med en hel masse checkpoints.

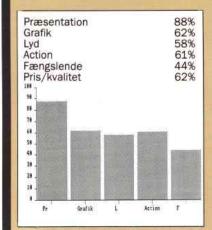
Undervejs bliver du udsat for en hel del forhindringer i form af olietønder bjælker og andet godt.

Senere hen i spillet skal du også være opmærksom på, at de andre bilister ikke altid kører helt appelsinfrit.

Mit første indtryk var rimeligt positivt idet selve præ-

sentationen af spillet er faktisk ret chekket, med samplede motorlyde og flotte billeder til at varme op med. Grafikken er dog ikke overvældende, for selv om den er hurtig, så er Turbo Outrun lavet, så man aldrig

er helt sikker på, hvor meget man kan presse vognen før den skrider ud. Jeg mener helt klart, at der er lavet en hel del bedre racerspil til C64, så jeg har svært ved at anbefale Turbo Outrun først. Hans Henrik

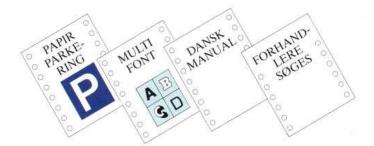

har set til C64. Bevægelserne foregår i en rime-hurtig grafik, og selv om der også er nogen rime-

ve man kan sige, er at man kan slette disken det e lagt ned på, for på den måde at få lidt konstruktiv

Af kvalitet kommer salg

Hver 4. printer der blev solgt i 1988 var en STAR.

Star LC-10

9-nåls printer

Skrivehastiahed:

Draft

120 cps Pica

144 cps Elite

30 cps Pica Skønskrift, NLQ

36 cps Elite

Indbyggede NLQ fonte:

Yderligere faciliteter:

Papir-Parkerina

Traktor/Friktion

Halvaut, enkeltarksfødn.

Emulation: ESC/P, IBM Propr. II

Star LC-10 Colour

9-nåls printer - farveprinter

Skrivehastighed:

Draft

120 cps Pica

144 cps Elite

Skønskrift, NLQ 30 cps Pica

36 cps Elite

Indbyggede NLQ fonte:

Yderligere faciliteter:

Papir-Parkering

Traktor/Friktion

Halvaut, enkeltarksfødn.

Emulation: ESC/P, IBM Propr. II

Star LC-24-10

24-nåls printer

Skrivehastighed:

142 cps Pica Draft

170 cps Elite

Brevkvalitet, LQ 47 cps Pica

57 cps Elite

Indbyggede LQ fonte:

Yderligere faciliteter:

Papir-Parkering

Traktor/Friktion

Halvaut, enkeltarksfødn.

m.m.

Emulation: ESC/P. IBM Propr.

(delvis NEC P6)

Til alle printerne fås endvidere arkfødere og til STAR LC24-10 et ekstra udvalg af fonte, bl.a. OCR-B.

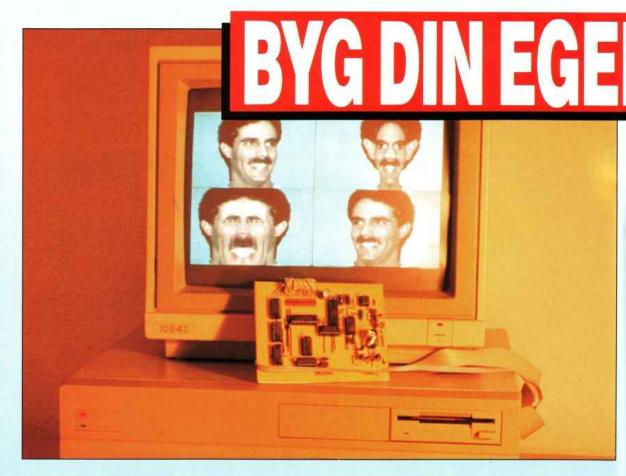
43 43 02 22 anviser nærmeste forhandler.

Ja tak, vi ønsker yderligere information & skriftprøve.

Firma/Navn: Adresse:

Postnr./By

Indsendes til Acomatic ApS, Hesselager 12, 2605 Brøndby

fortsat fra forrige nr.

på 2, hvor TILLÆG er et tal, der lægges til for at centrere billedet. (TILLÆG må ikke sættes til 0, da interfacet ikke virker, hvis timerne bliver bedt om at tælle ned fra 0 til 0)

Hvis du vil ændre programmet så det laver sort/hvide hi-res billeder med en bredde på 640, skal variablen RESOLUTION sættes til 1, WIDTH til 640 og NewScreen structuren skal ændres så V-HIRES flaget er sat. Desuden skal dybden på skærmen ændres fra 6 til 4 bitplaner, og CLS rutinen skal ændres så kun 4 bitplaner slettes. Vi har dog valgt kun at bruge lores billeder, da HAM billeder alligevel ikke kan være hi-res, et hi-res billede fylder det dobbelte i memory, og da det tager dobbelt så lang til at digitalisere et hi-res billede.

For hver linie i videobilledet sker der nu en interrupt. Programmet indeholder derfor en interrupt rutine, som læser den aktuelle gråtone værdi fra AD converteren på interfacet, og gemmer den i memory til senere. Interrupt rutinen holder også øje med, om der er læst pixels nok til at den lodrette linie er færdig (256 stk). Hvis dette er tilfældet, gøres ingenting, dvs. de overskydende pixels bliver smidt væk.

Når alle 320x256 pixels er læst, ligger hele billedet i memory. Så kaldes rutinen "show", som placerer de rigtige bits i de rigtige bitplaner, så et billede kommer frem. Nu skulle man jo tro, at interrupt rutinen lige så godt kunne lægge data direkte på skærmen i stedet for at lægge dem et andet sted i memory først, men som før omtalt kører processoren i højeste gear når der digitaliseres, og der er derfor ikke tid til at dele data ud i de forskellige bitplaner mens der digitaliseres, og desuden skal der både ligge et rødt, et grønt og et blåt i memory for at HAM rutinen virker.

Testprogrammet

Hvis du ikke kan få interfacet til at virke, og ikke har adgang til et oscilloskop, har vi lavet et testprogram "Digitest". På samme måde som før, kan du selv vælge, om du vil bruge listning 3 eller 4.

Dette program kigger efter, hvornår der er kommet 50 blankings, og imens tælles, hvor mange liniesyncs der kommer fra interfacet. Når interfacet virker som det skal og Sync potentiometret står rigtigt, skal antallet af liniesyncs ligge omkring 13000-16000 og dette antal skal udskrives hvert sekund.

Dvs: Hvis der ikke udskrives noget overhovedet, skal Sync- potmetret drejes. Hjælper dette ikke, er den gal med det kredsløb, der leverer blanking-pulser, og der må være en byggefejl på printet.

Hvis der udskrives tal hvert sekund virker blanking- kredsløbet som det skal. Men hvis dette tal er 0, er den gal med det kredsløb, der genererer liniesync-interrupts, og der der igen mulighed for byggesjusk.

Begrænsninger

Den rutine, der mixer rødt, grønt og blåt til et HAM billede, er ikke så god, som den kunne være. Billedet bliver lidt uskarpt. Hvis der er nogen af læserne, der kender en god rutine (den kaldes tit MergeRGB) og har source-koden, må de endelig sende den til mig (Ole Jensen), så jeg kan indføre den i programmet. Hvis den er bedre, sender jeg en ny version tilbage.

Der findes en bedre rutine i det fantastiske program Pixmate fra Progressive Peripherals & Software. Så hvis du er den lykkelige ejer af dette program, kan du lave skarpere HAM billeder på denne måde: Digitaliser et rødt, et grønt og et blåt billede og gem dem med SAVE funktionen som hhv. bidle.r, bidle.g og bidle.b. Start derefter Pixmate og load bidle.r. Vælg derefter "MergeRGB to HAM" i "Color"- menuen. Du vil nu blive spurgt om fil-navnene på det grønne og det blå billede, og derefter vil et HAM billede blive lavet.

N BILLED DIGITIZER 3

Skærmen vil sikkert være i interlace mode (det er også de ★! amerikanere), men det kan slås fra med "Display" funktionen.

Vi ønsker dig god fornøjelse med digitizer- byggesættet - det skal nok få folk til at måbe når du digitaliserer dem og derefter pynter lidt på deres næser mv. med Photon Paint eller lign.

Hvis du får uoverskuelige problemer, kan du evt. skrive til os: Software problemer: Ole Bak Jensen Børglumvej 2 vær 755 8240 Risskov

> Hardware problemer: Lasse Buschmann Nielsen Østre All 64 1.tv. 9000 Aalborg

Fig. A1

COMPUTER	DIGI-INTERFACE
pin (underside)	hul nr.
2 føres ikke men ko	rtsluttes med pin 4 (OV)
4	2 (0V)
6	1 (+5V)
	3 (-12V)
10	4 (+12V)

FIG 2A

1) tællerpuls LS123 ben 12 ---- 600 Ns 2) readtime LS123 ben 4 ---- 22 ns Æ20,30Å ns

3) liniesync. LS193 ben 11 ---- 5 ns. Afstanden mellem sync.erne er 64 ns

4) billedsync SEL pin 13 ---- «320 ns. Afstanden mellem sync'erne er 20 ms. tiden fra (2) går høj til (1) går lav er ca. 37

6) tiden fra (1) til ZN449 ben 1 går høj er ca. 16.4 ns

7) på ZN449 ben 6 skal man kunne se et videosignal se fig. 1.1.

8) Når man sampler vil (1) eller (2) vandre henimod (3) med jævn konstant hastighed (ca. 6.4 sek.)

9) clock LS132 ben 8 Æ4,10Å MHz variabel på potmeter.

BYG DIN EGEN BILLED DIGITIZER 3

Modstande: 2 stk 100k 1 stk 56k

2 stk 4.7k

1 stk 22k

1 stk 3.9k

13 stk 1k

1 stk 180k

2 stk 10k

2 stk 33 ohm

1 stk 390 ohm

1 stk 220 ohm

2 stk 470 ohm

KOMPONENTLISTE:

IC'er: 1 stk 4066 1 stk CA3140 1 stk ZN447 (eller ZN448 / ZN 449) 3 stk 74LS193 1 stk 74LS123 1 stk 74LS374 1 stk 74LS14 1 stk 74LS132 Transistorer: 1 stk BC556B 2 stk BC547C (eller BC546C) Dreiemodstande: 1 stk 470 ohm 1 stk 10k

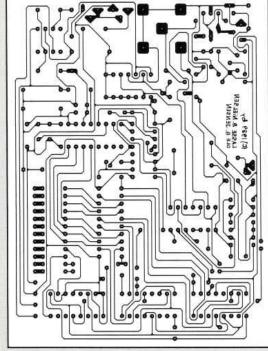
1 stk 220 ohm

1 stk 2.2k

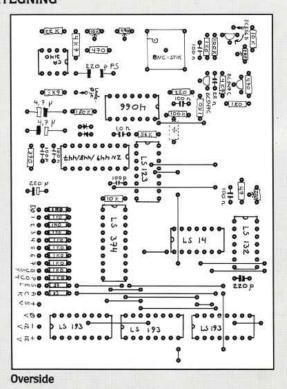
Dioder:

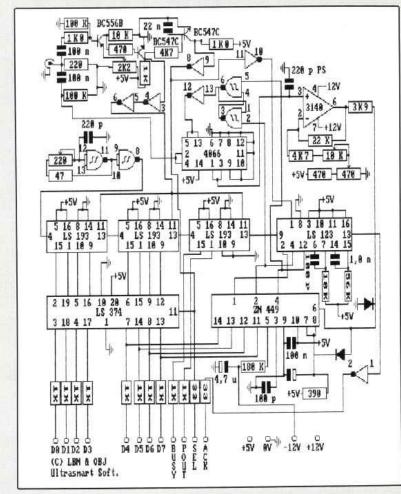
1 stk 47 ohm Kondensatorer: 1 stk 220p 2 stk 100p 1 stk 1.0n 1 stk 22n 2 stk 4.7 12V 4 stk 100n 5V 1 stk 220æ 6V 2 stk almidelig silicium dioder 1 stk 220p PS (polystyren)

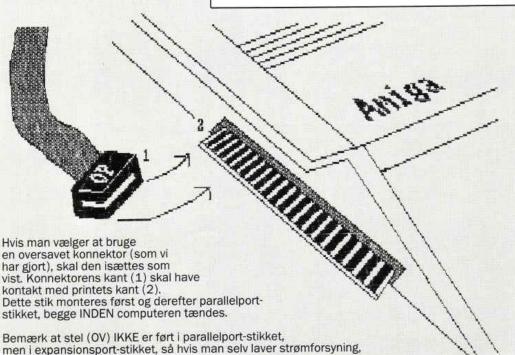
DIAGRAMTEGNING

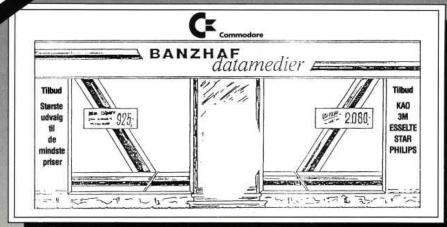

skal OV føres til computeren.

HURRA!! ER FLYTTETTIL TORRE LOVALER

ARETS

150 m² fyldt med det størst Amigaudvalg til de mindste priser

VORES NYTÅRSTILBUD TIL JER:

SENATOR - Det støjsvage 3½" drev med afbryder, videreført bus, støvklap og 70 cm kabel.

1.195, - og så gælder knaldtilbudet hele Januar.

GAVE IDE

A590 fremtidens Harddisk

Til Amiga 500 20Mb. Autoboot med kickstart 1.3

5.665.-

incl. sokler

6.550.

med 512 Kb RAM monteret gratis

Med A590, der er kombineret harddisk og RAM udvidelse, der får den populære A500 op på siden af den professionelle A2000. A590 består af en Epson slimline 3.5" 20Mb Harddisk på 80ms, SCSI interface med plads til op til 7 eksterne SCSI enheder. Som det helt nye, har den også plads til op til 2Mb RAM i indbyggede sokler. Som rosinen i pølseenden har A590 også indbygget en DMA-controller der for overførselshastigheden op på 2.4Mb/Sek. Et fordelagtigt valg til din A500.

BANZHAF datamedier

Lyngby Torv 10 . 2800 Lyngby . Tlf. 45 93 44 11 Fax 45 93 44 07 . Giro 7 52 51 33

Vi leverer til hele Norden. Levering inden 48 timer i DK. Priser er incl. moms. Forbehold for prisændringer!

Abningstider 9.30-18.00. Lørdag 10.00-14.00.

STORE BEGIVENHED!

FLYTTETILBUD

Philips gode gamle stereo farvemonitor CM 8833 = 1084s

Amiga – C64 – C128 – IBM kompatibel Grøn Monochrome omskifter Billedrør med 0,42 mm pitch finhed Opløsning: 600 dotsx285 lines Mørkfarvet billedskærm 2000 karakterer

PRINTERE

-			
	STAR LC-10 144 tegn pr. sek	1.895,-	
	STAR LC-10 Colour	2.595,-	
	STAR LC24-10. 24 nåle, utal af skrifttyper	3.695,-	
	STAR NB24-10. 24 nåle. 216 tegn pr. sek	4.895,-	
	Arkføder til alle LC-printere Fra	1.095,-	
	Parallelt interface til NL-10 incl. kabel	795,-	
	Farvebånd til alle STAR modeller	RING!	
	Bredvalsede STAR modeller Fra	2.995,-	
	Commodore MPS 1550 Colour med 2 INTERFACE	2.895,-	
	NEC P 2200	3.795,-	
	Vi har også de nye Businnes printere, med 8 timers tilkaldeservice i garantiperioden	RING!	

"DREV"

(PC-1 kompatibel)

3,5" drev til Amiga – luxus kvalitet med afbryder, bus og super slim-line. Fuldstændig lydløs. Mange mærker på lager RING! 5.25" drev til Amiga med afbryder, bus og super slim-line.
Fuldstændig lydløs.
Omskifter mellem 40 og 80 spor.
Evt. med ekstra strømforsyning.
SÅ ER DET MASTER 5A-1
Fra. 1.595.-

RAMUDVIDELSER

SÆRTILBUD! 512 kb. intern til A500, Fra	1.195,-
1,8 Mb intern til A500	4.495,-
2 Mb extern til A1000	4.695,-
SÆRTILBUD! 512 Kb. til A590	885,-

COMMODORE

Amiga 500 + Philips CM8833 + Kabel
Alt komplet med dansk vejledning, mus,
strømforsyning, joystick og 3 spil.
Kæmpetilbud

7 295 -

SOUNDSAMPLER & MIDI

Midi + Stereo Soundsamplere er alle med DK-manual. Med en sampler kan du optage lyd/musik og gemme det digitalt i din Amiga. F.eks. til brug i musikprogrammer.

Vi importerer selv vores disketter fra anerkendte, japanske

ALCOTINE CREATIVE SOUND SYSTEMS SMART SOUND

398

DISKETTER

og europæiske fabrikker. Kvaliteten er garanteret høj, derfor giver vi 100% garanti. Vi har alle KAO, Esselte og 3M mærkevarer på lager! pris v. 100 5.25" DSDD 48 TPI i box med udstyr 2.95,-3.50" MF2DD 6.95,-SÆRTILBUD! 3.50" MF2DD. Ekstra kvalitet SONY, NN + diskbox med lås til 80 stk. 3.50" MF2DD KAO mærkevarer 11.95.-Rejsebox til 10 disketter Fra 39.00,-Diskbox m. lås til 100 stk. 99.00,-Originale Amiga-labels i 5 farver Rensedisketter Fra 49.00,-

DIVERSE

3.5" drev til A2000 internt	1.195,-
Multiplayer kabel	248,-
Handy Scanner	2.995,-
Kickstartomskifter	295,-
Kickstart ROM 1.2 eller 1.3	250,-
Mus til A500	395,-
Musematte	75,-
Bootselector (DFO-DF1)	148,-
Jovsticksplitter	99,-
Joystick Fra	99,-
Joyboard JB2	298,-
TV tuner til C.V.B.S.	1.195,-

Lyngby Torv 10 . 2800 Lyngby . Tlf. 45 93 44 11

Er du stadig med os?
Prøvede du dig frem med radiojingles, interaktive displays og børskurser?
Og leder du stadig efter det rigtige sted at hente potten med guld ved regnbuens ende?
Så læs videre her!

enne gang kigger vi på hvordan du kan bruge din Amiga til at lave PR, marketing og reklamer med DTP og en laserprinter.

Kodeord: Information

Vi lever i en tid hvor konkurrencen mellem virksomheder gør marginaler vigtige: Hvem kommunikerer sit budskab bedst? Hvem har den bedste strategi? Det bedste logo? Det bedste newsletter? De bedste ideer?

Og for dig - som kreativ computerbruger med smag for guld, er her penge at hente.

I denne artikel kigger vi på flere forskellige måder din computers ganske anseelige kommunikations-kraft kan bruges til at konstruere og formidle

DTP-programmet og printeren

Der findes et hav af DeskTop-Programmer på markedet. Jeg vil ikke anbefale et bestemt. Bare nøjes med at konstantere at du skal bruge et DTP-program der som minimum råder over følgende muligheder:

Adskillige fonts i forskellige størrelser, heriblandt Times Roman og Helvetica. Mulighed for at opstille i kolonner, wrappe tekst rundt om billeder, kerne, mikrojustere og justifikation vertikalt og horisontalt.

Giver de begreber ikke meget mening, så fortvivl ikke, men hæng i - forklaring følger. Derudover skal du bruge eller have adgang til en laserprinter med en opløsning på mindst 300Dpi og hukommelse nok til at rumme en hel bitmappet side i RAM. Det vil typisk sige 1Mb og derover.

De fleste laserprintere er enten HP+ eller Postscript kompatible. Postscript er bedst (og dyrest). Under alle omstændigheder, hvad enten du ejer, lejer eller nasser dig til en printer, er det en forudsætning at dit DTP program er født med en printerdriver der kender den printer du skal bruge. Ellers bliver det 'no go".

Skal du arbeide med farver får du brug for et DTP program der kan 4-farve separere med pentatone skala. Desuden kan du, afhængig af specifikke opgaver få brug for adgang til scanner og evt. reprokamera.

Opgaverne

Hvad kan man så bruge ovenstående instrumenter til? I princippet udgør de, sammen med lidt fingerfærdighed, et komplet typografisk værksted der gør det muligt for dig at lave tryksager i professionel kvalitet. Og det er netop hvad vi skal i gang med nu. Vi kigger på forskellige muligheder

Det klassiske newsletter

Et newsletter er en publikation bestå-

virksomheder. Hvor man før i tiden brugte traditionel tryk til medarbejderbladet bruger man nu mange steder DTP-produktioner trykt ud på en laserprinter. Det er nemlig billigere.

Newsletters kan igvrigt også fungere som bærere af specialiseret viden fra en enkelt, eller nogle få eksperter, til en bred gruppe af interesserede. Eksempler på dette er børsanalyser, analyser af enkelte firmaers regnskab og soliditet, anbefalinger inden for aktiemarkedet. obligationer, spotmarked eller valutahandel.

Endelig fungerer Newsletters ofte som kommunikationsformen mellem foreninger og deres medlemmer: Hvad enten der er tale om firkantens boldklub, Randers Freja, eller Køge Lystfisker forening, kan man være rimelig sikker på at de har et eller andet lille blad eller tryksag, hvori foreningen informerer medlemmerne.

Hvad gør man så?

Der er altså, som du kan se, masser af folk der har brug for et Newsletter. Din opgave er at overbevise dem om at du kan gøre det bedre, pænere, hurtigere,

mere effektivt og billigere end de gør det nu.

Og det kan du faktisk også i de fleste tilfælde. Netop fordi du har datamaten til din rådighed.

Inden du begynder at sælge dine talenter, må du have noget at vise frem. Og der er også nogle grundlæggende ting at lære: Om layout, og om kunsten at skrive informativt, interessant og medlevende.

Begynd derfor med at øve dig. Forestil dig at du skulle lave et Newsletter for en virksomhed, forening eller institution. Skriv de artikler der er nødvendige (det gør man nemmest i sit tekstbehandlingsprogram), og hent derefter filer ind i dit DTP- program hvor layout processen foregår.

Sådan skriver du aod tekst

Selvfølgelig kan vi ikke lære dig at skrive i denne artikel. Faktisk er den eneste

ende af adskillige sider tekst og billeder, ofte med typografi og layout som en avis eller et magasin. Formålet med newsletters er at kommunikere specifik viden til en bestemt gruppe mennesker, modtagerne. De fleste større, og mediumstore, firmaer bruger newsletters som en slags

kunder. I et Newsletter kan man fortælle om nye produkter, spændende udviklinger indenfor firmaet, nye kontrakter, nye kunder, nye medarbejdere og lignende. Disse Newsletters sendes typisk ud til hele kundekredsen, samt til diverse

fagblade og aviser.

Formålet med denne type Newsletters er flersidet: Dels informerer de kunden om udviklinger og nye varer. Men de er også med til at give afsenderen et præg af soliditet. Samt kommunikere indtrykket af "at nu sker der noget".

Newsletters internt og i foreninger

Newsletters bruges også tit som intern kommunikationsform i virkelig store

der kan lære dig at skrive dig selv. Og den eneste måde du kan lære det på er ved at gøre det. Ikke desto mindre kan vi sagtens give dig nogle tips du kan bruge til at fabrikere de små artikler som de fleste newsletters består af:

Overskriften skal sige noget om hvad historien handler om. Underrubrikken skal uddybė historiens pointe. Indledningen skal fange læserens interesse. Derefter begynder brødteksten der, hvis den er god, magter at forklare eller informere om et givet emne kort, koncist og med et flydende sprog.

Brug så mange aktive verber som muligt. Skriv ikke "Politimænd har skudt på røvere" når du kan skrive "politi skyder røvere". Og undgå lange og unødigt kringlede formuleringer. Det hedder ikke "Jeg har muligheden for at kunne gøre dette eller hint..." det hedder "Jeg kan ...".

Snak ikke ned til folk

En anden pointe er at skrive teksten så den kommunikerer direkte med sin målgruppe. Folk kan ikke lide at blive talt ned til. De kan ikke lide at blive talt op til. De kan lide at man taler direkte til dem. Sæt dig altså ind i de forudsætningerne modtagerne har, og skriv det så det passer ind i deres "virkelighed".

Skriver du et Newsletter til en flok ingeniører behøver du sikkert ikke denne sætning: "En CPU er et integreret kredsløb bestående af adskillige halvledere, der tilsammen udgør en operationel enhed, der kan udføre instruktioner i digitalt format...'

Du behøver ikke at skrive det. De ved det allerede. Skal du skrive noget om en specifik CPU skriver du altså bare: "CPU'en er en Motorola 68030 med

med. F.eks, for at vende tilbage til gulerødderne: "Allerede medens jeg hakkede min første gulerod, gik det op for mig, at maskinens computerstyring gjorde skiverne tyndere og mere præcise end nogen anden grønthakker på markedet, siger chefkok Ole Feddersen fra Royal Hotel "

Åt skrive er en kunst man aldrig lærer helt. Men man bliver bedre jo mere man gør det. løvrigt er det sjovt. Jeg skriver mange, mange sider hver måned. Og udover at betale huslejen og banklånene synes jeg også at skriveriet er morsomt og udfordrende.

Nu skal der layout'es

Når du har lavet dine tekster skal de hentes ind i DTP programmet og layout'es.

Inden du begynder at opdele spalterne og lignende, så begynd med at lave en grov skitse på papir af det færdige produkt: Hvor skal billederne sidde? Hvor mange spalter vil du bruge? (3-4 er som regel pænest), hvilke typer til overskrift (oftest Helvetica 24-p), hvilke til brødtekst (f.eks. Franklin (premiere i dette nummer - hva' syn's du?), hvilke til billedtekster? hvilke til underskrifter? og hvilke typer vil du bruge til liftouts?

Der er hverken plads eller mulighed i denne korte artikel til at lære dig noget særligt om god layout. Gå på biblioteket. Lån bøger. Studer blade, aviser, medlemsblade, Newsletters: vær opmærksom på deres layout stil. Tænk over hvad det er der får et blad til at se

hedsbreve for din sportsforening så prøv et "sporty" layout. Og skriver du for ingeniører og bankfolk så tilstræb et præg af seriøsitet ved at gøre overskrifterne mindre (det fremhæver brødteksten).

I med billederne

Der er flere måder at anbringe billeder og anden grafik i sine Newsletters og tryksager. Man kan bruge en scanner. men resultatet er efter min mening dårligt og scannere er dyre. I professionel produktion bruger man rasterformater og reprokamera eller farvescanner. Men i de fleste tilfælde får man de bedste, billigste, resultater ved at bruge sort/hvid billeder der trykkes på papir, klistres ind i det færdige laserprintede layout og derefter mangfoldiggøres på en god fotokopi maskine. Denne metode er effektiv og billig. Kvaliteten er langt bedre end en computer scanner. Men har man brug for endnu bedre kvalitet kan man lave sine layout's minus billederne på DTP, og derefter betale sig fra at få trykt layout'et inklusive rasterscannede billeder hos en offset-tryk-

Ud at sælge sig selv

Lad os antage at du skriver godt. Har lært at mestre de finere pointer i dit DTP-program. Har sat dig ind i layout, tryk teknikker, farveseperation, papirvægt osv. Nu er du klar til at sælge dig selv. Men hvordan?

DAN TJENER DU PEN

På den anden side, hvis du henvender dig til en flok husmødre der skal købe en ny, mikroprocessor styret grønsagshakker, kan du ikke regne med at de er interesseret i indersiden af chippen. De vil hellere vide hvad den gør. Takket være den indbyggede computerstyring, hakker HaktiVups maskinen sine gulerødder finere og mere præcist end nogen anden maskine på markedet....". - Fik du pointen?

Sig det ikke, vis det?

Beskrivelser virker bedre, får større dramatisk effekt, hvis du viser istedet for at fortælle. Find på eksempler der demonstrerer det du vil sige. Og allerbedst, brug citater til at underbygge din tekst

De grundlæggende regler

Der er nogle helt grundlæggende layout regler som man skal være opmærksom på: Lav luftige sider. Fyld sjældent billeder helt ud til kanten. Brug ikke for kraftige rammer. Brug aldrig mere end nogle få skrifttyper på den samme side. Overskrifter er som regel "justified" med venstrekant. Liftout's er som regel centrerede. Brødtekst er som oftest "justified" højre og venstre. Undgå horeunger, vær bevidst om brugen af rammer. Og sørg altid for at linierne ikke "hopper".

Prøv at lave et layout der underbygger det indholdet handler om. Et Newsletter til et Betonstøberi bør være mere bastant end et der handler om blomster- og frugtbranchen. Laver du ny-

dem og forsyn dem med billeder. Lav eksempler på reklamer, brochurer og tryksager for fiktive foretagender der viser din kunnen.

Find et specifikt firma som har din interesse. Sørg for at de er store nok til at have brug for dig, og ikke så store at de allerede har en effektiv og velfungerende marketingafdeling. Lav et "dummy" Newsletter sådan som du synes det skulle se ud med netop det firma som udsender.

Opstil en strategi for Newsletteret: Hvor tit skal det udkomme? Hvem skal det udsendes til? Hvad skal det indeholde? Hvilke fordele har firmaet af denne form for marketing aktivitet (lav kontaktpris, kontinuer informationsstrøm ud af huset, generering af nye salgskontakter, registrering af DM aktiviteter/henvendelser i database med henblik på senere kontakter).

Aftal et møde med firmaets leder eller marketingchef, tag pænt tøj på og sælg ham på ideen. Husk at den gode sælger ikke sælger et produkt, men en

Ved at vise folk hvordan det du har at tilbyde kan hjælpe dem, får de lyst til at bruge dig. Og vær opfindsom: Dine DTPkundskaber kan jo ikke kun bruges til at lave Newsletter's men også til salgsbreve, henvendelser internt og eksternt, pressemeddelelser og meget andet. Jo mere professionelt virksomheden tager sig ud udadtil, desto bedre resultater vil de opnå, og det kan du hjælpe dem med. For en pris. Hvor meget dit arbejde er værd må du selv afgøre. Men hvis du er virkelig god skal du ikke sælge din arbejdskraft for mindre end et par hundrede i timen.

Andre tiltag

Det som jeg gerne ville i denne artikel var at demonstrere hvordan datamater og DTP forholdsvis nemt og billigt gør det muligt for dig at producere professionelle tryksager, samt komme med nogle anvisninger på hvordan man kommer igang.

Når du har beskæftiget dig med det et stykke tid vil du opdage at nogle ting er nemmere for dig end andre: Måske er du god til at skrive men dårlig til laynogle få ændringer i dit oprindelige arbejde, og så trykke menuerne igen.

Reklamer af forskellig slags

Reklamebureaerne har selvfølgelig sat sig på mange af de store virksomheder. men der er stadig et godt marked for mindre firmaer der reklamerer i lokalblade og lignende. Vis dem at du kan designe deres annoncer effektivt og attraktivt til en pris som et reklamebureau ikke kan hamle op med. Tænk utraditionelt. Få opmærksomhed gennem usædvanlighed. Få folk til at stoppe op. Lav effektive blikfang.

Her er nogle ord der især er gode at anvende: NY, GRATIS, STOP, SE, LYT, GØR, FÅ, FØLE, OPLEV... husk at bydeformer virker stærkest.

Medlemsblade og lignende

De fleste foreninger har en eller anden form for medlemsblad, og mange virk-

Derudover kan man designe tøj, plastikposer, flasker, kuglepenne...listen er nærmest uendelig.

Don't get rich guick

Det har været sjovt for mig at skrive denne artikel fordi den handler om nogle af de ting jeg selv lever af. Og imodsætning til nogle af de andre penge-artikler vi har bragt er den mere et karriere-forslag end et "bliv hurtigt rig" plot.

Du skal ikke regne med at finde guld på dage. Disse teknikker er vanskelige at mestre. Men de er spændende at beskæftige sig med, og er du vedholdende kan du i løbet af et stykke tid generere en ganske god indtægt.

Jeg er selv selvstændig erhvervsdrivende, lever af at skrive artikler og lave marketing for firmaer. Jeg kan bestemme mine egne arbeidstider, holde fri når jeg har lyst, og alligevel tjener jeg mere end de fleste. Men det har været hårdt arbejde at nå så langt. Tilgengæld

PADIN COMMODORE

out. Måske interesserer grafisk design dig mere end at skrive artikler. Sådan har vi alle vores styrker og svagheder. Det gælder om at opnå en rimelig kompetance på alle områder og samtidig udvikle os især på de områder hvor vi er

Man kan også sagtens arbejde sammen med andre: layout'er, tekstforfatter og fotograf er tilsammen et stærkt team der kan få masser af interessante opgaver.

Til slut vil jeg komme med nogle andre ideer hvor du har mulighed for at udnytte DTP'ens forcer:

gering, layout og tryk. Ikke? Grafisk design

Næsten alle virksomheder har brug for grafisk design: Brevpapir, logo'er, visitkort, faktura'er, følgesedler, rekvisitioner. Derudover er der et stort marked i emballering og forpakning af produkter: Hvordan emballagen ser ud afspejler i høj grad både firma og produkt. Brug en æstetik der går i flæsket på den kundegruppe du henvender sig til.

der allerede eksisterer og tilbyd at gøre

det pænere, hurtigere og billigere end

de får det gjort nu. Eller overtal forenin-

ger, virksomheder og instititioner uden

blade til at lave et. Så kan du stå for redi-

kan kommunikere effektivt. Og det vil der blive ved med at være. Faktisk vokser behovet, efterhånden som vores samfund bliver mere og mere kommunikations orienteret. Så hvad enten du går med en lille journalist i maven, kunne tænke dig en karriere indenfor marketing, eller måske vil være AD'er på et reklamebureau, så er din datamat et godt sted at starte. Et nyttigt værktøj du ikke kan undvære, og som, både på kort og længere sigt, giver dig nogle forudsætninger og muligheder som folk uden teknisk snilde ikke besidder. Men husk - som altid: Datamaten er kun værktøjet. Talentet, indsatsen og det kreative sindelag må du selv levere.

Søren Kenner

Menukort til restauranter

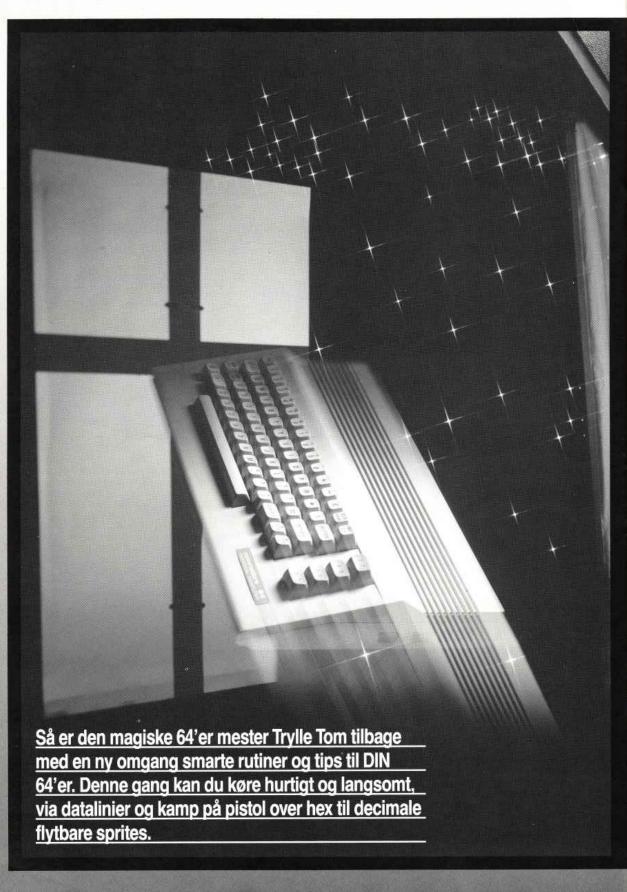
Lav et menukort til en restaurant. Måske a'la newsletter, med små artikler om madens kvaliteter, men samtidig med lister over hvad der serveres og hvad det koster. Husk at fylde efter med attraktiv grafik eller fotografi.

Når du først har lavet menu'en gemmer du filen på disk. Hvergang restauranten ændrer sine priser, eller tilføjer nve retter, behøver du bare at foretage

Dec To Hex

Dette lille program konverterer et decimal-tal til det hexadecimale tal-system. Programmet startes med SYS 49152, 40-65535.

PROGRAM: P/DEC TO HEX 20 REM . 30 REM . CALCULATE DECIMAL TO HEX. 40 REM . 50 REM . SYNTAX: SYS 49152, <DEC> REM . DEC - 0-65535 90 100 T-0 110 FOR N-49152 TO 49200 120 READ A 130 POKE N.A 140 T-T+A 150 NEXT N 160 IF T-5274 THEN END 170 PRINT "ERROR IN PROGRAM!": END 170 PRINI "ERROR IN PROGRAM!": END
1000: """ PROGRAM! DATA """
1001 DATA 32,253,174,32,138,173,32
1002 DATA 247,183,32,21,192,152,32
1003 DATA 21,192,152,13,76,210,255
1004 DATA 72,74,74,74,74,32,33,192
1005 DATA 104,76,33,192,41,15,201,10
1005 DATA 175,5,105,48,75,46,192,105 1007 DATA 54,76,210,255

Sprites fra BASIC

En nem metode tilat få en sprite til at køre vandret over HELE den synlige skærm (0-319) er:

POKE 53248,X and 255 POKE 53264mX/256

Se eksempel i SPRITE 320

10 byte hi-byte

PROGRAM: P/SPRITE 320

100 POKE 53269,1
.REM SPRITE ON
110 POKE 53249,120 :REM Y-POS.
120 POKE 2040,13
.REM ADR. 832130 POKE 832,255 :REM GRAPHIC
199 :
200 FOR N-0 TO 344
210 POKE 53248,N AND 255
.REM X-POS. LO
220 POKE 53248,N/256
.REM X-POS. HI
230 NEXT N

Fast/Slow

vis du laver BASIC-programmer med mange udregninger som tager lang tid at udføre, så prøv at kigge her. Programmet her sætter 64'eren i FAST-mode, dvs. at skærm og 64'erens interrupt-system slås fra.

Det betyder også at mens den er i FAST-mode, kan du ikke se, hvad der står på skærmen eller bruge tastaturet. Jo længere maskinen får lov at være i FAST-mode, jo mere spares der i tid. I eksemplet i programmet går det ca. 5.8% hurtigere, så det er kun ved meget tidskrævende beregninger, at det kan betale sig at bruge programmet.

FAST startes med SYS 49152, og SLOW (normal)-mode med SYS 49162.

```
**** SLOW DATA ****
1010 DATA 88,173,17,208,9,16,141
1011 DATA 17,208,96
2000 SYS 49152
                           REM FAST
2010 FOR 6-1 TO 10
2020 GOSUB 3000
2030 NEXT G
2040 SYS 49162
                           REM NORMAL SPE
2050 END
2100 SYS 49162
                         REM NORMAL SPE
    ED
2110 FOR S=1 TO 10
2120 GOSUB 3000
B TX3N DELS
2140 SYS 49162
2150 END
2199
2199 :
3000 FOR N=1024 TO 2023
3010 POKE N,47+G
3020 NEXT N
```

Data-Linier

Mange har spurgt om hvorfor jeg ikke har lavet en checksum på programmerne her i 64'er magi. Svaret har været, at jeg intet program har haft til at lave det. Det er fortid nu. Med programmet DATA-LINIER er det muligt at liste programmerne ud i data-linier med en checksum efter hver line. (Heller ikke en dårlig ting at bruge i SUPER-20, skulle jeg hilse at sige).

Programmet startes med SYS 52992,a,b,c,d,e

```
PROGRAM: P/DATA LINIER
10 REM .
 15 REM .
20 REM .
                DATA-LINES
 25 REM .
30 REM . START-SYS 52992, A.B.C.D.E
 35 REM .
 40 REM *
           A-START ADDRESS
 45 REM . B-END ADDRESS
SØ REM * C-START LINE (BASIC)
SS REM * D-LINE-STEP (0-255)
60 REM * E-# OF BYTES ON ONE LINE
 65 REM
 70 REM
```

```
100 L-1001
110 FOR N-52992 TO 53243 STEP 6
    T-0
120
130 FOR G-0 TO 5
140 READ A
150 POKE N+G, A
160 T=T+A
170 NEXT G
180 READ A
190 IF T<>A THEN PRINT "ERROR IN LIN
   E"L: END
200 L-L+1
210 NEXT N
220 END
           **** PROGRAM DATA ****
1000
1009 DATA 249,207,141,248,207,169,
    1221
1010 DATA 13,141,122,2,141,123,542
1011 DATA 2,32,210,255,169,83,751
1012 DATA 32,210,255,169,217,32,915
1013 DATA 210,255,162,35,169,207,1038
1014 DATA 32,205,189,169,145,141,881
1015 DATA 120,2,141,119,2,141,525
1016 DATA 121,2,169,5,133,198,628
1017 DATA 96,174,248,207,173,249,1147
1018 DATA 207,32,205,189,169,68,870
1019 DATA 32,210,255,169,193,32,891
1020 DATA 210,255,173,250,207,133,
    1228
1021 DATA 2,160,0,177,247,170,756
```

1022 DATA 32,189,207,32,163,207,830 1023 DATA 152,32,205,189,169,44,791 1024 DATA 32,210,255,198,2,208,905 1025 DATA 232,174,252,207,173,253, 1291 1026 DATA 207,32,205,189,169,0,802 1027 DATA 141,252,207,141,253,207, 1201 1028 DATA 96,230,247,208,2,230,1013 1029 DATA 248,165,247,197,249,208, 1314 1030 DATA 13,165,248,197,250,208,1081 1031 DATA 7,104,104,104,104,32,455 1032 DATA 212,207,96,24,109,252,900 1033 DATA 207,144,3,238,253,207,1052 1034 DATA 141,252,207,96,32,253,981 1035 DATA 174,32,138,173,32,247,796 1036 DATA 183,96,169,0,170,32,650 1037 DATA 205,189,169,44,32,210,849 1038 DATA 255,198,2,208,241,32,936 1039 DATA 145,207,169,145,141,119,926 1040 DATA 2,141,120,2,169,13,447 1041 DATA 141,121,2,169,3,133,569 1042 DATA 198,96,0,0,0,294

A = start-adressen af det der skali datalinier

B = Slut-adressen

C = første BASIC linie-nummer D = step-værdi ved linie-numre

E = antal bytes pr. linie. Du skal huske at der efter data'erne på linien også skal være plads til en checksum.

Gun-Fight

Endnu engang blænder 64'er magi op for et lille computer-spil. Denne måneds spil hedder GUN-FIGHT (genial titel, ikke?) og er beregnet for 2 spillere. Hent en ven/veninde og kast 2 joystick's i 64'eren og start programmet.

Med joystick'et bevæger du manden op og ned, ved at rykke til hæver/sænker du pistolen. Og 48.000 kroners spørgsmålet. Hvad sker der mon når det trykkes "fire"???

Manden kan IKKE rykkes når pistolen er hævet, du skal derfor først sænke pistolen!!!

På gensyn næste gang! Tom "Trylle" Iversen

Blitter 64

Næste program er endnu en AMIGAkonvertering. En af årsagerne til AMI-GA'ens succes er den indbyggede BLIT-TER-chip som bl.a. lynhurtigt kan flytte store data-områder i hukommelsen. Med programmet her har du faktisk også mulighed for at lave det på din 64'er! Programmet er lavet meget fleksibelt, og kan flytte data på op til 255×255 bytes pr. gang. Programmet startes med:

SYS 49152, SA, DA, X, Y, SM, DM

SA = source-adressen DA = destiation-adresse

X = bredden af det der skal flyttes i bytes.

(F.eks. er et skærmbillede 40 bytes). Y = høiden af det der skal flyttes, her 25 for et skærmbillede. SM = source modulo.

Hver gang en linie er blevet tegnet, lægges moduloen til sourceadressen. Den bruges til at kopiere f.eks. en del af en skærm. Forestil dig at vi skal kopiere et felt på skærmen på 5×5 bytes. Disse 25 bytes ligger ikke i een lang rækkeføl-

For at kopiere dem skal modulo'en sættes til 35 fordi adressen skal pege på de næste 5 bytes (tegn) som ligger på linien nedenunder, dvs. 40 bytes fremme. Da 5 af de 40 bytes allerede ER talt med, skal modulen da være 40-5=35. Forvirret??? Prøv dig frem.

I øvrigt er modulo'en altid 0 ved flytning af tekst-skærme.

DM = destination modulo.

DM fungerer på samme måde som SM, men tæller i stedet destinationsadressen op.

Vi tager et eksempel.

Fra 50000-50999 ligger en tekstskærm som skal flyttes ned til skærmområdet (1024-2023). Vi kalder blitter-rutinen sådan:

SYS 49152,50000,1024,40,25,0,0.

PROGRAM: BLITTER64 15 REM . 20 REM . BLITTER **6** 4 25 REM . SYS 49152, S, D, X, Y, MS, MD 30 REM 35 REM * 40 REM . S - SOURCE-ADDRESS D - DESTINATION-ADDRESS

45 REM .

X - WIDTH IN BYTES Y - HEIGTH IN BYTE 50 REM . 55 REM * - HEIGTH IN BYTES REM . MS - SOURCE MODULO 65 REM * MD - DESTINATION MODULO REM 70 REM . 80 REM • SYS 49152,0,1024,40,25,0,0 85 REM • HOUE FROM 0 TO ADDR. 1024 • REM ... 100 T-0 110 FOR N=49152 TO 49261 120 READ A 130 POKE N.A 140 T-T+A 150 NEXT N IF T<>16778 THEN PRINT "ERROR IN 160 PROGRAM! 170 END

1001 DATA 32,65,192,160,0,32,13,192 1001 DATA 32,65,192,160,0,32,13,192
1002 DATA 198,252,208,249,95,165,251
1003 DATA 177,247,145,249,32,29,192
1004 DATA 202,208,246,32,42,192,96
1005 DATA 230,247,208,2,230,248,230
1006 DATA 249,208,2,230,250,95,165
1007 DATA 247,24,101,253,144,2,230
1008 DATA 248,133,247,165,249,24,101
1009 DATA 254,144,2,230,250,133,249
1010 DATA 354,124,104,125,132,247,133 1011 DATA 248,32,100,192,132,249,133 1012 DATA 250,32,100,192,132,251,32 1013 DATA 100,192,132,252,32,100,192 1014 DATA 132,253,32,100,192,132,254 1015 DATA 95,32,253,174,32,138,173 1016 DATA 32,247,183,96

**** PROGRAM DATA ****

1000

1058 DATA 208,96,104,104,88,160,760 1154 DATA 29,145,145, PROGRAM: P/GUN-FIGHT V1.1 DATA 0,140,21,208,140,32,541 DATA 208,140,33,208,138,9,736 46,17,17,399 1155 DATA 29,46,157, 1059 1060 157, 157, 157, 703 DATA 48,141,27,196,160,0,572 REM 1061 1156 DATA 157,157,17,17,46,157,551 1157 DATA 157,157,157,157,157,157,942 1158 DATA 157,145,145,46,145,145,783 1158 DATA 145,145,145,145,145,145,870 30 RFH . BUN-FIGHT U1.0 * 1062 DATA 185,251,195,240,6,32,909 REM . 1063 DATA 210,255,200,208,245,172, 40 REM . MADE 1989 BY TOM IVERSEN 1290 50 START - SYS 49152 1064 DATA 1,220,200,208,250,172,1051 60 REM REM * 1,220,200,240,250,76,987 145, 145, 46, 17, 17, 17, 387 COMPU-GAME #3 DATA 1150 DATA DATA 0,192,173,22,195,74,656 1161 DATA 29,29,29,46,145,29,307 REM * 1066 DATA 29,29,29,45,17,17,167 90 REM ********************* 1067 DATA 74,169,240,105,0,73,661 1162 DATA 17,29,29,29,29,29,162 DATA 29,29,46,17,17,17,155 99 1068 DATA 1,141,248,7,173,23,593 1163 195,74,74,169,242,105,859 100 L-1001 1069 DATA 1164 DATA 0,73,1,141,249,7,471 DATA 96,173,23,195,74,144,705 17, 17, 17, 17, 17, 46, 131 FOR N=49152 TO 50249 STEP 6 1070 1165 DATA 110 DATA 19, 17, 17, 17, 17, 17, 104 120 T-0 1071 1166 28,173,16,208,41,8,474 1167 DATA 17,29,29,29,46,179 FOR G-0 TO 5 1072 DATA DATA 17,17,17,17,17,17,102
DATA 17,17,16,17,17,17,191
DATA 17,17,16,17,17,17,131
DATA 17,17,29,46,0,30,139
DATA 147,17,17,17,17,17,29,114 1168 140 READ A 1073 DATA 240,22,206,6,208,206,888 6,208,174,6,208,224,826 255,208,8,173,16,208,868 150 POKE N+G. A 1074 DATA 1169 1170 160 T-T+A 1075 DATA 41,247,141,16,208,96,749 1076 DATA 1171 NEXT G 170 180 READ A DATA 205, 5, 208, 205, 6, 208, 840 1172 DATA 190 IF T<>A THEN PRINT "ERROR IN LIN 1078 174,6,208,224,1,208,821 1173 DATA 29,29,29,29,29,29,174 E"L: END 1079 DATA 242, 173, 16, 208, 41, 247, 927 1174 DATA 29,29,29,29,29,174 141,16,208,173,23,195,756 41,122,141,23,195,173,695 DATA 80,76,65,89,69,82,461 DATA 32,255,32,87,79,78,563 DATA 46,141,17,17,17,17,255 1175 200 L-L+1 1080 DATA DATA 1176 210 NEXT N 1081 21,208,41,247,141,21,679 208,96,172,22,195,152,845 1082 DATA 220 L-1201 230 FOR N=15360 TO 15742 STEP 6 1083 DATA 1178 DATA 17,156,29,29,29,29,289 1084 DATA 74,144,29,74,74,176,571 1179 DATA 29,29,80,82,69,318 DATA 83,83,32,83,80,65,426 250 FOR G-0 TO 5 1085 DATA 25,169,60,141,4,208,607 173,21,208,9,4,141,556 1180 DATA 67,69,32,70,79,82,399 1181 1086 DATA PEG READ A DATA 32,78,69,87,32,71,369 1087 DATA 21,208,168,9,4,141,551 1182 POKE N+G. A 270 1088 DATA 22,195,173,20,195,141,746 1183 DATA 65,77,69,46,0,0,257 1200 : **** GRAPHIC DATA ** T-T+A 280 1089 DATA 5,208,172,23,195,152,755 NEXT G DATA 0,0,0,0,80,0,80 74,144,37,74,74,176,579 33,169,21,141,6,208,578 300 READ A 1090 DATA 1201 IF T<>A THEN PRINT "ERROR IN LIN 1202 DATA 0,81,0,1,84,0,166 DATA 1091 310 DATA 173,16,208,9,8,141,555 DATA 4,240,0,0,252,0,496 1092 1203 F"L FND 1204 16,208,173,21,208,9,635 DATA 0,252,0,0,160,0,412 1093 DATA 320 L=L+1 DATA 0,170,148,0,170,112,500 DATA 8,141,21,208,152,9,539 1205 330 NEXT N 1094 DATA 0,168,64,0,168,0,400 DATA 0,168,0,0,84,0,252 1095 DATA 4,141,23,195,173,21,557 195,141,7,208,96,173,820 1206 340 SYS 49152 1207 1000 **** PROGRAM DATA **** 1096 DATA DATA 24,195,9,48,141,10,427 1208 DATA 0,84,0,0,84,0,168 1097 1001 DATA 169,8,141,32,208,141,699 4,173,25,195,9,48,454 1209 DATA 0,84,0,0,80,0,164 1098 DATA 1002 DATA 33,208,160,0,185,35,621 DATA 195,240,6,32,210,255,938 1099 DATA 141,39,4,96,173,20,473 1210 DATA 0,80,0,0,80,0,160 1003 DATA 0,84,0,0,0,0,84 DATA 0,0,80,0,0,81,161 DATA 0,1,84,0,4,240,329 200,208,245,162,0,142,957 1100 DATA 195,141,1,208,173,21,739 1211 DATA DATA 195,141,3,208,96,173,816
DATA 22,195,74,144,23,173,631
DATA 16,208,41,4,208,17,494
DATA 238,4,208,238,4,208,900 1212 1101 1005 DATA 22,195,142,23,195,162,739 1213 1006 DATA 5,142,24,195,142,25,533 1102 1214 DATA 0,0,252,0,0,252,504 1103 1007 DATA 195,162,200,142,20,195,914 162,60,142,21,195,32,612 63,194,169,243,141,21,831 208,169,40,141,0,208,766 1104 1215 DATA 0,0,160,0,0,168,328 1008 DATA DATA 0,0,168,0,0,168,336 DATA 0,0,184,0,0,168,352 1105 DATA 208,8,173,16,208,9,622 1215 DATA 1009 1105 DATA 4,141,16,208,96,238,703 1217 DATA 4,208,238,4,208,174,836 4,208,224,100,208,242,986 173,16,208,41,251,141,830 16,208,173,22,195,41,655 DATA 0,0,84,0,0,84,168 1218 DATA 169,30,141,2,208,169,719 1107 DATA 1219 DATA 0,0,84,0,0,84,168 1108 DATA 1012 DATA 2,141,16,208,169,241,777 1109 DATA 1220 DATA 0.0.80.0.0.80.160 1013 DATA 141,248,7,169,242,141,948 1014 DATA 249,7,32,80,194,169,731 DATA 0,0,80,0,0,84,164 DATA 0,0,0,78,0,136,214 1110 DATA 1221 1222 11,141,41,208,141,42,584 DATA 122,141,22,195,173,21,674 1015 DATA 1111 1223 DATA 4,0,0,0,0,0,4 208,169,244,141,250,7,1019 1112 DATA 208,41,251,141,21,208,870 1016 DATA 85,0,0,60,64,0,209 96,173,0,220,174,20,683 195,172,22,195,32,198,814 194,142,20,195,140,22,713 1224 DATA 141,251,7,169,3,141,712 1113 DATA 1017 DATA 252,0,0,252,0,0,504 1225 DATA 1018 DATA 28,208,169,7,141,38,591 208,169,0,141,37,208,763 1114 DATA DATA 40,0,90,168,0,14,312 1115 DATA 1226 1019 DATA 1116 DATA 195, 173, 1, 220, 174, 21, 784 1227 DATA 168,0,4,168,0,0,340 169,5,141,39,208,169,731 14,141,40,208,162,0,565 1020 DATA 1117 DATA 195,172,23,195,32,198,815 1228 DATA 168.0,0,168,0,0,336 1021 DATA DATA 84,0,0,84,0,0,168 1229 1022 DATA 189, 27, 195, 157, 8, 208, 784 1118 DATA 194,142,21,195,140,23,715 84,0,0,84,0,0,168 1230 DATA 195,96,141,26,195,78,731 26,195,144,38,78,26,507 232,224,8,208,245,169,1086 1119 DATA DATA 1231 DATA 20,0,0,20,0,40 1120 DATA 245,141,252,7,141, 253, 1039 1024 DATA 7,141,254,7,141,255,805 7,169,5,141,43,208,573 141,44,208,141,45,208,787 141,46,208,120,169,0,684 DATA 20,0,0,84,0,0,104 1121 DATA 195,144,45,78,26,195,683 1232 1025 DATA 144,21,78,26,195,144,608 1233 DATA 0,0,0,0,20,0,20 1122 DATA 1026 DATA DATA 1,20,0,0,85,0,106 DATA 0,60,64,0,252,0,376 DATA 0,252,0,0,40,0,292 1123 DATA 6,78,26,195,144,39,488 1234 1027 DATA 1124 DATA 96,152,9,2,168,78,505 1235 DATA 1028 1236 205,18,208,208,251,32,922 1125 DATA 26,195,76,221,194,152,864 DATA 41,253,168,76,221,194,953 152,41,2,208,1,202,506 1237 DATA 0,168,0,0,168,0,336 1126 DATA 1030 DATA 161, 194, 32, 136, 193, 32, 748 DATA 0,168,0,0,168,0,336 1127 DATA 1238 DATA 80,194,32,238,193,32,769 1031 238,193,32,93,194,32,782 165,193,32,5,193,32,620 203,192,76,166,192,173,1002 26,195,74,74,74,176,619 1128 DATA 78,26,195,76,211,194,780 1239 DATA 0,184,0,0,84,0,268 1032 DATA DATA 0,84,0,0,84,0,168 DATA 0,84,0,0,20,0,104 1129 DATA 152,41,2,208,1,232,636 76,211,194,152,74,176,883 1240 DATA 1033 1241 DATA 1130 DATA 1034 DATA 4,74,144,1,200,76,499 226,194,25,4,25,4,25 1242 DATA 0,20,0,0,20,0,40 1131 DATA DATA 0,84,0,0,0,0,84 1132 DATA 1243 DATA 4,74,176,28,96,173,551 1036 255,255,255,160,80,250,1255 DATA 0,0,0,0,0,0,0 1133 DATA 1244 1037 DOTA 21,208,41,251,141,21,683 208,173,16,208,41,251,897 120,70,150,200,220,158,918 1134 DATA 1245 DATA 0,0,0,0,0,0,0 1038 DATA 141,16,208,173,22,195,755 41,250,141,22,195,76,725 1135 DATA 147,5,80,76,65,89,462 1246 DATA 0.0.0.0.0.0.0 DATA 1039 1247 DATA 0,0,0,0,0,0,0 69,82,32,49,32,48,312 DATA 1136 DATA 1040 1248 DATA 0,0,252,0,0,0,252 DATA 1137 DATA 211,192,173,21,208,41,846 DATA 0,0,0,0,0,0,0 251,141,21,208,173,23,817 195,41,250,141,23,195,845 76,214,192,173,30,208,893 1138 DATA 32,32,32,32,32,192 1249 DATA 1042 1139 DATA 32,32,32,32,32,192 1250 DATA 0,0,0,0,0,0,0 1043 DATA DATA 0 0 0 0 0 0 0 1140 DATA 32,80,76,65,89,69,411 1251 DATA 1044 DATA 0,0,0,0,0,0,0 82,32,50,32,48,40,292 158,29,92,29,28,303 1252 141,26,195,74,176,4,616 1141 DATA 1045 DATA DATA 0,0,0,0,0,0,0 DATA 1253 74,176,32,96,162,2,542 1142 DATA 29,29,29,29,29,29,174 1254 172,24,195,136,48,62,637 140,24,195,32,63,194,648 173,23,195,41,250,141,823 1143 DATA DATA 0.0.0.0.0.0.0.0 1047 DATA 17,46,29,29,29,29,179 29,29,17,17,46,145,283 29,29,29,29,46,29,191 DATA 0,0,0,48,0,0,48 DATA 120,0,0,120,0,0,240 DATA 120,0,2,120,0,7,249 1144 DATA 1255 1048 DATA 1145 Dera 1256 1049 DATA LATA 1257 DATA 23,195,173,21,208,41,661 247,141,21,208,96,162,875 1146 1050 29,29,29,29,29,19,19,29,29,29,29,29,19,19,17,17,17,17,157,242
46,157,157,157,157,157,157,831
157,157,157,157,157,16,157,831
157,157,157,17,17,17,522
17,17,17,17,16,17,131
17,29,46,29,29,28,179 120,0,7,120,0,7,254 121,0,7,123,128,7,386 251,128,3,251,128,0,761 127,128,0,127,128,0,510 DATA 1258 DATA 1147 1051 DATA 1140 DATA 1259 DATA 1,172,25,195,136,48,577 1052 DATA DATA 1260 DATA 31,140,25,195,32,63,486 1149 DATA 1053 1261 DATA DATA 194,173,22,195,41,250,875 1150 DATA 127,0,0,120,0,0,247 1151 DATA 1262 1055 DATA 141,22,195,173,21,208,760 DATA 41,251,141,21,208,173,835 16,208,41,251,141,16,673 1152 DATA 1263 DATA 120,0,0,120,0,0,240 1056 1264 DATA 240,0,0,0,0,0,240 1153 DATA DATA

ANIGA BUSY PA

Der er så småt begyndt at dukke flere seriøse programmer op til Amiga'en, men på trods heraf er forsyningen af finansprogrammer stadig et af de områder, hvor Amiga'en halter alvorligt bagefter.

Vi har kigget på markedet, og fundet at der desværre kun findes 1 professionelt program, som kan holde styr på dine regnskaber - programmet Busy Pack.

ning. Kontoen er et regnskabsmæssigt redskab, af grundlæggende betydning for bogføringen. Da der altid er tale om at holde regnskab med forøgelse og formindskelse af et vist aktiv eller passiv, indrettes en konto altid med to "sider", således at beløb, der indføres i de to sider, har indbyrdes modsat fortegn.

Alle virksomhedens indtægter og udgifter defineres i kontoplanen efter dine individuelle behov, således at du f.eks. kan få indlagt kontobestemt momsberegning, balancer med budget eller procentberegning. Desuden vil oversigtsbalancen give dig et godt over-

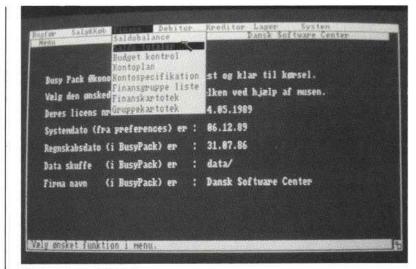
a jeg selv er ejer af en Amiga 2000 samt en mindre virksomhed, har jeg længe gået og ventet på hvornår der mon ville dukke noget seriøst software frem på finansfronten. Efter at have forhørt mig hos en del forhandlere stod det imidlertid klart, at der var et meget begrænset udbud af finde, tja faktisk var der kun et enkelt danskstøttet finansprogram, kaldet BusyPack fra Mørcom Data. BusyPack så til gengæld ud til at være et rimeligt seriøst bud på en finansløsning, både prismæssigt såvel som administrativt.

Lidt om prisen

BusyPack kan rekvireres i et grundmodul kaldet et finansmodul til en pris af 2995,-kr., og hvis dette ikke er nok til at dække dit behov, kan du udvide systemet med en bogføringspakke til 3995,-kr., eller en faktureringspakke til 3995,-kr.

Nogle ret heftige priser må man nok sige, du får dog rabat ved at købe totalløsningen til 5995, kr. Priserne er excl. moms. Når du så har købt selve programmet, skal du yderligere lægge 450, kr. for en dongle, for uden den virker BusyPack ikke.

Til den pris er det kun helt naturligt, at forvente et meget højt kvalitetsniveau, på stort set alle områder, men først en kort redegørelse for kravene til din hardware og dernæst en kort beskrivelse af de enkelte modulers funktion og anvendelse.

Sådan starter systemet op.

BusyPack finansbogholderi

Finansmodulet er den grundlæggende del af BusyPack, som alle regnsskabspligtige får brug for. Det er i denne del af programmet kontoplanen udarbejdes, d.v.s. den nøjere specifikation af regnsskabets kontomæssige sammensætblik over bogholderiets hovedtal.

BusyPack systemet kører efter det i regnsskabsmæssig sammenhæng meget anerkendte og brugte regnsskabsprincip kaldet det dobbelte bogholderi, som er det mest anvendte regnskabsprincip, efter hvilket virksomheder holder rede på alle de økonomiske registreringer, der daglig foretages. I det dobbelte bogholderi er

summen af alle kontis debetbeløb altid lig med summen af alle kontis kreditbeløb.

Du kan i BusyPack vælge imellem standard eller udvidet systemet. I sidstnævnte udgave får du desuden balanceudskrifter i en række forskellige opstillinger, som f.eks. Afdelings/produkt-regnskab, budgetfremskrivning/simulering, Nøgletalsbalance, årsregnskab og løn-moms afstemning.

BusyPack lagerstyring

Hvis du opererer med et lager i din virksomhed, så kan du i BusyPacks lagerstyringsprogram implementere de grundlæggendedriftøkonomiske regnskabsprincipper for bestemmelsen af dit lagers størrelse.

Du kan samtidig få programmet til at lave prislister, bestillingslister, optællingslister samt en lageropgørelse enten til kostpris eller genanskaffelsespris. Lagermodulet kan også lave salgsstatistikker med avancekontrol.

Debitor- og kreditor-bogholderi

Denne del af BusyPack bruges til at holde styr på virksomhedens debitorer og kreditorer, det vil sige dem som virksomheden i en eller anden forstand står i gæld til samt vice versa.

Med dette modul kan du lave individuelle betalingsordninger med kunder, særlige rentevilkår samt automatiske rykkermetoder når kundernes indbetalinger svigter.

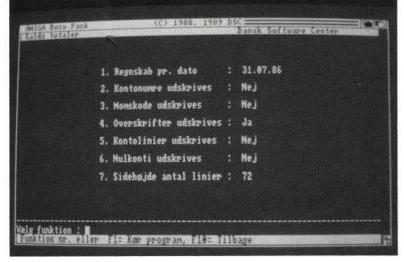
Alle fakturaer overføres automatisk til dette modul, der så bliver bogført på de aktuelle konti.

Adresselister- og saldolister kan udskrives sorteret efter firmanavn, kategori, postnr., kundenr. eller efter specificeret kundenr. for udvalgte kontoer.

Det lader sig også gøre at udskrive kontoudtog med eller uden girokort.

Fakturering

For at lave en faktura i dette modul skal du blot indtaste kundenr., varenr. og antal, hvorefter programmet selv finder ud af resten. Når en du har lavet en faktu-

Oversigter over saldo totalerne.

ra, sørger BusyPack faktureringsmodul for at alle opdateringer er udført de rigtige steder.

Kunde- eller vareorienterede rabatter kan også lægges ind i programmet.

Det gælder generelt for BusyPack at alle konto udregninger, fakturaer o.s.v. kan printes ud på printer, og på den måde indgå i en samlet regnskabsmæssig fremstilling. F.eks. kan faktura, kreditnota, ordrebekræftelser, følgeseddel, tilbud, proforma faktura.

I Fakturamodulet finder du endnu mere salgsstatistik over omsætningen fordelt efter kunder og varer.

BusyPacks anvendelighed

Den korte gennemgang af nogle af de vigtigste funktioner BusyPacks, giver umiddelbart indtryk af at du står med foran meget komplekst og nuanceret finansprogram. BusyPack er også uden tvivl avanceret nok til at dække stort set alle mindre virksomheders behov for regnskabsmæssige EDB løsninger, også selv om virksomheden er kraftigt ekspanderende. Dette skyldes især

BusyPacks struktur, hvor det er muligt at udvide systemet med moduler hen ad vejen.

Hardware krav

Du kan køre grundmodulet på en standard 512 Kb RAM Amiga, uden ekstradrev, men så er du udelukket fra at anvende nogle af BusyPacks ekstramoduler

Hvis du vil gøre brug af lagerstyrings-, eller faktureringsmodulet skal du som et absolut minimum råde over 1 Mb, og helst også et ekstra diskdrev.

Det viste sig desuden under testen, at 1Mb faktisk ikke er nok hvis du anvender total systemet og en harddisk samtidigt, idet harddisken lægger beslag på en del hukommelse.

Mangler ved BusyPack

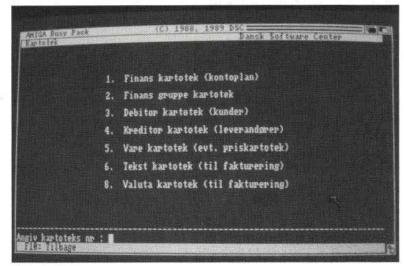
Efter at have testet BusyPack i en kortere periode, træder der imidlertid visse mangler frem som ikke er rimelige set i forhold til den pris, som forlanges for programmet.

En feature BusyPack mangler flere

steder, er skærmudskrift. Flere steder i programmet savner man muligheden for at lave skærmudskrifter der er opbygget lige som ved udprintningen, og du bliver der ofte nødt til at printe ud på papir, for at få overblik over regnskabet. Her er det svært ikke at drage sammenligninger til IBM PC finansprogrammer, som f.eks. PC Plus, hvor stort set alt kan studeres fra skærmen.

Det andet afgørende kritikpunkt af BusyPack er den medfølgende vejledning. Det er som om at manualens oppavsmænd er totalt blæst for pædagogik, idet dens indhold begrænser sig til en slavisk beskrivelse af menubarenes enkelte bestanddele. På denne måde forudsættes det, at brugeren i forvejen har en grundlæggende driftøkonomisk basalviden, samt erfaring i definering af et regnskab på EDB.

Det havde f.eks. været en god ide at bygge manualen op, så den lærer brugeren hvordan et regnskab bygges op igennem diverse eksempler og illustra-

Kartoteks-delen.

SERVICE PROFIMED	BALLIABLE DEC
Firma data (regnskabsoplysninger).	
Hawn 1 Bansk Software Cen Navn 2 Hjelnensgade 2 Adresse 1 8898 Aarhus C Banskesse 1 Banskesse 2 Bannark 87 Startdato regmskabsår 618166 Sanlekonto debitorer 6188 Udgående noms konto 7118 Laveste finanskonto 8818888 Laveste kreditorkonto 8188888 Laveste kreditorkonto 6188888 Kode (1-3) prift-/8=Status- først) : 1 Sidste journal nr. 883	Slut regnskabsår nåned og dag : 1231 Samlekonto kreditorer : 7188 Indgående nons konto : 7128 Højeste finanskonto : 899999 Højeste kreditorkonto : 8899999 Højeste debitorkonto : 9999999 Gammel nons X : 22.88 Første Drift-/Status- konto : 5888

Serviceprogrammerne.

tioner. Som manualen på nuværende tidspunkt er lavet, er den helt talentløs og uhyre mangelfuld.

Ding-dongel

Et andet og ret væsentligt kritikpunkt ved BusyPack er programmets stabilitet. Man må forvente fuld sikkerhed imod systemcrash osv. i et finansprogram, som altid indeholder informationer og rettelser, der nødigt må bortkomme. Derfor slår det mig, at programmet

mindst et sted er i stand til at "gå ned" når du trykker F10 for at afbryde en skræmudskrift. Det må bare ikke ske, og selv om det er en forudsigelig fejl, når du først kender den, er det alligevel alvorligt nok.

Det andet kritikpunkt i denne sammenhæng, er den medfølgende dongel, der åbentbart er så avanceret, at selv BusyPack til tider har svært ved at forstå den. Faktum er i hvert fald, at du ikke skal regne med, at BusyPack starter op hver gang, selv om systemnøglen (donglen) er monteret. Erfaringsmæssigt er programmet dog inde inden 3. forsøg. Simplethen for dårligt, dongler er i forvejen irriterende, men at de så ligefrem ikke virker er uhørt.

I det hele taget kan man godt rynke på næsen over at et program i denne prisklasse overhovedet tillader sig at belemre sine brugere med en dongle. PC programmer i denne prisklasse gør det i hvert tilfælde ikke.

I kraft af at BusyPack er umuligt at anvende uden manual, havde det måske været mere formålstjenesteligt i stedet at kopisikre manualen i stedet for programmet?

Konklusion

Jeg vil alvorligt håbe på at Mørcom Data har nogle drastiske prisreduktioner i tankerne. Selv om de sidder på det eneste finansprogram i Danmark, er det urimeligt at tro at man kan få nogen til at betale 7862,-kr. for et totalsystem finanssystem incl. moms og dongle.

Men abstraherer man et kort øjeblik fra prisen, så er der ingen tvivl om at BusyPack er et professionelt finansprogram, der desværre stadig lider under for nogle fødselsproblemer, i form af en mangelfuld manual, og en lidt for lav datasikkerhed.

Prisen er ret pebret men det er jo ikke noget nyt, idet mange PC finansprogrammer nemt sniger sig op over 15000 kr., men så er stabilieten, brugervejledningen og kompleksiten også bedre end den i BusyPack.

Foreløbig må man glæde sig over, at BusyPack er et program som falder på et meget tørt sted, og hvem ved måske er der en ny og forbedret version på vej.

Claus Leth Jeppesen

Kære Annoncør!

Rigtig godt nytår – og tak for det forgangne.

COMputer nr. 2/90 udkommer den 31. januar og vi bar deadline for annoncemateriale fredag den 5. januar.

Med venlig hilsen **COMputer**

Annonceafdelingen

ABSALON DATA

Amiga-udstyr:	
Amiga 500	4995,00
Amiga 500 + CM8833 + Kabel	7350,00
512K-ram udvidelse m. ur og afbryder	1395,00
20 MB Golem Harddisk	4735,00
3.5° Golem Diskdrev m.bus & afbryder	1385,00
5.25" Golem Diskdrev, 40/80/bus/afbryder	1730,00
3.5° Winner Diskdrev m. bus & afbryder	1195,00
5.25' Winner Diskdrey, 40/80/bus/afbryder	1495,00
Quickbyte V Eprombrænder	790,00
REX Megacarte til Eprommer	590,00
Printerkabel Centronics	85,00
Monitorkabel A-500/Philips CM8833	200,00
Bootselektor DF0 - DF1(2)	85,00
Bootselektor DF0 - DF1 - DF2	230,00

Commodore 64/128 udstyr: Epromkort

Printere og tilbehør: NEC P 2200, 24 nál NEC P 6 plus, 24 nál Epson LO 500, 24 nál Star LC 24-10, 24 nál Star LC 10, 9 nál 4575,00 6625,00 4605,00 3795,00 1955,00 Enkeltarksløder til NEC P 2200

600.00

Disketter: 5.25° DSDD NN 5.25° DSDD HD, 1.2 MB 3.5° DSDD NN 292,50 810,00 846,00 3.5" DSDD NN KAO 945 DO " DSDD NN

Diskettebox med lås: sl 80 ss. 3.5" sl 100 ss. 5.25" sl 120 ss. 5.25" 75.00

Joyatick og diverse:
Competition Pro 5000
Competition Pro Extra (autofire og slowm:
Joy Board JB 2, multifunction
X-Copy II V.20 m. hardware, kopiprg.
Musem åtte
Eprometter uden timer 215,00 265,00 ring 80,00 550.00 m 27512 ps CM 8833 uden kabel

Importer af produkter fra GOLEM-REX-VESALIA Alle priser incl. MOMS

ABSALON DATA

Tif. 31 67 11 93 Ma.- Fr.:15-19, Lø, lukket

GULDKLUBBEN byder nye medlemmer velkommen!

Vi har igen fået musemåtter og støvlåg med COMputer-LOGO på lager.

For vore læsere, der endnu IKKE er medlem af "Guldklubben".

Støvlåg til C64 og AMIGA kun kr. 99,-

Musemåtte deluxe-model kun kr. 99,-

For medlemmer af "Guldklubben" Støvlåg til C64 og AMIGA kun kr. 79,deluxe-model kun kr. 79,-

Jeg ønsker at bestille Støvlåg til C64 □ AMIGA □

By:

Musemåtte

Navn: Adresse:

Kuponen indsendes til: Forlaget Audio A/S, St. Kongensgade 72, 1264 København K.

Postnr.:

Beløbet er:

Vedlagt i check ☐ ialt kr.:

Indsat på gironr.: 9 71 16 00.

Beløbet bedes trukket på mit Dankort:

Kr.:

Kort nr.:

Udstedt d.:

Underskrift:

GOMDEX

a "COMputer" i udpræget grad handler om firmaet COMMODORE og deres produkter, bringer vi her lidt inside information om virksomhedens seneste udvikling, set og opsnappet på COMDEX showet i USA.

For en af hovedårsagerne til at Commodore har eksisteret så længe på det brogede computermarkedet, skyldes ganske givet den vedvarende struktur og produkt udvikling, som har fundet sted, og som heldigvis stadig finder sted.

Commodorere rokerer

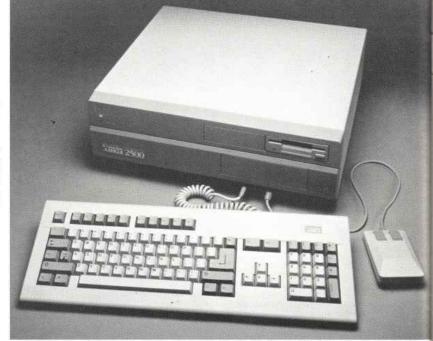
Headhunting er et velkendt begreb også inden for databranchen. Som vicepræsident for Commodores amerikanske marketing afdeling har Commodore håndplukket den tidligere Apple marketings chef C. Lloyd Mahaffey.

Mahaffey har i høj grad været manden bag Apples succes på især undervisningsmarkedet. Og på netop dette marked er det altid strategisk vigtigt, at kunne føre sine produkter frem. Se f.eks. hvor godt BBC slog igennem i England, efter den fik officiel status som undervisningscomputer, og hvor dårligt den klarede sig andre steder.

Også på Business fronten rokeres der, idet David J. Archambault for omkring et år siden er blevet ansvarshavende for Commodore Business Markets, der udover den generelle business marketing tager sig af marketing af Commodore produkter til video, grafik, og musik.

David J. Archambault er desuden også ansvarlig for Commodores multimedia marketing gruppe, hvis funktion du kommer til at høre mere om senere.

David J. Archambault gik i sin tid ind i Commodore International Ltd. som konsulent, hvorefter han senere hen blev ansvarlig for Commodore Business Machines markedsudvikling. Før Archambault sluttede sig til Commodore, havde han beskæftiget sig i omkring 10 år med at udvikle musiksoftware og salgsforretnings programmer. Han var faktisk manden, der udviklede det første musikprogram til Amiga'en.

Tja det er ikke så meget de ydre forandringer på den nye Amiga 2500 der slår i øjnene, men det gør de indvendige forandringer til gengæld.

Multimedia marketing

David J. Archambault direktør for Commodore Business Machines erklærede fornyligt, oprettelsen af en multimedia marketing gruppe, der skal fremme udviklingen for især Amiga'en, inden for medieverdenen. Det drejer sig her om et målrettet forsøg på at få Amiga'en bredt accepteret i professionelt regi inden for video produktion, den interaktive videoindustri, desktop publishing samt i musikverdenen.

Den daglige ledelse af denne multimedia gruppe står den anerkendte tidligere Disney producer Ken Christie for. Han har i 10 år har været kreativ inden for video produktion og interaktiv video.

De sidste 3 år har for Ken Christies vedkommende været tilbragt hos Disney Productions, hvor han var ansvarlig for design, udvikling og produktion af 90 interaktive videodisk programmer.

Commodore tror og satser på, at et af de mest ekspanderende områder for Amiga'en i den nærmeste fremtid, er at finde i mediebrancen, hvilket er den afgørende årsag til oprettelsen af Multimedia gruppen.

Med en produktlinie bestående af

multitaskmaskinerne A500, A2000, A2000HD, A2500 samt A2500/30, satser Commodore med sin multimedie marketings gruppe stærkt på at markere sig.

Amiga 2500

Commodore er fornylig blevet færdige med et af deres ret seriøse produkter, Amiga 2500/30.

Når du køber en Amiga 2500, står du godt rustet med en 68030 processor (25Mhz), en 68882 math Co-Processor (25 Mhz), 2 MB 32- bit RAM (udvides nemt til 4 MB 32 bit-RAM). Desuden følger der 1 MB 16 bit-RAM, et 880K 3.5-inch. diskdrev, en 40 MB harddisk drive med en (autoboot) SCSI harddisk Controller.

Der er desuden kommet 2 bridgeboards, som tillader A2500/30, dig at køre MS-DOS soft- og hardware. I A2500/30 finder du 5 almindelige Amiga ekspansions slots, 2 standard PC/ XT slots, 2 PC/AT slots, samt et video ekspansions slot og et CPU ekspansion slot, der naturligvis er optaget.

A2500/30 dyret kan i USA fås for omkring 32000 kr. (4699\$), men Amiga

COMDEX, USA, var det hvor verden så den allerførste Amiga 2500. Hvad kan den? Hvordan ser den ud? Hvad sker der hos Commodore og hvad er fremtidsplanerne? "COMputer" rapporterer.

Hvilken Amiga 2000 ejer begynder ikke at se drømmende ud ved synet af Commodores A2620 udvidelseskort. Bemærk harddisken.

2000 ejere kan slippe billigere ved at opgradere med et 2630 ekspansionskort for omkring 15000 kr (se billede). I Danmark oplyser Commodore, at da Amiga 2500 endnu ikke er på lager, er en vejledende dansk udsalgspris endnu ikke blevet fastsat.

Amiga 2500 er konstrueret til at imødegå de stigende krav, der fra professionel side kræves til grafik, animations- og video produktion. Enhver der har kørt raytracing applikationer på sin Amiga vil vide, at en 68030 processor med 68882 math Co- Processor nemt går hen og bliver hårdt tiltrængt (for yderligere information læs artikel om 68030 kortet andet steds i bladet).

David J. Archambault udtaler, at netop Amiga 2500 har været en usædvanlig succes på de markeder, til hvilke den er bygget. Der er navnlig tale om markeder for desktop og video hvor Amiga 2500 har markeret sig i USA, hvor en række (net) TV stationer, videoproducenter ja selv computerfirmaer har taget Amiga'en (endnu for det meste A2000) til sig. I den forbindelse kan det f.eks. nævnes, at Hewlett Packard bruger en Amiga til at producere instruktionsvideoer til internt brug, hvori indgår Amiga producerede animationer,

Her får du et lille overblik over godterne, med venlig hilsen Commodore.

der illustrerer de nye Hewlett produkter samt forklarer forskellige tekniske problemstillinger.

Andre nye produkter

Udover deres A2630 kort, lancerer Commodore også inden længe et A2091 kort. Kortet inkluderer en autobootende harddisk controller, samt et 2 MB ekspansionskort. Commodore oplyser, at A2091 er forsynet med ekstra SCSI duelighed.

Det endnu stærkere controllerkort, som er standard i Amiga 2000HD modellen, finder du i A2091-40 kortet fra Commodore. Med et A2091-40 kort i din Amiga, er det nu også muligt at for almindelige dødelige A2000 ejere, at råde over en rigtig hurtig harddisk.

A2091 Autobooter fra Amiga's Fast File System, med en betydelig faldende opstartstid til følge, og der er desuden sokler til 2 MB ekstra 16-bit fast RAM. De foreløbige priser kommer til at ligge på omkring 2800 kr. (399\$) for A2091 og 6300 kr. (899\$) for A2091-40.

Et andet nyt og spændende Commodore produkt er et A2232 multi-serialport kort, som forsyner din Amiga med 7 ekstra RS232 porte. Hver port kan fungere uafhængigt og simultant, i en hastighed af 19.2 KBaud. Den foreløbige udsalgspris i USA ligger på omkring 2800 kr. (399\$).

Et nok så spændende produkt som godt nok ikke er fra Commodore, men i stedet stammer fra firmaet Inkwell Systems, er en Amiga lyspen med driver. Lyspennen er nu både PAL (Europæisk TV standard) og NTSC (USA TV standard) kombatibel, og det oplyses, at den fungerer fint med både Deluxe Paint III og PhotonPaint 2.0, såvel som med det meste anden Amiga software.

Inkwell Systems hævder, at deres lyspen giver dig alt lige fra præsist CAD input til kreativt frihåndsdesign. Lyspennen som truer med at sparke din mus ud, koster ca. 900 kr. (130\$) og den kan fås ved henvendelse hos: Inkwell Systems

1050-R Pioneer Way El Cajon CA 92020 Tif: 009 1 619 440-7666

DANSKE VS USA PRISER

Erfaringsmæssigt reagerer Commodores udenlandske prisreduktioner ofte med et vist lag (forsinkelse) på de danske priser. Men da de før eller siden må forventes at slå igennem herhjemme, er de alligevel ikke helt uinterescente

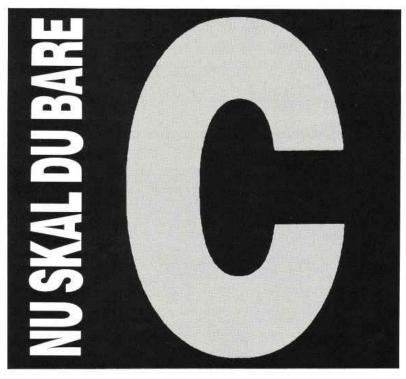
Fornyligt erklærede Commodore i USA prisreduktioner på omkring 10-15 procent for deres professionelle produktlinie. Amiga 2000 forventes blandt andet sat ned fra 2195\$ (ca. 15365 kr.) til 1899\$ (ca. 13290 kr.), og inden længe sættes også A2500 ned fra 4699\$ (ca. 32900 kr.) til 3999\$ (ca. 28000 kr.). Oven i dette er det netop lykkedes Commodore at iværksætte en handelsaftale med varehus distributionsfirmaet Point of America, således at Amiga'en på det amerikanske marked fremover kommer ud til endnu flere forbrugere.

Et aggressivt marketingsudspil i den rigtige retning, der tyder på at Amiga'en for alvor er ved at slå igennem.

for avor er ved at sla igennem. Herhjemme kan A2000 fås i vejledende udsalgspris for 16900 kr., men er du studerende på højere niveau end folkeskolen, er der mulighed for en 50%'s prisreduktion på Amiga 2000. Her er et godt og endog dansk eksempel på, hvorledes Commodore forsøger, at popularisere Amiga'en som et professionelt stykke værktøj for de kreative.

Claus Leth Jeppesen

Meget af Amiga'ens
Software er skrevet i C,
og spørgsmål som disse
har måske svirret i dit
hovede: Hvad er C?, hvor
kommer det fra?, hvor er
det på vej hen?, er C godt?,
passer C til de programmer
jeg skal lave? Alt dette og
meget mere får du svar på
i denne artikel af Søren
Grønbech.

or dem der spekulerer på at investere i en C-Compiler og begynde at programmere i C, vil jeg her prøve at lukke op for C's forunderlige verden.

Historien om Programmeringssproget C, blev udviklet i starten af 70'erne i Bell-Laboratories i USA. Man havde her et oprativsystem som hed UNIX, der var skrevet i assembler (maskinkode). UNIX var (er) et vældigt godt operativsystem, men da det var programmeret i assembler kunne man ikke føre UNIX over på andre computere.

Det var jo den samme gamle problem stilling: Man havde store komplicerede programmer som kun passede til en type computer, og når computeren i løbet af et par år blev forældet, "døde" programmet, eller det skulle skrives helt om til de nye systemer, og det tog tid.

Samtidig var man igang med at udvikle et programmeringssprog som skulle kunne køre på alle computer-systemer uanset type, størrelse eller hastighed. Dette ville gøre at man ikke mere ville behøve at skrive hele programmer om fra bunden hvert 2. til 3. år.

Så var det jo, at en smart person tænkte på at slå to fluer med ET kæmpe smæk: Skriv UNIX i dette fremtidens standardiserede sprog! Vi ville så have et godt operativsystem og et standard programmerings sprog der kunne køre på alle computere.

ABC

Der blev arbejdet løs og i første omgang blev man færdig med programmeringssproget A. A blev testet og kigget på og videreudviklet til programmeringssproget B (som igen senere udviklede sig til BCPL). B var stadigvæk ikke helt hvad man forventede af et godt sprog, så der blev testet og programmeret igen og tilsidst var C endelig færdigt, tralaa!

På det tidspunkt havde programmørene nok ikke forestillet sig 5 til 10 år senere, at C ville blive "talt" og "forstået" af de fleste af verdens computere, selvom det var målet.

UNIX i C

Nu da C var færdigt kom turen til operativsystemet UNIX. UNIX blev en gang for alle omskrevet i C, og kunne nu overføres sammen med C, til andre computere. Standarden var sat!

Hvorfor standard? Jo, som før sagt, for ikke at skulle omskrive programmerne hele tiden, og for at gøre det muligt hele tiden at videre-udvikle programmerne, uden at spekulere på om det vil virke på andre computer systemer, for det vil det!

Hvis jeg lige skal sammenligne med noget, så prøv at forestille dig motorveje uden en standard. Nogle biler ville være ti meter lange og ti meter brede, andre biler 1x1 meter, nogle ville måske være special designet og drøne derudaf med 500 km/t, mens andre ville snegle sig afsted på vejene, som havde en bredde fra 30 cm til 12 meter. Totalt kaos. Så derfor standard.

Så til C

C er et rimeligt "lille" sprog, men meget struktureret.

Det indeholder faciliteter, der kendes fra de fleste andre programmeringssprog såsom løkker, betingelser, subrutiner, strukturer og data typer.

Specielt for C er adskillige specielle operatorer, pointere, en preprocessor og et standard library. C har i sig selv ingen input/output rutiner, men anvender sig af et standard bibliotek, som jeg skal komme ind på om et øjeblik.

Fortolker/oversætter

For læsere der før har beskæftiget sig med BASIC eller COMAL, er begrebet oversættelse muligvis ukendt. BASIC og COMAL er sprog der fortolkes. Amiga'en og Commodore 64 har hver deres processor og det eneste sprog de forstår er henholdvis 68000 maskinkode og 6502 maskinkode. Processoren i sig selv forstår jo f.eks. ikke ordet "PRINT", derfor må den have en slags mellemled der fortæller den de ting den skal gøre når PRINT komandoen skal udføres. Dvs. at hver gang at en bestemt linie fra programmet køres, skal linien først fortolkes, først derefter køres den.

Ved programmeringssprog der oversættes som f.eks. C eller Pascal sker tingene på en anden måde. Her oversættes hele programmet til maskinkode først, derefter køres det. Det har to overvejene følger, nemlig hastigheden og størrelsen af programmet. Lad os prøve at se på FIG 1. og FIG 2. Disse to programmeksempler er to ens programmer, henholdsvis skrevet i BASIC og C.

Når der skrives RUN i BASIC, starter BASIC programmet og kører således: fortolk linie 1, kør linie 1, fortolk linie 2, kør linie 3, kør linie 3, fortolk linie 4, kør linie 3, fortolk linie 4, kør linie 4, og derefter forfra igen 100000 gange. Her ser vi fortolker sprogenes absolute store svaghed, nemlig at når programmet er færdigkørt, er hver linie blevet fortolket 100000 gange. Et enormt tidsspilde.

Sammenlign det med en bog på spansk der bliver oversat til dansk hver gang en person læser den. Nej vel!, det ville jo være smartere at oversætte den en gang for alle, og det er præcis hvad C

gør.

C Compiler

Til sproget C hører en såkaldt C Compiler. Compileren er det program der forstår at oversætte dit C program til maskinkode, som processoren i Amiga'en direkte forstår. Du skriver altså dit C program i en tekst editor ligesom i BASIC, men derefter saver du teksten på diskette. Så loades C Compileren og køres. Compileren arbejder så sammen med den dertil hørende Linker, og ud kommer det færdige program, som f.eks. kan køres direkte fra CLI'en. F.eks kommandoen/programmet DIR som alle kender. er skrevet i C.

På FIG2 ses præcis det samme program, som BASIC programmet, det er bare et C program. C programmet skulle for den uindviede være mere eller mindre genkendeligt. Til slut ses på FIG 3, det færdige maskinkode program som

C compileren genererer.

Hastighed

Hastigheden er ganske overvældene. Se bare her. BASIC programmet tager ca. 225 sekunder at udføre, og C programmet mindre end et sekund! Altså en hastigheds forøgelse på ca. 250 gange. Det skal lige siges at der ikke altid er en så markant hastigheds forøgelse.

Bruger du en hel del system rutiner (som PRINT, LOAD, DrawBob osv.), som vil den logiske del af dit program (styre koden), stadigvæk være 200-300 gange hurtigere, men selve system-rutinerne vil ikke køre hurtigere hvadenten de bruges fra BASIC, C eller maskinkode.

Libraries

Libraries, biblioteker eller systemrutiner om du vil, er grundlæggende for alle større C programmer. C i sig selv, kender f.eks. ikke kommandoen PRINT som BASIC jo gør. C er kun et programmerings sprog, og har derfor alle logiske operatorer som IF, ELSE, WHILE etc, men her slutter det så.

Skal du udskrive noget fra C til skærmen, må C ty sig til de Libraries, som tit følger med på en diskette, eller allerede ligger i KICKSTARTEN i Amiga'en. Dette gør at C er 100% kompatibelt med alle

```
FIG 1.
                                                        FIG 3.
for x = 0 to 100000
                                                        CMP.L
                                                                   BASE (A4), A7
x = x + 1
                                                        BCS.W
                                                                   XCOVF
                   FIG 2.
                                                        MOVE.L D7, - (A7)
x = x - 1
next x
                                                       MOVEQ #0,D7
CMP.L #100000,D7
                    main()
                                                        BGT.B 001C
                       register x;
                                                       ADDQ.L #1,D7
                       for (x=0; x<=100000; x++)
                                                       SUBQ.L #1,D7
                                                       ADDQ.L #1,D7
                           X++;
                                                        BRA.B
                                                               0000
                                                       MOVE.L (A7)+,D7
                       1:
FIG 4.
 /* print Fahrenheit-Celsius table */
/* for f = 0, 20, ..., 300 */
/* (This program is from p. 8 of the Kernighan and Ritchie text) */
 int lower, upper, step;
float fahr, celsius;
main()
                             /* lower limit of temperature table */
     lower = 0;
     upper = 300;
step = 20;
                              /* upper limit */
                             /* step size */
     fahr = lower;
     while (fahr <= upper) {
   celsius = (5.0/9.0) * (fahr-32.0);
   printf("%4.0f %6.1f\n", fahr, celsius);</pre>
          fahr = fahr + step;
```

andre computere, hvis C programmet skrives helt i standard C.

Lad os se på FIG 4. FIG 4 er et program der udskriver en fahrenheit/celsius tabel. Dette C program vil med garanti virke på ALLE computere, hvadenten det er en kæmpe Main Frame computer eller en Amiga, da det kun anvender sig af standard rutinerne (der er lidt matematik og en print kommando). Selvfølgelig kan et C program der udnytter Amiga'ens BLITTER CHIP ikke køre på en Atari, men så kan man jo lave et program der simulerer BLITTER chippen, og så skal C programmet nok køre på Atarien aligevel (dog en hel del langsommere).

Standard IO

Af andre standard IO (Input/Output) rutiner, er en hel del diskette rutiner. Der er åbning og lukning af filer og søgning i filer plus en masse andre. Det er faktisk muligt at lave en Load og en Save kommando, som også vil virke på ALLE computere.

På Fig 5. vil du se at jeg har lavet to sådanne kommandoer. Programmerne benytter sig af følgene standard ruti-

FOPEN, FREAD, FWRITE og FCLOSE De bruges således i dine C programmer:

Load("FileName", Memory); Save ("FileName", Memory, Size); Og virker også på alle computere, ligemeget hvilke slags diskettedrev der er tilkoblet. Smart ikke!

Includes

Tilsidst skal vi se på INCLUDE filer. Se igen på Fig 5. og læg mærke til sætningen:

-include "stdio.h"

Sætningen bevirker at hele inholdet af filen stdio.h placeres på det pågældende sted i stedet for INCLUDE-sætningen. Include filer indeholder typisk en del definitioner og erklæringer der andvendes ofte eller er fælles for flere programmører.

En INCLUDE- sætning hedder 'navn'.h. Netop "fælles" er meget vigtigt, for vi vil jo gerne lave C programmer der skal kunne køre på mange forskellige computere på en gang, og så bliver vi nød til også at bruge de samme variabel navne, erklæringer og definitioner, fra program til program.

Kigger vi på pointeren fp, ville en programmør måske kalde den FilePointer, en anden FiPo osv. Ikke Smart. Så derfor er alle disse småting allerede defineret og samlet i INCLUDE filerne for

os.

Et eksempel på en den "vigtigste" include fil er vist i FIG6, det er INCLUDE-filen stdio.h, som så godt som altid bruges. Her kan du også se alle de rutiner der hører med til standard librariet.

De er markeret med EXTERN INT 'rutine-navn'. Jeg håber at denne artikel har løftet sløret en lille smule for C. Næste gang skal vi lave vores eget C program og komme ind på mange af C sprogets finurligheder. Hygge hejsa...

Søren Grønbech


```
PIG 5.
 #include <stdio.h>
 /* FILE LOADER */
 /* SYNTAX ### Load (<filename>,<memory>)
/* SYNTAX ### Save (<filename>,<memory>,<filesize>)
                     FILE *fp:
                                                                    /* file pointer
                     char *name;
char *mode;
                                                                    /* file name */
/* mode
                     int filesize;
char *filememory;
                                                                    /* actual number of bytes */
/* pointer to memory
                     int ret;
                                                                    /* return code */
 Load(a,b)
 char *a;
                     name=a;
filememory=b;
fp = fopen(name, "r");
filesize=0;
                         (fp != NULL)
                                           filesize = fread(filememory,1,500000,fp);
ret = fclose(fp);
                     return filesize;
Save(a,b,c)
char *a;
char *b;
                     filememory=b:
                     filesize-c;
                     fp = fopen(name, "w");
if (fp != NULL)
                                           c = fwrite(filememory, 1, filesize, fp);
ret = fclose(fp);
                    );
if (o i= filesize) filesize=0;
return filesize;
FIG 6.
 * This header file defines the information used by the standard I/O
#define BUFSIZ 512
#define BUFSIZ 512
#define NFILE 20
                                                                    /* standard buffer size */
/* standard buffer size */
/* maximum number of files */
struct lobuf
struct lobuf * next;
unsigned char *_ptr;
                                                                  /* current buffer pointer */
/* current byte count for
unsigned char *_ptr;
int rent;
reading */
int went;
writing */
unsigned char *_base;
                                                                   /* current byte count for
                                                                   /* base address of I/O buffer
int size;
int flag;
int file;
unsigned char _cbuff;
                                                                  /* size of buffer */
/* control flags */
/* file descriptor */
/* single char buffer */
```

```
* Definitions associated with _iobuf._flag
         **/
#define IOPBP 0
setvbuf) */
#define IOREAD |
#define IOREAD |
#define IORBP 4
#define IORDP 4
#define IORDP 16
#define IORDP 16
#define IORBP 4
#define IORBP 44
#define IORBP 64
#define IORBP 080
#define IORP 0x4000
#define IOXPD 0x4000
                                                                                                                                                                                                                                                                                      /* fully buffered (for
                                                                                                                                                                                                                                                                                   /* read flag */
/* write flag */
/* non-buffered flag */
/* private buffer flag */
/* enron file flag */
/* error flag */
/* inne-buffered flag */
/* read-write (updata) flag */
/* append flag */
/* translation flag */
           #ifndef NULL OL
            sendif
              gendif
gdefine FILE struct _iobuf /* shorthand */
gdefine EOF (-1) /* end-of-file code */
           #define stdin (& iob[0]) /* standard input file pointer */
#define stdout (& iob[1]) /* standard output file pointer */
#define stderr (& iob[2]) /* standard error file pointer */
           #define geto(p) (--(p)->_rent>+0? *(p)->_ptr++:_filbf(p))
         #define getc(p) (--(p)-> rent>=0? *(p)-> ptr++1 f
#define petchar() getc(atdin)
#define putc(c,p) (--(p)-> went>=0 ?((int)(*(p)-
) ptr+-(c))+ flabf((unsigned char)(c),p))
#define putchar(c) putc(c,atdout)
#define foc(p) (((p)-> flags INDEP))=0)
#define ferror(p) (((p)-> flags INDEP))=0)
#define ferror(p) (((p)-> flags INDEP))=0)
#define ferror(p) flags INDEP)=0
#define flanc(p) (p)-> flags
#define flanc(p) flass(flanc(p))
#define flunk(p) flabf(-1,p)
#define flunk(p) flabf(-1,p)
#define clearerr(fp)
            #ifndef _ARGS
#ifdef NARGS
#define __ARGS(a) ()
#else
              #define __ARGS(a) a
# gendif
# g
            wendif
            Wendif
```


extern struct _iobuf _iob[];

Danske Commodore-klubber

Hvis DU er medlem af en Commodore klub, der ikke er listet på denne side, så sørg for at klubben bliver optaget på "COMputers" Klub-liste - Her er Commodore klubberne:

Ja du læste rigtigt - nu vil du hver måned i DIT Commodore magasin kunne finde en oversigt over aktive Commodore klubber, lidt information om klubbens arbejde, mødeaktiviteter og tidspunkter. Hvis din klub ikke er med på listen, så aflever kuponen til din klubformand, og bed ham udfylde den og sende den til:

Forlaget Audio A/S
"COMputer"
St. Kongensgade 72
1264 København K
Mærk kuverten: "Commodore
klubber"
PSI Optagelsen er GRATISI

Computer Klubben Nordjylland

Niels Ebbesensgade 24, 2, sal

9000 Ålborg
Tif. 08-116311
Kontaktperson: Gunnar Andersen
Klubben startede i 1984, og har
40 medlemmer.
Mødeaften er:
Tirsdage mellem 19-22
Aldersgruppen er ALLE aldre

Der bruges både Commodore og andre computere. Yderligere data: Ingen

Blue/Data-Holmstrup

Jernaldervej 215
8210 Århus V.
Tif. 06-263131
Kontaktperson: Allan Levisen
Klubben startede i 1985, og har
32 medlemmer
Mødeaften er Mandag, fra kl. 19.
Aldergruppen er fra 14 år.
Der bruges Amiga, C64 og 128.
Yderligere data: Såfremt medlemmer er interesserede i specielle
kurser/aktiviteter der er økonomisk mulige arrangerer klubben
det gerne.

CBM 8000 Vestegnen

Ågården 50, 2.th.
2635 Ishøj
Tif. 02-542199
tirsdag og torsdag fra 20-22.
Kontaktperson: Jan Frørup
Klubben startede i 1988 og har i
dag 14 medlemmer

Mødeaftener er ikke fastlagte endnu med tider.

Aldergruppen er fra 20 år og op Der bruges KUN Commodore Serie 4000 og 8000!!!

Yderligere data: Vi er en gruppe mennesker der er i fuldt sving med at starte denne specielle klub op. Klubben er udelukkende baseret på de gamle professionelle CBM 8000 serie maskiner, som f.eks. 8032 eller 8296. Formålet med klubben er at udbrede kendskabet til disse maskiner, da man for en billig penge kan anskaffe sig ganske udemærket computer.

Når vi finder nogle gode programmer, søger vi dem frigjordt, så alle kan få glæde af dem. Vi laver også en stor del selv, både i ren BASIC, Comal 2.0 og baseret på Business ROM.

Computergruppen Gladsaxe

Værebrovej 14, 1, 2.
2880 Bagsværd
Tlf. 02-988507
Kontaktperson: Peter Colmorten
Klubben startede i 1986 og har 50
medlemmer
Mødeaften er hver onsdag i Borgernes hus, Søborg Hovedgade
79, mellem kl. 18-22.
Aldergruppen er ALLE aldre.
Der bruges både Amiga, C64, PC
og andre.
Som ekstra findes en MIDI-musikgruppe.
Yderligere data: Gratis adgang for

alle. Der er 3 PC computere til rå-

dighed, plus en printer. Diverse I

monitore til Amiga, samt meget

andet. Nærmere oplysning hos I

Skovlunde Computer Forening

Peter Colmorten.

Lundebjergsskolen, Lundebjergvej 72 2740 Skovlunde Tif. 02-912682 Kontaktperson: Ove Munch Klubben startede i 1983 og har 28 medlemmer Der er mødeaften hver tirsdag kl. 19 til....

Aldergruppen er for ALLE aldre, Der bruges VIC20, C64, C128, Amiga 500/2000

Yderligere data: Der undervises i BASIC, COMAL 80 og maskinkode, begyndere og øvede og specielle hardware grupper.

Klubben afholder åbent hus aftener, inviterer forskellige forhandlere til at demonstrere forskelligt udstyr. Derudover afholdes interne konkurrencer, samt med de andre klubber.

Randers Data Club

Lyrevej 6, Vorup 8900 Randers Tif. 06-439384 Kontaktperson: Helge Buch Rasmussen Klubben startede i: 1987 Medlemstal: 75 Mødeaftener: Onsdag og Lørdag Tidspunkter: Onsdag 19-22, Lørdag 9-12 Aldersgruppe: Fra 8-72 (70% under 25) Maskintyper: 12 64'ere. 1 Amiga. 6 PC'ere. Faste kurser: BASIC flere niveauer/ AML/64'er Grafik/DOS

Interessegrupper: Superbase 64/ 128/Amiga/AML - videregående. Derudover: Klubblad/Kontakt til andre brugergrupper

Randers Computer Club

Udbyhøj 150, gården 8900 Randers Tlf. 06470621 Kontaktperson: Eyvind Skjold

Klubben startede i 1983 og har ca. 50 medlemmer.

Mødeaften er hver onsdag fra kl. 19.30 -?? Aldergruppen er fra 10-70

Der bruges her Amiga, C64, C128, PC og andre.

Yderligere data: Klubben kører året rundt faste kurser eller studiekredse over forskellige emner. Aktiviteterne planlægges for et halvt år af gangen. For tiden studeres Amiga maskinkode. Der har gennem tiden været afholdt kurser i C64 maskinkode, BASIC, tekstbehandling og regneark, C, Mandelbrot og meget andet.

Aktiviteterne ventes fortsat. Der holdes også almindelige klubaftener. Klubben råder over egne maskiner, 4 stk. Klubben har et tidsskriftbibliotek og diskettebibliotek. Klubben arbejder sammen med andre klubber i det nord- og midtjyske.

Oplysninger om vores Commodore klub:	
Klubbens navn:	E
Adresse:	
Postnr/By:	
Telefon:	
Kontaktperson:	
Klubben startede i 19	
Medlemstal:	
Mødeaftener:	
Tidspunkter:	
Aldergruppe:	
Maskintyper:	
Derudover max. 200 tegn med oplysninger om k	lubbens arbeide,

AMIGA 2000

Ring og få dit livs tilbud

Over 300 tilfredse kunder valgte i 1989 at købe deres Amiga 2000 hos Euro-Trade. De valgte Danmarks største special center for Amiga p.g.a.

- ✔ Know How
- ✔ Højt service niveau (også efter købet)
- ✓ Landets største udvalg i special tilbehør.
- ✓ Stort software udvalg til små priser.

Tør DU købe din Amiga andre steder end hos fagmanden?

MENS DU LÆSER DENNE LINIE

KUNNE DU HAVE LOADET DELUXE PAINT III 4 GANGE!

Med vort CRONOS SCSI hardcard. Vi har opkøbt et meget stort parti SCSI harddiske med 28 ms accestid. Kombineret med Cronos controlleren fra C Ltd. er dette makkerpar hævet over enhver

Dette 40 Mb Hardcard sælger til:

SENSATIONS PRIS !!!

VERDENS FØRSTE 40 MB SCSI HARDCARD TIL ALF PRISER!

7595.-

GOLEM HD3000 AUTOBOOT AMIGA HARDDISKE

20MB

32MB

44MR

44MB 7595. Amiga 2000 hardcard 20MB 32MB 6295,-

AUTOBOOT INTERFACE

Priser til Amiga 500/1000

Vi kan selvfølgelig levere løse autoboot interface der passer til din gamle Golem harddisk

795,-

4995,-

6295 -

GOLEM DISKDREV

Hvorfor spare 100 kr. ved at købe et billigt Taiwan drev, når du kan få vesttysk topkvalitet kombineret med Japansk højteknologi. Disse drev siger ikke en lyd, bruger meget lidt strøm og har

3,5" amigafarvet diskdrev m. afbryder og gennemført bus, meget støjsvagt

1195,-Som ovenstående men med trackdisplay

1495.-

3,5" Indbygningsdrev til Amiga 2000 FANTASIPRIS

1295,-

5,25" amigafarvet diskdrev med gennemført bus, 40/80 spors omskifter og afbryder

1595 .-

Som ovenstående, men med trackdisplay

1845,-

Bootselector -

Boot fra dit eksterne drev

HARDWARE VIRUS PROTECTOR

eneste sikre beskyttelse mod boot-block virus

198,-

TURBO PC-XT KORT

Få et originalt Commodore PC-XT kort med turbo kit monteret. Øger clock frekvensen til 8 MHZ. Slut med at vente. Spænd sikkerheds selerne, tænd efterbrænderen og læn dig ikke ud!!!

Selvfølgelig har vi også et upgrade kit til dit AT kort ring for info og pris.

Cronos SCSI harddisk controllere fra CLTD.

CLTD's SCSI Cronos controller er idag markedets hurtigste, og har lynhurtig autoboot fra FPS partition. Der kan tilsluttes optil 7 SCSI devices pr. controller og SCSI net understøttes. Der medfølger udførlig 125 siders manual, installations software og utilities. Vi leverer controlleren alene eller med harddisk.

Controlleren uden harddisk

3200 -

Controller monteret med 84 MB, 28 ms Seagate harddisk

10900,-

Controlleren monteret med Qantum harddiske: 40 MB, 11 ms access tid

9900 .-

80 MB, 11 ms access tid

13700.-16000,-

105 MB, 11 ms access tid

Quantum harddiskene sælges også løse.

GVP Nyheder!!!

Acceleratorkort:

16 MHZ 68030/6882 leveres med 4 MB 32 bit burst mode no wait state ram:

32445 .-

Samme som ovenstående men i den hurtigste 25 MHZ udg.

35075,-

Amiga 500 SCSI harddisk nyhed:

Kombineret harddisk og ram udvidelse:

Smart lille Amigafarvet metal kabinet til at stille ved siden af din Amiga, med intern strømforsyning og plads til 2 MB ram. Autobooter selvfølgelig, lynhurtige access tider, leveres med 40, 80 eller 105 MB 11 ms Quantum harddiske. Med 40 MB Quantum

12000.-

MER' MEGA TIL DIN AMIGA!

 \mathcal{U} i kan levere alle de forskellige RAM udvidelser til samtlige Amiga modeller. De fås fra 512 kByte og helt op til 8 megabyte, afhængende af modellen. Ring og hør om priser og modeller.

Original Commodore 512 KB ram udvidelse til A500 Tilbud

GOLEM 512 KB ramudvidelse til A500 m. afbryder

1595,-1395,-

GIGATRON mini MAX

1,8 MB RAM udvidelse til Amiga 500. Bestykket med 512 KB ved levering - Med ur og afbryder

2195,-

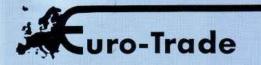
➡Super Amiga 2000 RAM tilbud

4 Megabyte Ramkort til din Amiga 2000 med plads til 8 Megabyte.

2 Megabyte RAM kort til din Amiga 2000 med plads til 8 MByte.

kun kr. 7795,-

kun kr. 5295,-

ALLE VORE PRISER ER INCL. MOMS POSTORDRESALG TIL HELE NORDEN FORBEHOLD FOR FEJL I ANNONCEN

FINLANDSGADE 25 8200 ÅRHUS N TELEFON 86 16 61 11

DANMARKS MEST SPÆNDENDE AMIGA CENTER

MODEM 100% Haves kompatible

DISCOVERY 2400 Baud externt

Europas mest solgte modem - og ikke uden grund. Bladenes testvinder kombineret med høj kvalitet samt en pris der er til at forstå. Til alle vore modem medleveres kommmunikations software.

2285 .-

AMIGA MUS & TILBEHØR

MUSE MÅTTE Ekstra stor måtte i den velkendte kraftige kvalitet

MULTIPLAYER KABEL

Med dette kabel er det muligt, at spille mod din kammerat istedet for mod computeren. understøttet af alle fly simulatorer samt masser af andre spil. Kablet forbinder 2 Amiga'er med hinanden, men kan også sende data mellem en PC og en Amiga

SCART KABEL Amiga monitor kabel. Passer blandt andet til Phillips 8833 og 8852 farve monitorer, samt til de fleste TV med Scart Stik.

HOS OS KUN 198.-

AMIGA SPECIALKORT

CMI MULTIPORT BOARD Udvider din Amiga med ekstra RS232 serielport, RS 422 seriel port samt parallel port. 4495 --Kortet kan også fås i en version med appletalk interface samt SCSI controller.

FLICKER FIXER Grafikkort til Amiga 2000, der i forbindelse med VGA/Multisync monitor kan køre Amiga High-res. interlace uden flimmer.

6305 .

DEN NYE FAT AGNES

OPGRADER DIN AMIGA 2000 TIL AT KØRE MED 1 MB CHIPMEM.

Det er lykkedes os at skaffe nogle få stykker af denne sjældenhed, som vi sælger for

495 -

Vi har også en omskifter, så du kan skifte mellem 1Mb Chipmem og 1/2 chip-1/2 fast.

295,-

LATTICE C 5.04 Absolut bundpris.

2395,-

PUBLIC DOMAIN til AMIGA

Public Domain incl. 3,5" disk 20.-Leveret på. 5,25" disk 14.-Katalog diskette

KINDWORDS 2.0

Endelig kom det absolut bedste Danske tekstbehandlings program til Amigaen. Alt er på Dansk: menuer, manualer, ordeling og stavekontrol. Blandt de mange avancerede features kan bla. nævnes Munksgaards 120,000 ords internationale ordbog, Superfont skrifttyper, adressefletning, integreret farve grafik i dine dokumenter, superflot udskrift og meget andet.

De andres pris 895,-Vores pris kun 695,-

MAC Busters PROFESSIONAL **PAGE 1.3**

Verdens bedste DTP program

Nu med AGFA Compugraphics fonte Compugraphics er verdens største leverandør af fonte med over 1700 forskellige. Programmet har også postscript kompatible vectorfonte, color seperation og listen kunne fortsætte. Denne annonce er lavet ved hiælp af Professional Page. Ring for informations ark og pris.

Professional draw er et Postscript compatibelt tegneprogram. Den perfekte makker til Pro Page 1.3 til udarbejdelse af illustrationer.

KUN 2195,-

14,400 BAUD MODEM

Trade nu kan tilbyde intet mindre end verdens bedste highspeed modem. Det drejer sig selvfølgeligt om: US ROBOTICS COURIER HIGHSPEED MODEM. Dette modern sender og modtager med op til 14400 baud i HST mode. Det er selvfølgelig lige så nemt at betjene som et almindeligt modem. Det er ikke uden grund at US Robotics med mere end 1.000.000 solgte modems idag er en verdens standard.

Det er med stor tilfredsstillelse at Euro-

8995.-

Nyhed!!! DIGIVIEW 4.0 GOLD

Giver dig mulighed for at digitalisere billeder og genstande. Billederne kan bagefter forsynes med spændende effekter i f.eks. Deluxe Paint III. Digiview laver perfekte farve- billeder med et S/H camera. Nyt i version 4.0: Det umulige er sket! 4096 farver samtidig i Højopløsning! De første 50 kunder får et styk gratis Digipaint 1.0

1895.-

S/H CAMERA

2695,-

RGB SPLITTER Giver dig mulighed for at bruge dit VHS videocamera

2895 .-

DELUXE PAINT III

Det bedste tegne og animations program til din Amiga.

1395.-

PRINTERE

CBM MPS 1500. Testvinderen når det gælder farver! incl. kabel og printerdrivere

STAR LC 10 color

2995,-2895,-

STAR LC 10 Commodore 64 & 128

2395,-

STAR LC 10 til Amiga og PC incl. kabel

2095 .-

LC 24/10

24 nåls printer incl. printerdrivere til Amiga

SA RABLER DET !!! 3885,-

NEC P2200

3965.-

NEC P6+

Markedets ubestridt bedste 24 nals printer. Eminent kvalitet, hurtig udskrift og flotte

7995.-

XEROX 4020 COLOR INKJET PRINTER

Markedets stærkeste farveprinter - Skal det være bedre koster det det 4 dobbelte. XEROX 4020 kun 18666 .-

Bognyheder:

AMIGA Hardware Reference Manual

Nu er den her endelig. Bogen om hvordan Amigaens special Chips og interface chips fungerer og hvordan man programmérer dem. Denne bog er suveræn!

Pris 498 --

denne afdeling af Gallery og fremover vil hvervet at skulle anmelde billeder og vælge de bedste og mest afskrækkende fra, være pålagt undertegnedes skuldre. Manden med de små pixeløjne er på-banen og siger tak til Lars for et godt forarbejde. Jeg håber at fremtiden vil give mig mange læserdisketter med ligeså stor kreativt indhold som hidtil.

Hvis du har spørgsmål omkring computergrafik/teknik må du meget geme opstille disse i et lille brev som du kan sende sammen med din grafik, Disse spørgsmål eller kommentarer vil være en stor hjælp i mit arbejde som grafikanmelder, så se at komme ud af starthullerne.

Månedens vindere

Men lad os skippe snakken og få sat navne på denne måneds bedste bidrag

FØRSTEPLADSEN og 500 kr. af denne måneds budget, går til Jens Peter Krurup som har lavet en pixel-sprøjteillustration "Alrbrush", forestillende toppen af sine drømmer kunne jeg tænke mig. Han har fået nogle gode virkninger frem i lakken, og med lidt ekstra arbejde, står den ikke tilbage for noget af det man kan købe uden for Fona.

Selvsamme sprøjte-enthusiast har også indsendt billedet med det fantastiske nåven "The Feeling Of a Floating Flight", som må være layet efter en kæmpe brandert på hovedet - 200 kr. for den.

3. præmien vil jeg tildele Anders Visti Hansen for hans meget grafisk orienterede billede "Skak 2010". Jeg synes ideen er god, udførelsen er forsvarlig i denne opbygning, men prøv at udnytte det mere optimalt, eventuelt med lich mere kælen for detaljerne - 200 kr. i

Det samme råd vil jeg give Tor fra vores Norske broderland. Med "Bilde" har han fanget en god stemning. Perspektivet er ramt godt, men brugen af flere farver ville have givet et bedre indtryk af dybde. Han skal dog alligevel indkassere en fjerdeplads for sin indsats på kr. 200.

Den sidste jeg har valgt at vise er "made by" Michael Thomsen som har været så flink at indsende sin tegning taget fra tegneserie-albummet EROTI-CA. Tegningen af samme navn har jeg bragt på grund af de gode farver og en vellykket baggrund. Ellers ser jeg geme at de indsendte billeder er overvejende originale. Vi henter alle inspiration, men prøvi det mindste at skjule det lidt-200

Da dette er min første tjans på disse sider, vil jeg ikke udpege "Månedens Rædsel" i denne omgang, da jeg gerne fra starten af, gerne vil yirke som en flink fyr.

Skriv til mig, men forvent ikke direkte svar på dine eventuelle spørgsmål. Disse vil, måske dukke op henad vejen i mi ne fremtidige artikler for vores allesammens på mange områder, især når det gælder grafik, foretrukne blad.

Kim Holm

Disk-Service

hvor du kan undslippe de forfærdelige udlistninger, samt bestille een eller flere af vore mange PD-Disketter fra PD-Corner. Prisen er 55 kroner pr. disk. Guld-klubprisen er kr. 45 pr. disk.

Jeg vil gerne bestille

Vores første disk med program-guf fra forskellige numre af "COMputers" seriøse artikel-serier, bl.a. med følgende programmer til Amiga:

Artikelnavn:

Bootblocken på Amiga 6/88 Sådan laver du et verdenshit 11/89 Lav din egen Amiga demo 9/89 Sådan laver du vektor-grafik 1.11/89 Sådan laver du vektor-grafik 2.12/89 Sådan laver du Track-load 9/89 Byg-Selv billeddigitizer 12/89 Amiga Power Works 5/89 Amiga Power Works 7-8/89 Amiga Power Works 10/89

(ROT, RTCUBES, MandelVRoom, Fpic)

(Flamkay, Cled, Showprint, FuncKey, Asteriods, Ristinolla, HBHill.anim, Gauge)

PD-Disk #3

Qbase, BBSLIST, TagBBS, Ami-Gazer, Packit)

(HAMmmm, DX-Synth, Nart, DEMOlition, LED, Melt, DK, Panl, GOMF1.0, flip, Wiredemo, Psound, lyd)

PD-Disk #5

Bird.anim, boingflight.anim, Boing3D.anim, AboutSound, Birds.anim, birds.audio. bird.anim)

PO-Dick #6

(Silicon, Amgeba, Chess, QuivckFlix)

PD-Disk #7

(Label, Splines, Juggler, AnimPlayer, Shm)

PD-Disk #8

MicroSpell, Amigamonitor, WBColors, Icons Blitz, DiodeDead, WaveScroll, Music, Wave-font Sunmouse, Wc, TimeRAM, HELP)

(DrunkenMouse, GravityWars, EgyptianRun, DiskList, ColorMap, DelRAM, Calender, Big, Guru, Lace, HodgePodge, MouseOff, Mouse-On, TinyClock, Worms

PD-Disk #10

(BackGammon, Eoms, Amoeba, Wheel, WBLander, EgyptianRun, Cycles, Gravity-Wars, Asteroids (Dobbelt-disk kr. 99)

PD-Disk #11

(Cowboys, Dial, ReadBB, WriteBB, PrTXT, NewZAP, omGPX, GPX, Cmd, nofastmem,

PD-Disk #12 (Vcheck, Bankn, BlackBook, wKeys, Helios-Mouse, Lens)

PD-Disk #13

RSLClock, SiliCon, Iff2Pcs, Othello, Bouncer, Plot)

Jeg har indbetalt belebet på:

Girokonto nr. 9 71 16 00

Vedlagt i check

Dankort: Reg. nr., Udstedt den

Kort, nr.

Underskrift

Adresse

___ By_

Hvis du er abonnent (guld-klubmedlem) og du betaler med check, så skriv dit abonnementsnr, uden på kuverten. Ved check, sa skriv di abdiniermenistr, uden pa kuyerten. Ved glroindbetaling - skriv abonnementistr, under bemærknin-ger. Her kan du også anføre hvilke disketter du bestiller. Betaler du med Dankort, skal du blot udfylde og indsende denne kupon i udfyldt stand. Leveringstid 2-14 dage fra

"COMputers" GULD-KLUB forhandlere - DIN eksklusive abonnementsklub!

Alle nedenstående forhandlere kan tilbyde dig en god rabat, hvis du fremviser dit personlige GULD-KORT!!

Forhandler:

Tilbyder:

ProComputer

Commodore PC 10 III

9560 Hadsun

Vestjysk FOTO-CENTER 7620 Lamvig

PC-hardware

Software

64/128 software Amiga software

Amiga Software

BIG BLUE READER

Dam Foto Skt. Mathiasgade 62 8800 Viborg

Joysticks Software

DAM-FOTO Vestergade 4 7900 Nykabing M Til: 07 72 39 72

Professional Studio Amiga 2000

Equip. H.C. Andersensgade 22 Tit: 09 13 99 81 Leg & Data

DAM FOTO

Betafon

Dam Foto Danmarksgade 49 9900 Frederikshavn

Mercom Data A/S Jernbanegade 7 4700 Næstved Tit: 03 72 68 88 / 72 66 34

Ølstykke Foto & Computercenter

Skandinavisk Computercenter ApS Falkoner Alle 7981 2000 København F

HAGNER

HARD-SOFT CBM. AFD. BASIC 8 Extension Dannevirkevej 71 4200 Slagelse

TIF: 03 53 51 01

"Georg Christensen" Axeltory 10 4700 Næstved Att.: Niels C, Jensen Tif: 03 72 20 24

RMP-DATA Postbox 41 3330 Geriese Tit: 02 27 81 00

Peppes' Pizza Gothersgade 101 1123 Kebenhavn K Tit: 01 13 22 15

Peppes' Pizza

Fac Data Havne Alle 57 8700 Horsens

Straussvej 79, Freilev 9200 Aalbore Stjerne Data

HN DATA

Dam Foto Algade 76 9700 Brønderslev

CPU 9000 A/S

CPU 2300 A/S Amagerbrogade 12-2300 København S.

CPU 2610 A/S Redovre Centrum 208 2610 Redovre

CPU 5000 A/S Aboulevarden 8000 Århus C. Tif: 06 18 39 33

CPU 2000 A/S

CPU 2100 A/S

CPU 8000 A/S

TGP DATA Sendergade 39 4180 Sore 20% rabat på

alie store pizza'er

Disketter + lovsticks

Fuidpris-programme

Software Joysticks

software til 64/Amiga

Joysticks og software til 64/Amiga

software til 64/Amiga

Joysticks og software til 64/Amiga

software til C64 og Amiga

RABAT:

BRIKKERNE

ER FALDET PÅ PLADS...

RAMUDVIDELSER A500

Brikken, der gør spillet større

- 512 kbytes RAM-udvidelse til AMIGA
- * Giver dig mulighed for at køre nogle af de rigtigt store programmer
- En fordobling af hukommelsen er som regel en fire- eller femdobling af arbeidshukommelsen, fordi Work bench og andre programmer også
- Meget lille og handy udgave
- * Med afbryder

kr.1.275.-

512 kbytes RAM-udvidelse

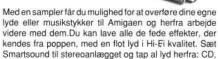
kr.1.475,-

512 kbytes RAM-udvidelse med ur og batteribackup

SMARTSOUND

STEREOSAMPLER

Læg lyd på puslespillet

BÂND, MIKROFON, PLADE o.s.v. Smartsound gengiver lyden nøjagtig lige så godt som alle andre samplere. Når Smartsound stereosampler er billigere er det fordi, at de fordyrende drejeknapper ikke er sat Smartsound; Du har vel allerede masser af knapper på stereoanlægget, som du lige så godt kan bruge.

kr. 398,-Smartsound stereosampler

incl. software og kabler

SUPERFARVEPRINTER

Få en kopi af puslespillet

MPS1500C/DM105 giver dig mulighed for at udskrive grafiktegninger og tekster i farver. Den danner omkring 50 forskellige, klare nuancer, hvorfor der opnås en rigtig flot udskrift.MPS1500C/DM105 er også meget velegnet til at skrive tekst og gør det med hastigheder på op til 120 tegn/sek. Med 12 forskellige skriftarter får du god mulighed for at variere teksten og få den til at se professionel ud. SOFT-TODAY skrev, at 1500C er den bedste til farver, hvis du da vil have en printer til under 10.000 kr."

MPS1500C/DM105

kr. 2.875,-

Incl. kabel(værdi kr. 228,farvebånd og 250 ark papi

3,5"CUMANA DISKETTE-STATION

-Flere brikker at flytte med

- *Ultralille diskettestation for AMIGA500/1000/2000
- *Meget støjsvag
- *Bygget op over et yderst stabilt PC-drev
- *Med gennemført bus (daisy-chain)
- *Leveres med afbryder
- *Opererer med 3,5" disketter og er fuldstændig kompatibel
- *Produceret i England Europæisk kvalitet
- *Meget lavt strømforbrug, belaster ikke AMIGA'ens strømforsyning så hårdt

3,5" drev til AMIGA kr. 1.185,-

Prisen inkluderer kabler og dansk veiledning samt 1 gratis rensediskettesæt (værdi kr. 68.-)

AMIGA MUS

Når en brik bliver slidt

Er din mus slidt og dermed upræcis eller er den gået helt i stykker? Så skift den ud med denne højkvalitets, 100% kompatible TURBO-AMIGA mus. Prisen er helt i bund:

kr. 448,-

Incl. musemåtte og museholder

kr. 548,-

Musemåtte kr. 68,-Museholder kr. 68,-

SYNCHRO-EXPRESS

- Få flere brikker af samme slags
- Den bedste kopiløsning på markedet
- Kopierer op til 81 spor med elektronisk kobling mellem to diskdrev på din AMIGA
- Kan kopiere det meste af alt beskyttet software (OBSI Det er ulovligt at kopiere COPYRIGHT-software!)
- Lynhurtig: Kopiering incl. formatering på under 50 sek.

Program (menustyret) og hardware ialt

kr. 895.-

POSTORDRE-BESTILLINGSKUPON

Send kuponen i lukket kuvert til nedenstående adresse eller ring på vor ordretelefon 42 27 81 00.

BITP-DATA Lystrupvej 3, 3330 Gørløse

Fax: 42 27 89 19 Postairo: 1906259 ☎ 42 27 81 00

Jeg bestiller hermed: á kr. á kr.

á kr. stk

NAVN: ADRESSE:

POSTNR/BY: BETALING: Check vedlagt + porto kr. 20,-

Pr. efterkrav + porto kr. 45,-

Følgende informationsmateriale ønskes tilsendt gratis:

AMIGA mus Smartsound Stereosampler MPS1500C/DM105 farveprinter SYNCHRO-EXPRESS

stiller, er du automatisk med i lodtrækningen. Der trækkes hver måned lod om et gavekort på kr. 500 .-

Når du be-

FLENNING STEFFENSEN

SJÆLLANDSGADE 28

DRØMME ER GRATIS.

HOLD OP MED AT DRØMME.

AMIGA 500 - OMKRING 5.000,

(INCL. INDBYGGET DISKETTESTATION)

DANSK TASTATUR DANSK OPSTARTPROGRAM BRUGERVENLIGHED INTUITION

MUS

FANTASTISK GRAFIK ANIMATION 4.096 FARVER HOJ OPLOSNING

ÆGTE MULTI-TASKING

FLEKSIBILITET MUSIK I STEREO SYNTHEZISER

TEKSTBEHANDLING

MULICHED FOR: VIDEOREDIGERING

DESIGN UDVIDELSE **DESKTOP PUBLISHING** BILLEDDIGITALISERING

WORD PERFECT

